

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MODERN KLASİKLER

NATHANAEEL WEST

ÇEKİRGENİN GÜNÜ

TÜRKÇESİ
EMRE AĞANOĞLU

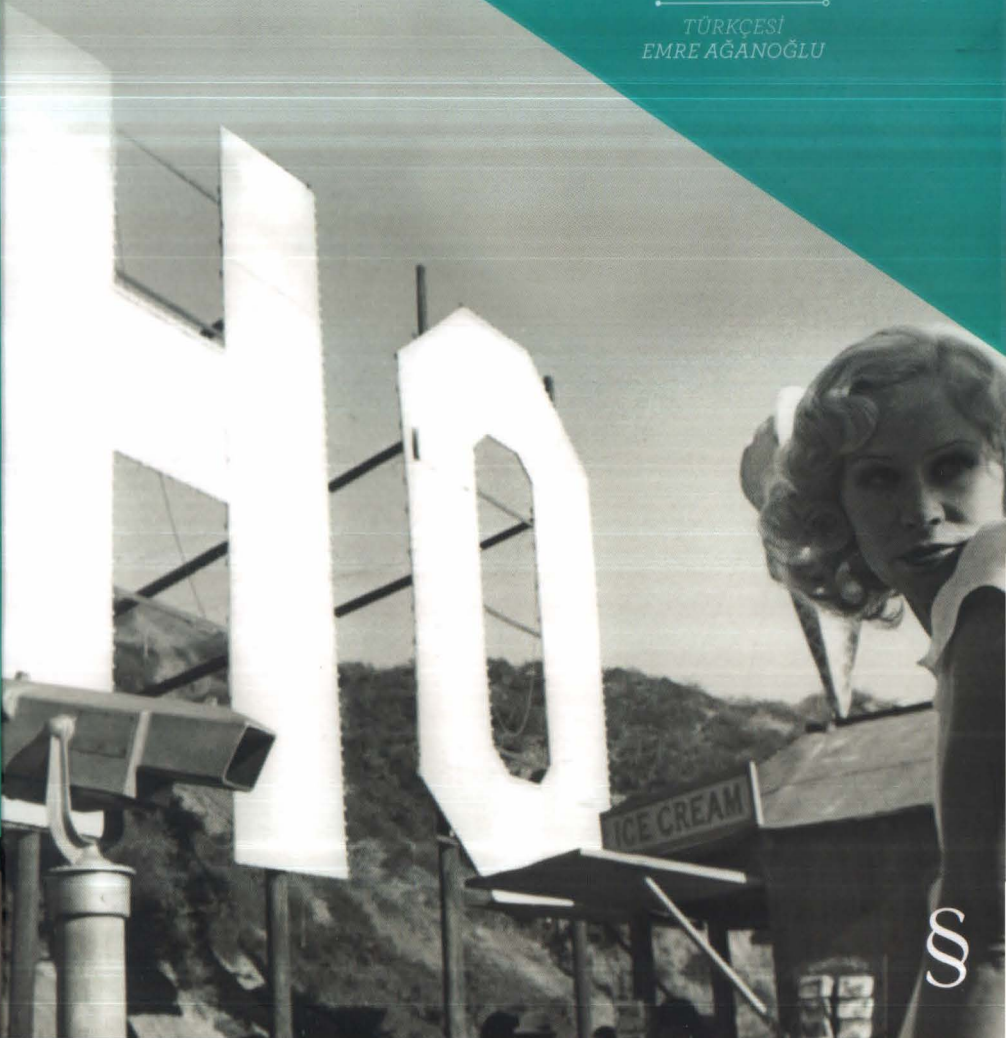
MODERN KLASİKLER

NATHANAEEL WEST
ÇEKİRGENİN GÜNÜ

ROMAN

S

S

NATHANAEL WEST

1903'te New York'ta Litvanya Yahudisi bir ailenin çocuğu olarak Nathan Weinstein adıyla doğdu. Daha sonra üniversitede bir kardeşlik kulübüne girmesi Yahudi olduğu için reddedilince adını değiştirdi. Derslere girmedigi için bitiremediği liseden sonra sahte belgelerle Brown Üniversitesi'ne kabul edildi. Buradan doktora derecesiyle mezun olduktan sonra Paris'e gitti, ancak tüm arkadaşlarına orada iki yıldan fazla kaldığını söylese de aslında üç ay sonra New York'a dönüp çeşitli otellerde çalışmaya başladı. Bu yıllarda ilk romanı *The Dream Life of Balso*'yu yazdı ama roman hiç ilgi çekmedi ve çok az sayıda sattı. Daha sonra aralarında William Carlos Williams, Dashiell Hammett, James T. Farrell, Quentin Reynolds gibi isimlerin olduğu arkadaş çevresini edindi ve oteldeki işinden ayrılarak başyapıtlarından biri sayılan *Gönül Ablâ*'yı yazdı. 1933'te Hollywood'da senaryo yazarı olarak çalışmaya başladı ve bu yıllarda *Temizinden Bir Milyon*'u kaleme aldı. Bu yıllar ona aynı zamanda, son ve en ünlü romanı *Çekirgenin Günü*'nü yazmak için de ilham vermişti. Amerikan yaşam tarzını ve onun gerçeklerle örtüşmeyen vaatlerini grotesk bir mizahla eleştiren romanlarıyla West'in dehası, ancak 1940'taki ölümünden sonra hakettiği değeri görebildi.

EMRE AĞANOĞLU

11 Kasım 1976, İstanbul doğumlu. İlk romanı *Ali Abber* 2011'de yayımlandı (YKY). Çevirilerinden bazıları: *Aspern'in Mektupları* (Henry James), *Güzel Sanatların Bir Dalı Olarak Cinayet* (Thomas de Quincey), *Akıl Sağlığı Üzerine* (Adam Phillips), *Bilge Kan* (Flannery O'Connor), *Su Seviyesi* (Joseph Brodsky).

NATHANAEL WEST

ÇEKİRGENİN GÜNÜ

Türkçesi: Emre Ağanoğlu

Yayın No 1707
Modern Klasikler 50

Çekirgenin Günü
Nathanael West

Kitabın özgün adı: *The Day of the Locust*

Editör: Zeynet Tür
İngilizce aslından çeviren: Emre Ağanoğlu
Kapak tasarımı: Emir Tali
Sayfa tasarımı: Veysel Demirel

© 2017, bu kitabın Türkçe yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1. Basım: Ocak 2017

ISBN: 978 - 605 - 185 - 212 - 6
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 513 34 20-21 Faks: (0212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

ÇEKİRGENİN GÜNÜ

Mesai saati sona ermek üzereyken Tod Hackett'ın bürosunun baktığı yolda kıyamet koptu. Kösele gıcırıtları demir tangırtılarına karışmış, ortalığı binlerce toynağın patırtısı kaplamıştı. Tod pencereye seğırtti.

Aşağıdan süvariler ile piyadelerden oluşan bir ordu geçiyordu. Hallaç pamuğu gibi atılmışlardı sanki; korkunç bir bozguna uğramış, arkasına bile bakmadan kaçan bir çeteyi andırıyorlardı. Hafif süvarilerin pelerinleri; muhafızların ağır, sorguçlu şapkaları; Hannover atlılarının yassı deri başlıkları ve uçuşan kızıl tüyleri, o keşmekeşte birbirine girmişti. Süvarileri piyadeler takip ediyordu; sallanan subay çantalarından, eğri büğrü misket tüfeklerinden, dolaşmış omuz kayışlarından, kımıldayan fişekliklerden meydana gelen fırtınalı bir denize dönmüşlerdi. Tod beyaz vatkalı kızıl İngiliz piyadelerini, Brunswick Dukalığının kara piyadelerini, muazzam beyaz tozluklar takmış Fransız humbaracıları, çıplak dizleri ekose eteklerinden görünen İskoçları seçti.

O dışarıyı izlerken kolonyal şapkalı, polo yaka tişört ve golf pantolonu giymiş tıknaz bir adam binanın köşesinden fırlayıp askerlerin peşine düştü.

Elindeki küçük megafondan, “Dokuz numaralı stüdyoya, adi herifler, dokuz!” diye bağıırıyordu.

Süvariler atlarını mahmuzladı, piyadeler yavaşça koşmaya başladı. Şapkalı, ufak tefek adam da yumruk gösterip küfrederek arkalarından gelmekteydi.

Tod yarım bir Mississippi çatanasının arkasında gözden kaybolana dek onları izledikten sonra kalemleriyle çizim tahtasını toplayıp bürodan çıktı. Stüdyonun önündeki kaldırımda eve yürüyerek mi yoksa tramvayla mı döneceğini kararlaştırmak için durakladı. Hollywood’a geleli henüz üç ay bile olmamıştı ve şehri hâlâ heyecan verici buluyordu; ama üşengeçti, yürümeyi sevmezdi. Tramvaydan Vine Sokağı’nda inip yolun geri kalanını yayan gitmeye karar verdi.

National Films namına çalışan bir yetenek avcısı Yale Güzel Sanatlar Akademisi’ndeki, lisans öğrencilerinin eserlerinden oluşan bir sergide Tod’un çizimlerini görünce onu batı yakasına davet etmişti. Telgrafla iletmişti teklifini. Tanışmış olsalar muhtemelen sahne ve kostüm tasarımı eğitimi alması için Hollywood’a göndermezdi onu. İri, yayvan gövdesi, sabit mavi gözleri ve yılışık sırtışı Tod’a büsbütün yeteneksiz, hatta bönce bir hava veriyordu.

Evet, görünüşüne rağmen, iç içe geçen Çin kutuları misali, çeşit çeşit karaktere sahip, son derece karmaşık bir gençti aslında. Yakında başlayacağı ‘Los Angeles Yangını’ adlı tabloyla da rüştünü kesinkes ispat edecekti.

Tramvaydan Vine Sokağı’nda indi. Yürürken bir yandan da akşam kalabalığını inceliyordu. İnsanların çoğu gerçekte spor maksatlı olmayan spor kıyafetler giymişti. Süveterleri, golf pantolonları, kumaş pantolonları, pirinç düğmeli mavi flanel ceket-

leri kostümdü aslında. Yatçı şapkası takmış yaşlı kadın alışverişe gidiyordu, denize açılmaya değil; Norfolk kabanlı, Tirol şapkalı adam evine dağdan değil, sigorta şirketinden dönüyordu; bandanalı, kumaş pantolonlu, lastik ayakkabılı kız ise az önce tenis kortundan değil, telefon santralinden çıkmıştı.

Kılık değiştirmiş bu insanların arasında farklı tipler de dikkat çekiyordu. Katalogdan ısmarladıkları elbiseleri iç karartıcı ve kötü dikilmişti. Berikiler dört dönüp dükkânlara, barlara girip çıkarken onlar sokak köşelerinde aylaklık ediyor ya da vitrinlere dayanıp gelen geçene dik dik bakıyordu. Bakışlarına karşılık verildi mi gözlerini kan bürüyordu. Tod şimdilik, California'ya ölmek için geldikleri dışında, haklarında pek bir şey bilmiyordu.

Onları adamakıllı tanımaya kararlıydı. Resmetmesi gereken o insanlar olduğunu seziyordu. Bir daha asla büyük, kızıl bir ambar, eski, taş bir duvar ya da gürbüz Nantucket balıkçıları çizmeyecekti. O insanları görür görmez ırkına, eğitime ve kültürel birikimine rağmen ne Winslow Homer'ın ne de Thomas Ryder'ın çırağı olabileceğini idrak edip Goya'ya, Daumier'ye yönelmişti.

Kafasına tam zamanında dank etmişti bu. Akademideki son senesinde resmi tamamen bırakmayı düşünür olmuştu. Becerisi geliştikçe kompozisyonun, renklerin çıkardığı sorunlardan aldığı haz azalmıştı ve sınıf arkadaşlarının tutturduğu yoldan gittiğini, illüstrasyonu ya da göze hitap eden çalışmaları benimsediğini fark etmişti. Hollywood'dan teklif gelince, ruhunu sattığını, bir daha asla resim yapmayacağını söyleyen arkadaşlarının eleştirilerine kulak tıkayıp fırsattan istifade etti.

Vine Sokağı'nın sonuna gelince Pinyon Kanyonu'na çıkan yokuşa vurdu. Gece çöküyordu.

Ağaçların konturları uçuk mor ışıktaki alev alevdi; gövdeleri ise koyu eflatundan ağır ağır siyaha dönüyordu. O aynı mor şerit,

Neon tüpü gibi, çirkin, kambur tepeleri belirginleştiriyor, hatta neredeyse güzelleştiriyordu.

Diğer taraftan, alacakaranlığın yumuşak renkleriyle yıkanmış olmalarına karşın, evlere hiçbir şey fayda etmiyordu. Meksika tarzı çiftlik evleri, Samoa'ya özgü barakalar, Akdeniz villaları, Mısır ve Japon tapınakları, İsviçre dağ evleri ve bu mimari tarzların, kanyonun yamaçlarına sıralanmış, ihtimal dâhilindeki bütün bileşenleri karşısında işe yarayacak tek şey dinamitti.

Alçı, tiriz ve kâğıttan yapıldıklarını keşfettiğinde, insafa gelmiş ve şekilsizliklerinin suçunu yapı malzemesine atmıştı Tod. Çelik, taş ve tuğla mimarın hayal gücünü az da olsa gemleyip onu gerilim noktalarını, ağırlık merkezlerini dağıtmaya, köşeleri dikleştirmeye zorlardı, oysa alçı ve kâğıt yerçekimi de dâhil hiçbir kural tanımıyordu.

La Huerta Caddesi'nin köşesinde, okçuların mevzilenmesi için katranlı kâğıttan taretleri olan minyatür bir Ren şatosu vardı. Onun yanıdaysa *Binbir Gece Masalları*'ndan fırlamış kubbeleri ve minareleriyle rengârenk bir kulübe. Yine merhamet duydu Tod. İki ev de komik olmasına rağmen gülmedi. Görenleri şaşkına çevirmek için gösterdikleri gayret o kadar olağanüstü ve samimiydi ki...

Sonuçları ne kadar zevksiz, hatta korkunç olursa olsun, güzellik ve romantizm ihtiyacına gülmek zordur. Göğüs geçirmekse kolaydır. Tam anlamıyla ucube olan bir nesneden daha üzücü pek az şey vardır.

Tod, San Bernardino Arms denilen ne idüğü belirsiz bir yerde yaşıyordu. Üç katlı, arka ve yan cephesine sıra sıra sade pencere dizilmiş, alelade, sıvasız bir dörtgendi bina. Ön cephesi açık hardal rengiydi ve hepsi çift kanatlı pencerelerin şalgam şeklindeki pervazlarını, pembe Mağribi tarz sütunlar taşıyordu.

Dairesi üçüncü kattaydı, ama Tod ikincinin sahanlığında durakladı. Faye Greener bu katta oturuyordu, 208 numarada. Dairelerden birinden kahkaha yükselince, Tod suç işlemişçesine irkilip yeniden basamakları çıkmaya başladı.

Kapısını açarken bir kart pır pır ederek yere düştü. Üzerinde kocaman harflerle, ‘Dürüst Abe Kusich’ yazıyordu; onun altı-naysa, basından alındığı izlenimi vermek için küçükçe italiklerin kullanıldığı birkaç övgü cümlesi eklenmişti.

“... Hollywood’un Lloyds’u” –Stanley Rose.

“Abe’in sözü Morgan’ın senedine yeğdir” –Gail Brenshaw.

Kartın arka yüzüne kurşunkalemle bir not düşülmüştü:

“Dördüncü ayakta Kingpin, altıncıda Solitair. Bu beygirlere oyna, köşeyi dön.”

Tod camı açtıktan sonra ceketini çıkarıp yatağa uzandı. Pencerenin kare çerçevesinden pırıl pırıl gökyüzüyle okaliptüs filizleri görülüyordu. Esintide kıpırdayan uzun, dar yapraklar bir yeşil tarafını gösteriyordu, bir gümüşü yüzünü.

Aklına Faye Greener gelmesin diye ‘Dürüst Abe Kusich’i düşünmeye koyuldu. Kendini iyi hissediyor, morali bozulsun istemiyordu.

Hazırladığı taşbaskı serisi ‘Dansçılar’da önemli bir yeri vardı Abe’in. Dansçılardan biriydi. Aralarında Faye Greener da vardı, keza Faye’in babası Harry de. Görünüşleri her resimde değişiyordu; onları izleyen huzursuz kitleyse hep aynıydı. Vine Sokağı’ndaki kılık değiştirenlere nasıl dik dik bakıyordusalar, dansçıları da öyle süzüyorlardı. Abe’le diğerlerini oltaya takılmış alabalıklar gibi fırıl fırıl dönmeye, bellerini bükerek sıçramaya yönelten, işte bu bakışlardı.

Gülünç ahlaksızlığına ciddi ciddi içerlemesine rağmen, cücenin ahbablığından memnundu Tod. Ufak tefek adam onu heyecanlandırıyor, bu sayede de resim yapmaya duyduğu ihtiyacın sahiciliğinden şüphe etmemesini sağlıyordu.

Abe’le Ivar Sokağı’ndaki, Chateau Mirabella diye bir otelde kalırken tanışmıştı. Sokak ‘Krezol Geçidi’ olarak da biliniyordu; oteldeyse ağırlıklı olarak oyuncu namzetleri ile onların menajerleri, spor hocaları ve halkla ilişkilercileri konaklıyordu.

Koridorlarındaki antiseptik kokusu sabahları insanın burnunun direğini kırırdı. Tod sevmiyordu bu kokuyu. Dahası, hiç ihtiyaç duymadığı polis korumasını da kapsayan kira yüksekti. Taşınmak istiyordu; ama hem uyuşukluk hem de nereye gideceğini bilememesi nedeniyle, Abe’le tanışana dek Chateau’dan ayrılamamıştı. Kazara karşılaşmışlardı.

Bir gece geç vakit odasına dönerken, karşı komşusunun kapısında kirli çamaşır yığınının andıran bir şey iliştı gözüne. Tam önünden geçerken kıpırdayan öbekten tuhaf bir ses yükseldi. Tod sesin battaniyeye sarmalanmış bir köpeğe ait olabileceğini düşünüp kibrit aktı. Parlayan ışıktaki, yerdekinin küçücük bir adam olduğunu seçti.

Kibrit snnce hemen bir tane daha yaktı. Pazen bir kadın bornozunda tortop olmuş erkek bir cceydi karşılarındaki. Bornozun ucundaki yuvarlak şey de, cücenin kısmen hidrosefal başı. Kafadan ağır ağır, boğuk bir horultu yükseliyordu.

Soğuk koridor cereyanlıydı. Tod adamı uyandırmaya karar verip ayağının ucuyla drtt. Cüce inleyerek gözlerini açtı.

“Burada uyumasanız iyi olur.”

“Hadi oradan,” deyip tekrar gözlerini kapadı cüce.

“Üşüteceksiniz.”

Bu dostane tespit ufak tefek adamı çileden çıkardı.

“Elbiselerimi istiyorum!” diye böğürdü.

Önünde yattığı eşik aydınlanıverdi. Tod şansını denemeye karar verip kapıyı tıklattı. Birkaç saniye sonra bir kadın kapıyı araladı.

“Ne var?” diye sordu.

“Buradaki arkadaşınız...”

Berikiler lafı ağzına tıktı.

“N’olmuş!” diye bağırdıktan sonra kapıyı çarparak kapadı kadın.

Cceyse, “Elbiselerimi versene sürtük!” diye kükredi.

Kadın kapıyı tekrar açıp koridora bir şeyler fırlattı. Ceket, pantolon, gömlek, bir çift çorap, ayakkabılar, iç çamaşır, kravat ve şapka peş peşe savruldu. Her birine ayrı bir küfür eşlik ediyordu.

Tod hayretle ısıklık çaldı.

“Esaslı hatunmuş!”

“Ne sandın,” dedi cüce. “Bildğin arıza... Paçozun önde gideni.”

O âna dek ağzından çıkanların hepsinden daha cücelere özgü, tiz bir kıkırtıyla kendi esprisine güldü, ardından güçlükle ayağa kalkıp tökezlemeden yürüyebilmek için kat kat bornozu düzeltti. Tod dört bir yana saçılmış elbiseleri toplamasına yardım etti.

“Sizde giyinebilir miyim acaba bayım?” diye sordu cüce.

Tod onu banyoya soktu. Çıkmasını beklerken, kadının daire-sinde neler yaşandığını hayal etmekten kendini alamadı. Araya girdiği için pişmanlık duymaya başlamıştı. Ama cüce başında şapkasıyla banyodan çıkınca Tod rahatladı.

Şapka aşağı yukarı her şeyi tatlıya bağlamıştı. Tirol şapkalar o yıl Hollywood Bulvarı’nda çok modaydı ve cüce de güzel bir tanesini seçmişti. Parlak yeşilin makul bir tonuydu, tepesi de yüksek ve konikti. Bir de önünde pirinç tokası olması gerekirdi, fakat bunun dışında kusursuz sayılırdı.

Diğer elbiseleri şapkaya uymamıştı. Sivri uçlu, deri şeritli ayakkabılar yerine mavi, kruvaze takım elbise ile siyah gömlek giymiş ve sarı kravat takmıştı. Elindeyse eğik, ahşap bir baston yerine rulo yaptığı *Daily Running Horse* vardı.

Selam yollu, “İki paralık hatunlarla eğlenirsen olacağı bu,” dedi Tod’a.

Tod başını sallayıp dikkatini yeşil şapkada toplamaya çalıştı. Duyduklarını hemen onaylaması küçük adamı öfkelen-dirmişti sanki.

“Abe Kusich’in kışına tekme-yi basmak hiçbir sürtüğün yanı-na kâr kalmaz,” dedi kırıngın kırıngın. “Hele ki yirmi kâğıt bastırıp bacağı-nı kırdırabilecekken, al işte yirmilik.”

Cebinden çıkardığı kalın banknot destesini Tod’a doğru salladı.

“Kışım-a tekme-yi basmak ha? Hele bir...”

Tod hemen lafa karıştı.

“Haklısınız Bay Kusich.”

Cüce Tod'un oturduğu köşeye geldi; bir an kucağına oturacağını sandı Tod, berikiyse adını sorup tokalaşmakla yetindi. Adamakıllı sert sıkıyordu elini.

"Var ya, Hackett, gelmeseydin kapıyı kıracaktım. Hatun beni postalayabileceğini sanıyor ya, başına gelecek var. Yine de sağ ol."

"Unut gitsin."

"Hiçbir şeyi unutmam ben. Daima hatırlarım. Bana pislik yapanı da hatırlarım, iyilik yapanı da."

Kaşlarını çatıp bir süre konuşmadan bekledi.

"Dinle," dedi sonra, "madem bana yardım ettin, iyiliğine karşılık vermem lazım. Kimseye Abe Kusich minnet borcunu ödemedi dedirtmem. O yüzden şöyle bir teklifim var. Caliente'deki yarışın beşinci ayağı için sağlam bir tüyo vereyim. Ata bir beşlik oynarsan sana yirmi kâğıt kazandırır. Harbi söylüyorum."

Tod ne diyeceğini şaşırmıştı; tereddüdü küçük adamın gücüne gitti.

"Sana dümen yapar mıyım sence?" diye sordu, kaşlarını çatarak. "Yapar mıyım?"

Tod onu savmak için kapıya doğru yürüdü.

"Hayır," dedi.

"Peki niye ata oynamıyorsun?"

Tod onu yatıştırmaya çalışarak, "Atın adı ne?" diye sordu.

Onunla kapıya kadar gelmişti cüce; bornozu da kolundan tutmuş, sürüklüyordu. Şapka kafasındayken, boyu Tod'un kemerinin otuz santim altına geliyordu.

"Tragopan. Kesin kazanacak, banko. Sahibini tanıyorum, tüyoyu ondan aldım."

"Sahibi Yunan mı?" diye sordu Tod.

Cüceyi kapı dışarı etmeye çalıştığı belli olmasın diye kibarlık ediyordu.

"Yunan. Tanıyor musun?"

“Hayır.”

“Hayır mı?”

“Hayır,” diye kestirip attı Tod.

“Orda dur bakalım,” diye emretti cüce. “Madem adamı tanı-mıyorsun Yunan olduğunu nereden anladın, bir bilelim.”

Gözlerini şüpheyle kırmış, yumruklarını sıkımişti.

Tod onu yatıştırmak için gülümsedi.

“Tahmin ettim.”

“Öyle mi?”

Cüce silah çekecekmiş ya da yumruk atacakmış gibi kambu-runu çıkardı. Tod geri çekilip açıklamaya koyuldu.

“Yunan olduğunu tahmin ettim çünkü Tragopan Yunancada çoban demek.”

Cüce bu yanıtı hiç beğenmemişti.

“Ne demek olduğunu nereden biliyorsun? Yunan mısın?”

“Değilim, ama birkaç Yunanca kelime bilirim.”

“Ha ahkâm kesiyorsun yani, ukala dümbeleşinin tekisin.”

Parmaklarının ucuna basarak öne doğru küçük bir adım atınca Tod ondan gelebilecek yumruğu kesmeye hazırlandı.

“Kolejliye bak. Seni var ya...”

Ayağı bornoza takıldı ve ellerinin üzerine kapaklandı. Tod’u unutup bornoza bir küfür savurduktan sonra yine kadına ağzına geleni söylemeye başladı.

“Kıçıma tekme yapıştıracak ha.”

Başparmaklarıyla göğsünü dürtüyordu.

“Kürtaj için ona kırk papeli veren kimdi? Kimdi? O ara şehir dışına çıkıp dinlensin diye bir onluk daha verdim üstüne. Çiftliğe yolladım onu. Bir keresinde Santa Monica’da kemanını rehinden kim kurtardı peki? Kim?”

Cüceyi kapı dışarı etmeye çalışan Tod, “Haklısın,” dedi.

Ama onu itmesine gerek kalmadı. Küçük adam birdenbire daireden fırlayıp bornozu da sürükleyerek koridorda koşmaya başladı.

Birkaç gün sonra, Tod dergi satın almak için Vine Sokağı'ndaki gazete bayiine gitti. Rafa göz gezdirirken ceketinin çekiştirildiğini hissetti. Karşısında yine Abe Kusich vardı.

"Ne var ne yok?" diye sordu cüce.

Cücenin geçen geceki kadar kavgacı olduğunu görmek Tod'u şaşırtmıştı. Sonraları, onu daha iyi tanıyınca, Abe'in hırçınlığının genellikle muziplikten ibaret olduğunu keşfetti. Huysuzluk ettiği arkadaşları, onunla hırlayan bir köpek yavrusuyla eğlenirmiş gibi oynuyor, çılgınca saldırılarını savuşturup üzerlerine yeniden atılması için yemliyordı.

"N'olsun," dedi Tod, "ev bakıyorum."

Pazar gününün büyük kısmını ev arayarak geçirmişti, bu yüzden akıllı fikri oradaydı. Gelgelelim konuyu açar açmaz hata yaptığını anladı. Sırtını dönerek lafı değiştirmeye çalıştıysa da beriki önüne dikildi. Konut meselesinde kendini uzman saydığı aşikârdı. Tod'un ağzını açmasına fırsat vermeden bir düzine apartman adı sayıp hepsine kulp taktıktan sonra, nihayet aklına San Bernardino Arms geliverdi.

"Tam senlik mekân orası, San Berdoo. Ben de orada oturduğum için biliyorum. Mal sahibinin ciğeri beş para etmez. Halledeceğim ben senin işi."

"Bilmem ki, ben..." diye konuşmaya başladı Tod.

Cüce anında diklenircesine başını salladı, fena halde alınmış gibiydi.

"Beğenemedin galiba. Şimdi seni ben var ya..."

Tod cücenin dayılanmasını sineye çekip onunla birlikte Pin-yon Kanyonu'na gitti. San Berdoo'daki daireler küçüktü ve pek de temiz değildi. Gelgelelim koridorda Faye Greener'ı görür görmez hiç düşünmeden bir tanesini kiraladı.

Tod uyuyakalmıştı. Uyandığında saat sekizi geçiyordu. Banyo yapıp tıraş oldu, şifoniyerin karşısına geçip giyinmeye başladı. Yakasıyla kravatını düzeltirken aynada parmaklarını izlemeye çalışıyor, ama gözü çerçevenin üst köşesine sıkıştırılmış fotoğrafa kayıp duruyordu.

Resim Faye Greener'ındı; figüran olarak çalıştığı yirmi dakikalık bir farsın setinde çekilmişti. Onu Tod'a gönüllü verdiği söylenebilirdi; hatta büyük, okunaksız harflerle 'Sevgiler, Faye Greener' yazıp imzalamıştı da; ama Tod'la dostluk kurmayı reddediyor, daha doğrusu, ısrarla mesafeli davranıyordu. Gerekçesini de söylemişti. Tod'un ona sunabileceği hiçbir şey yoktu; ne paralıydı ne de yakışıklı; Faye ise sadece yakışıklı birine bağlanabilir, sadece varlıklı birinin onu sevmesine müsaade edebilirdi. Tod 'iyi biriydi' ve Faye de 'iyi kalpli erkekleri' beğenirdi; ama arkadaş olarak. Pişkin olduğundan değildi. Mesele, aşkı parasız, çirkin bir erkeğin yükselemeyeceği özel bir seviyeye koymasıydı.

Tod başını fotoğrafa çevirip sıkıntıyla homurdandı. Faye fotoğrafta harem kostümü giymişti; şalvar, göğüslük ve kısa, dar bir ceketle yumuşacık bir divanda boylu boyunca yatıyordu. Bir elinde bira şişesi, diğerinde bira maşrapası vardı.

O filmde Faye'i görebilmek için ta Glendale'e gitmişti Tod. Film Şamlı bir tacirin sarayında yolunu şaşırınca cariyelerle gününü gün eden Amerikalı bir davulcuyu anlatıyordu. Faye dansözlerden birini canlandırıyordu. Söylediği tek şey, "Ah, Bay Smith!"ti ve onu da doğru dürüst becerememişti.

Uzun boyluydu Faye, omuzları dik ve genişti, uzun bacaklarıysa kılıcı andırıyordu. Boynu da uzundu ve sütun gibiydi. Vücuduna bakan biri, yüzünün bu kadar etli ve geniş olacağını ummazdı. Çehresi yuvarlak, elmacık kemikleri çıkık, çenesiyle alnı dardı. 'Platin sarısı' uzun saçları neredeyse omuzlarına dökülüyordu; fakat ensesinden geçirip başının tepesinde küçük bir fiyonk yaparak bağladığı ince, mavi bir kurdele sayesinde, suratına ve kulaklarına düşmelerini engelliyordu.

Sarhoş pozu vermişti güya; öyle de görünüyordu, ama esrikliğin nedeni alkol değildi. Aralık dudaklarında baygın, iç karartıcı bir gülücükle divana uzanmış, kollarıyla bacaklarını sevgilisini karşılıyormuşçasına iyice açmıştı. Davetkârdı sözüm ona; ama çağrısı hazza değildi.

Tod sigara yakıp dumanı asabi asabi içine çekti. Kravatıyla oynamaya başlamıştı yine, derken gözü bir kez daha fotoğrafa kaydı.

Karşısındakini hazza değil, aşktan çok cinayeti andıran, zorlu, amansız bir mücadeleye çağırıyordu Faye. Üstüne atlamak bir gökdelenin korkuluğundan atlamaktan farksız olacaktı. Çılgık çılgılla atlamaktan. Yükselme ihtimali olmadan. Atlayanın dişleri keresteye giren çiviler gibi kafatasına gömülecek, belkemiği kırılacaktı. Terlemeye ya da gözlerini kapamaya bile vakit bulamayacaktı.

Tod tasvirine güldü; ama gülüşü sahici değildi ve kendini daha iyi hissetmesini sağlamamıştı.

Faye bir izin verse, ne pahasına olursa olsun memnuniyetle üstüne atlardı. Ama kız ona yüz vermiyordu. Tod ne onun sevgisine mazhar olabilecek ne de mesleğinde ilerlemesini sağlayabilecekti. Duygusal değildi Faye, Tod'un şefkat gösterme yetisi olsa bile, şefkate ihtiyacı yoktu.

Giyinmesiyle dairesinden çıkması bir oldu Tod'un. Claude Estee'ye, evindeki partiye geleceğine söz vermişti.

Biloxi, Mississippi yakınlarındaki eski Dupuy malikânesinin tıpatıp kopyası olan büyük bir evde yaşıyordu Claude, başarılı bir senaristti. Şimşir çitle çevrili yoldan eve yaklaşan Tod'u, iki basamaklı devasa sundurmada Güney koloni mimari tarzına giden bir edayla karşıladı. İç savaşa katılmış bir albay gibi topuklarının üstünde ileri geri sallanıyor, koca bir göbeği varmış gibi davranıyordu.

Claude göbeksizdi. Cılız, ufak tefek biriydi, yüzü postane memurlarınıninki gibi çiçekbozuğu, omuzları da onlarıninki gibi çöküktü. O memurların parlak tiftik paltosuyla alelade pantolonu ona çok yakıştırdı aslında; gelgelelim her zamanki gibi çok şıktı. Kahverengi ceketinin yakasına limon çiçeği ilıstirmıştı. Üstünde kırmızı Harris tüvidi, ekose bir pantolon, ayaklarında pas rengi, harikulade ayakkabılar vardı. Siyaha çalan kırmızı renkte, örgü bir kravat takmış, sırtına fildişi pazen gömlek geçirmıştı.

Tod uzattığı elini sıkmak için basamakları çıkarken beriki kâhyaya seslendi.

“Gel buraya kara serseri! Naneli, bol buzlu burbon getir çabuk.”

Çinli bir hizmetçi sodalı viskiyle koşa koşa geldi.

Tod’la bir süre konuştuktan sonra, Claude onu sundurmanın diğer ucundaki karısı Alice’e doğru sürüklemeye başladı.

“Tüyme sakın,” diye fısıldadı, “kerhaneye gidiyoruz.”

Alice hasır salıncakta Joan Schwartzten diye bir kadınla oturuyordu. Tod’a tenis oynayıp oynamadığını sorunca Bayan Schwartzten araya girdi.

“Bir lokma ringaya hasret milyonlarca insan varken, balık tutmak için kullanılması gereken bir şeyin üzerinden kendi halinde bir topa vurup durmak ne kadar aptalca.”

Alice durumu, “Joan’un teniste kadınlar şampiyonluğu var,” diyerek açıkladı.

Bayan Schwartzten elleriyle ayakları büyük, omuzları dik ve kemikli, iri yarı bir kadındı. Güzel yüzü onu on sekiz yaşında, damarları belirgin ve adaleli boynu ise otuz beşinde gösteriyordu. Hafifçe maviye çalan, kopkoyu bronzlaşmış teni sayesinde yüzü ile boynu arasındaki tezat göze batmıyordu.

“Keşke şimdi geneleve gitsek,” dedi. “Bayılırim öyle yerlere.”

Tod’a dönüp gözlerini kırıştırdı.

“Siz de sever misiniz, Bay Hackett?”

“Haklısın, Joan tatlım,” diyerek, Tod namına yanıt verdi Alice. “Bir erkeği tuzağa düşürecekse genelev gibisi yoktur. Çivi çivi yi sökermiş.”

“Ne hakla beni aşağılırsın!”

Bayan Schwartzten kalkıp Tod’un koluna girdi.

“Gel şuraya gidelim.”

Claude’un yanındaki erkekleri işaret ediyordu.

Alice, “Tanrı aşkına, git,” dedi Tod’a. “Açık saçık hikâyeler anlattıklarını sanıyor.”

Tod'u sürükleye sürükleye, kendine yol açarak adamların arasına girdi Bayan Schwartz.

"Açık saçık şeyler mi konuşuyorsunuz?" diye sordu. "Bayılırim." Erkekler kibarca güldü.

"Hayır, işten güçten bahsediyoruz," dedi bir tanesi.

"İnanmam. Sesinize sinmiş canavardan belli. Hadi edepsiz bir şey söyleyin."

Bu sefer gülen olmadı.

Tod kolunu kurtarmaya çalışıyor, kadın ise yapışmış, bırakmıyordu. Bir an kasvetli bir sessizlik oldu; derken Bayan Schwartz'in lafını ağzına tıkadığı adam sözü çevirmeye çalıştı.

"Sinema gereğinden fazla mütevazı bir uğraş," dedi. "Coombes gibilere kızmak lazım."

"Doğru," dedi bir başkası. "Onun gibiler buraya gelip cebini dolduruyor, Hollywood hakkında demediğini bırakmıyor, neye el atsa kurutuyor, sonra da doğu yakasına dönüp hiç tanışmadığı yapımcıların şiveleriyle dalga geçerek aleyhlerinde atıp tutuyor."

Bayan Schwartz herkesin duyabileceği, tumturaklı bir fısıltıyla, "Tanrım," dedi Tod'a, "*sahiden de* iş konuşuyorlar."

"İçkileri getiren adamı bulalım," dedi Tod.

"Hayır. Beni bahçeye götür. Havuzda ne var, gördün mü?"

Tod'u sürüklemeye başladı.

Bahçe buram buram mimoza ve hanımeli kokuyordu. Kocaman, kemik bir düğmeyi andıran pütürlü ay, mavi şayak gökyüzündeki yarıktan fırlamıştı. Kenarında bitmiş zakkumların iyice daralttığı, kaldırım taşı döşeli kısa patika havuzun kıyısına uzanıyordu. Tod dipte, havuzun derin ucunda iri, siyah bir kütle gördü.

"Nedir bu?" diye sordu.

Kadının çalıların dibine gizlenmiş bir düğmeye basmasıyla, havuz dibindeki lambalar yeşil suyu aydınlattı. Ölü bir attı Tod'un gördüğü; daha doğrusu doğal boyutlarda yapılmış, ger-

çekçi bir ölü at kopyası. Bacakları havaya dikilmiş, devasa karnı şişmişti. Çekici andıran başı eğilmişti ve büyük, siyah dili acı acı sırtıyormuş gibi görünen ağzından sarkıyordu.

Küçük bir kız gibi ellerini çırpıp zıplayarak, “Harika, değil mi?” diye bağırdı Bayan Schwartzen.

“Malzemesi ne bunun?”

“Yutmadın demek. Yazık! Kauçuk tabii. Çok pahalı.”

“Ama ne gereği var?”

“Eğlence işte. Bir keresinde havuza bakıyorduk ki biri, Jerry Appis’ti galiba, dibe ölü bir atın yakışacağını söyledi, Alice de almış bir tane. Çok şirin görünmüyor mu?”

“Çok.”

“Amma da huysuzsun. Bunu görenler neşelendikçe, sonsuz sevinçleriyle ayy’layıp off’ladıkça Estee’ler ne kadar mutlu oluyordur, düşünsene.”

Havuzun kenarında birkaç kez, hızlı hızlı ayy’layıp off’ladı.

“Orada mı hâlâ?” diye seslendi biri.

Tod arkasına dönünce patikadan iki kadınla bir erkeğin geldiğini gördü.

“Karnı patlayacak galiba,” diye sevinçle bağırdı Bayan Schwartzen.

Adam havuza bakmak için adımlarını hızlandırıp, “Ne güzel,” dedi.

“İçinde sadece hava var bunun,” dedi kadınlardan biri.

Bayan Schwartzen ağlayacakmış gibi yaptı.

“Acımasızlıktan yana Bay Hackett’tan aşağı kalmıyorsunuz. Bırakmıyorsunuz ki hayallerimle avunayım.”

Kadın arkasından seslendiğinde Tod evin yolunu yarılamıştı. El sallayıp yürümeye devam etti.

Claude ve yanındakiler hâlâ iş hakkında laflıyordu.

“İyi de tepedeki kör cahil Yahudilerden nasıl kurtulacaksınız? Her köşe başını bunlar tutmuş. Entelektüel bakımdan yaya olabi-

lirler ama hepsi dört dörtlük iş adamı. İflastan bile kârlı çıkmayı biliyorlar.”

“Kazandıkları milyonların bir kısmını işe geri yatırmaları lazım. Rockefeller’ın vakfı aracılığıyla yaptığı gibi. Millet Rockefeller’lardan nefret ederdi; ama haksız petrol kazancına verip veristireceklerine, vakfın yaptıklarını göklere çıkarmakla meşgul-ler artık. Müthiş bir dalavere, ki sinemaya da uygulanabilir. Sine-ma vakfı kur ya da bilim ve sanata katkıda bulun. Dolandırıcılığa paravan işte.”

Tod iyi geceler dilemek için Claude’u kenara çekti, ama ev sahibinin onu bırakmaya niyeti yoktu. Misafirini kütüphaneye alıp birer duble viski hazırladı. Şöminenin karşısındaki kanepeye oturdular.

“Hiç Audrey Jennings’e gittin mi?” diye sordu Claude.

“Gitmedim, ama bahsini duydum.”

“Gelmen lazım o zaman.”

“Fahişelerle yatmayı sevmem.”

“Yatmayacağız zaten. Film izleyeceğiz sadece.”

“Onlar da içimi karartıyor.”

“Jennings’de karartmaz. Günahı öyle bir allayıp pulluyor ki... Batakhanesi endüstriyel tasarım harikası.”

Tod onu dinlemeyi seviyordu. Ahlaki öfkesini dışa vururken meşhur dünyeviliğini, zekâ kıvraklığını kaybetmemesini sağlayan karmaşık, komik bir retorikte ustalaşmıştı Claude.

Onu tekrar yemledi. “Pakette istediği kadar selofan kullansın,” dedi. “Banka, posta kutusu, mezar, otomat gibi para yatırılan her şey nasıl bunaltıcıysa aşağı mahalle de kadar kasvetli işte.”

“Sevişmeyi otomatlarla bir tutuyorsun demek. Fena fikir değilmiş. Bozuk para atıp kolu indiriyorsun. Aletin derinlikle-rinde mekanik bir faaliyet oluyor. Küçük bir tatlı alıyorsun, sonra kaşlarını çatıp kirli aynaya bakıyorsun, şapkanı düzeltiyor, şemsi-

yeni sıkıca kavrayıp istifini bozmamaya çalışarak çekip gidiyor-
sun. İyi benzetme, ama sinemaya gitmez.”

Tod dobra dobra konuşmaya devam etti.

“Mesele o değil. Bir kızın peşindeyim, cebime sığmayan bir
yük taşıyorum sanki, çanta ya da küçük bir valiz mesela. Durum
tatsız.”

“Bilirim, bilirim. Tatsızdır. Bir sağ kolun yorulur, bir sol kolun.
Yere bırakıp üstüne oturursun valizin, ama insanlar durup hay-
retle bakınca kalkıp yürümeye başlarsın. Yok şu ağacın arkasına
saklayıp tüyeyim desen biri geri vermek için seni kovalar. Sabah
evden çıkarken gözüne küçük, uyduruk, sapı da koptu kopacak
gibi görünür ama akşam olduğunda kenarları pirinçten, üstü-
ne sürüyle yabancı etiket yapıştırılmış bir sandığa dönmüştür.
Bilirim. Güzeldir, ama sinemaya gitmez. İzleyiciyi aklından
çıkarmayacaksın. Purdue'deki berberi unutmayacaksın. Gün boyu
saç kesip yorulmuş. Elinde valizle dolaşan salağın tekini izlemek
ya da kollu makineyle zaman öldürmek istemez ki. Ona aşk ve
cazibe lazım.”

Bu son kısmı kendisi için söylemişti, derin derin göğüs geçir-
di. Tam yeniden ağzını açmak üzereydi ki, Çinli hizmetçi gelip
diğerlerinin Bayan Jennings'e gitmek için beklediğini bildirdi.

Arabalara atlayıp yola koyuldular. Claude'un kullandığı otomobilin ön koltuğundaydı Tod; Sunset Bulvarı'ndan geçerlerken Claude ona Bayan Jennings'i anlattı. Kadın sessiz film döneminin tanınmış aktrislerindendi, ama sesli filmlerin gelişiyile iş bulması imkânsızlaşmıştı. Pek çok eski yıldız gibi figüranlıkla geçineceğine ya da yardımcı rollere çıkacağına, kafayı çalıştırıp ticarete atılmış, randevuevi işletmeye başlamıştı. Ahlaksız değildi. Bilakis. Başka kadınlar nasıl halk kütüphaneleri yönetiyorsa, o da işini aynı beceri ve zarafetle yapıyordu.

Çalıştırdığı kızların hiçbiri o evde kalmıyordu. Telefon gelince bir tanesini adrese gönderirdi. Tek gecelik eğlence otuz dolara patlıyordu; yarısına o el koyardı. Yüzde ellinin yüksek bir komisyon olduğunu düşünenler çıkabilir; ama her kuruşunu sahiden hak ediyordu. Genel giderleri çok yüksekti. Kızların beklemesi için güzel bir ev kiralamış, onları müşterilere götürecek bir araba ve şoför tutmuştu.

Ayrıca gerekli bağlantıları kurabileceği çevrelere girip çıkabilmesi de gerekiyordu. Otuz dolar vermek herkesin harcı değildi sonuçta. Kızlarının sadece nüfuzlu ve varlıklı erkeklere hizmet etmesine izin veriyordu; buna ilaveten zevkli ve ihtiyatlı olmaları şarttı. O kadar titizdi ki, müstakbel müşterisine hizmet sunmadan önce onunla tanışmakta ısrar ederdi. Açık yüreklilikle, kızlarını bizzat yatmak istemeyeceği bir erkeğe göndermeyeceğini sık sık dile getirmişti.

Kültürlüydü de. Seçkin misafirlerinin hepsi onunla görüşmenin çok matrak olacağını sanırdı. Fakat ne kadar incelikli olduğunu anlayınca hayal kırıklığına uğrarlardı. Herkesin ilgisini çeken o malum konuyu açmak için can atmalarına rağmen, Gertrude Stein'dan, Juan Gris'ten bahsetmekte direnirdi Bayan Jennings. Saygın konuğu ne kadar çabalarsa çabalasın, ki bazılarının abarttığı da biliniyordu, kadının görgüsünde kusur bulması, ya da birikiminde eksiklik yakalaması mümkün değildi.

Bayan Jennings onları karşılamak için kapıya çıktığında, Claude hâlâ o tuhaf retorikleriyle kadından bahsediyordu.

"Sizi tekrar görmek ne güzel," dedi beriki. "Bayan Prince'le daha dün çayda konuşuyorduk. Estee'ler en sevdiğim çifttir dedim."

Kaymak gibi pürüzsüz bir cildi olan, açık renk saçlı, kızıl tenli, güzel bir kadındı.

Konuklarını ağırlıklı olarak mor, gri ve gül pembesiyle dekore edilmiş küçük bir oturma odasına aldı. Jaluzilerle tavan gül pembesiydi; duvarlar ise küçük, tek tük mor çiçek serpiştirilmiş açık gri duvar kâğıdıyla kaplanmıştı. Duvarların birine katlanır bir beyaz perde asılıydı; karşı duvardaki kiraz ağacı masanın iki yanına ise, mor iskeletine donuk gül pembesi ve gri döşeme kumaşı geçirilmiş sandalyeler yerleştirilmişti. Masada küçük bir projektör duruyordu ve smokinli bir genç makineyi kurcalıyordu.

Bayan Jennings sandalyelere oturmalarını işaret etti. Garson gelip ne içmek istediklerini sordu. Siparişler gelince kadın elektrik düğmesine dokundu, genç adam da makineyi çalıştırdı. Delikanlı keyifli keyifli vızıldayan makineyi odaklamakta zorlanıyordu.

“İlk ne izleyeceğiz?” diye sordu Bayan Schwartzen.

“*Le Predicament de Marie.*”

“Fevkalade bir şey galiba.”

“Harikadır, harika,” dedi Bayan Jennings.

Hâlâ makineyle cebelleşen kameraman da, “Evet,” dedi. “*Le Predicament de Marie*’yi çok severim. Müthiş heyecan verici bir yanı vardır.”

Uzun bir süre projektörü pürtelâş kurcaladı. Bayan Schwartzen ıslık çalıp ayağını yere vurmaya başlayınca diğerleri de ona katıldı. Geçmişin ucuz sinemalarındaki gürültücü izleyicilere öykünüyorlardı.

“Mıymıntı şey, elini çabuk tutsana.”

“Acelen ne? Patlama.”

“Topuklasana!”

“Git başımdan!”

Genç adam sonunda ışını perdeye isabet ettirmeyi başarınca film başladı.

LE PREDICAMENT DE MARIE

ou

LA BONNE DISTRAITE

“Bonne” Marie, daracık siyah, ipek üniformayla mini etek giymiş, balıketinde bir genç kızdı. Ufak bir dantel başlık takmıştı. İlk sahnede ağır, oymalı mobilyalarla dolu, meşe lambrili bir yemek odasında, orta sınıf bir aileye akşam yemeği servisi yapıyordu. Bu saygın aile sakallı, redingotlu babadan; balina kemiği ve değerli

taştan, kabartmalı bir broş takmış anneden; uzun bıyıklı, çenesi varla yok arası, uzun boylu, sıska bir oğlandan ve saçında geniş bir fiyonk, boynunda ise ucunda haç sallanan altın bir zincir bulunan küçük kızdan oluşuyordu.

Babanın sakalı ile içtiği çorbaya dair birkaç bayat espriden sonra oyuncular ciddiyetle işe koyuldu. Bütün ailenin Marie'yi arzuladığı, Marie'ninse sadece küçük kızı istediği ortadaydı. Yaşlı adam ne yaptığı görünmesin diye peçetesinin arkasına saklanıp Marie'yi çimdikledi, oğlu yakasının altına bakmaya çalıştı, anne dizini okşadı. Marie'ye gizlice kıza dokundu.

Sonraki sahne Marie'nin odasında geçiyordu. Hizmetçi soyunup şifon geceliğini giydi; siyah ipek çoraplarıyla yüksek topuklu ayakkabılarını çıkarmamıştı. Kız içeri girdiği sırada özenle gece bakımını yapıyordu. Onu kucağına alıp öpmeye başladı. Kapı çaldı. Kaskatı kesildiler. Marie kızı gardıroba sokup sakallı babayı içeri aldı. Adam bir şeyler döndüğünden kuşkulandığı için Marie onun askıntılığına ses çıkaramadı. Baba tam ona sarılmıştı ki kapı ikinci defa çaldı. Yine donakaldılar. Gelen evin bıyıklı oğluydu bu kez. Marie babayı yatağın altına sakladı. Oğlan daha yeni ısınmıştı ki kapı bir kez daha tıklandı. Marie oğlanı battaniyelerin durduğu büyük sandığına gizledi. Bu kez gelen evin hanımıydı. O da tam işe koyulmak üzereyken kapı çaldı.

Kim gelmiş olabilirdi? Postacı telgraf mı getirmişti? Polis miydi? Marie umutsuzca odadaki saklanma yerlerini gözden geçirdi. Bütün aile içerideydi. Kapıya kadar parmaklarının ucuna basa basa gidip kulak kesildi.

Ekranda, "Bu kez içeri girmek isteyen kim acaba?" sorusu belirdi.

O an makine takıldı. Smokinli delikanlı da Marie gibi çılgına dönmüştü. Projektörü yeniden çalıştırmayı becerdiğinde bir ışık çaktı ve film, makara boşalana dek vızıldayarak döndü.

“Çok özür dilerim,” dedi delikanlı. “Başa sarmam gerek.”

“Tezgâh bu!” diye bağırdı biri.

“Numara!”

“Üçkâğıtçılar!”

“Yine sabrımızı deniyorlar!”

Ayaklarını yere vurup ısıkladılar.

Tod bu yalancı isyanı fırsat bilip sıvıştı. Temiz hava almak istiyordu. Koridorda aylıklık eden garson ona evin arka avlusuna giden yolu gösterdi.

Dönüşte diğer odalara göz attı Tod. Birindeki antika eşya dolabında çok sayıda minyatür köpek sergilenmişti. Sırça av köpekleri, gümüş tazılar, porselen Alman teriyerleri, taş mastılar, alüminyum buldoklar, oniks ve porselen tazılar, ahşap spanyeller... Koleksiyonda bilinen bütün cinslere yer verilmiş, yontulabilen, şekillendirilebilen, doğranabilen her malzeme kullanılmıştı.

Bu küçük bibloları hayranlıkla bakarken bir kızın şarkı söylediğini duydu. Sesi çıkaracak gibiydi; görünmeden koridora göz attı. Mary Dove'du söyleyen, Faye Greener'ın en yakın arkadaşlarından biri.

Faye de Bayan Jennings için çalışıyordu belki. Öyleyse otuz dolara...

Filmin geri kalanını izlemek için geri döndü.

Tod'un derdine cüzi bir ücret karşılığında derman bulabileceği umudu uzun ömürlü olmadı. Claude'a sordurduğunda, Faye'i hiç tanımadığını söyledi Bayan Jennings. Bunun üzerine Claude, ona bir de Mary Dove'un ağzını aramasını rica etti. Birkaç gün sonra Claude'a telefon edip yapacak bir şey olmadığını söyledi kadın. Kızın o taraklarda bezi yoktu.

Tod hayal kırıklığına uğramamıştı aslında. Faye'i bu yolla elde etmek istemiyordu; hele ki başka yöntemlerle hâlâ bir fırsatı varken. Son günlerde şansının yüksek olduğunu düşünmeye başlamıştı. Faye'in babası Harry hastaydı ve bu da Tod'a evlerine girip çıkmak için mazeret oluyordu. Ayak işlerini yapıyor, ihtiyara arkadaşlık ediyordu. İyiliğinin karşılığında da Faye ona aile dostuymuş gibi yakınlık gösteriyordu. Tod'un ümidi kızın minnettarlığını derinleştirip samimiyeti ilerletmekti.

Ayrıca Harry'ye ilgi duyuyor ve onu ziyaret etmekten zevk alıyordu. Yaşlı adam palyaçoymuş ve Tod da, her ressam gibi, palyaçolara doğal bir sevgi besliyordu. Daha da önemlisi, adamın

mesleğinin, resmetmek istediği o aylaklara dair bir ipucu (resamların işine yarayan türden yani, simgesel bir ipucu) olmasıydı; tıpkı Faye'in hayallerinin de bir başka ipucu oluşu gibi.

Harry'nin yatağının yanına bir sandalye çeker, saatlerce anlattıklarını dinlerdi. Vodvillerle, burleskle geçen kırk yılda sayısız hikâye biriktirmişti adam. Hayatı, kendi deyimiyle, “beklenmedik darbeler” sağanağını sağ salım atlatmasını sağlayan şimşek gibi bir “kipe”, “ölüm atlayışı”, “uçan trapez” ve “art arda takla” silsilesinden ibaretti. “Beklenmedik darbe”, insan kaynaklı ya da doğal bütün afetleri kapsayan bir terimdi; Medicine Hat, Wyoming'de meydana gelen bir su baskını da olabiliyordu, Moose Factory, Ontario'daki öfkeli bir polis de.

Hayata atıldığı günlerde palyaçoluğu muhtemelen sahneye sınırlıydı; şimdiyse dur durak bilmeden soytarılık ediyordu. Sadece böyle koruyabiliyordu kendini. Çoğu insanın bir soytarıyı hırpalama zahmetine girmeyeceğini keşfetmişti.

Ecış bücüş, ümitsiz vaka bedeninin gülünçlüğüne belirginleştirmek için zarif jestlerden yararlanıyor ve ona ucuz, inandırıcılıktan uzak, sahte bir banker havası veren özel bir takım elbise giyiyordu. Tepesi alışılmamış yükseklikteki yağlı bir melon şapkadan, kıvrık yakalı gömlekten, puantiyeli boyun bağından, parlak kruvaze ceketten ve gri çizgili pantolondan oluşuyordu kostümü. Giyimiyle kimsenin gözünü boyayamıyordu; ama zaten böyle bir niyeti yoktu. Harry'ninki başka türlü bir kurnazlıktı.

Sahne bütününe başarısız olmuştu ve bunun farkındaydı. Gerçi bir seferinde başarıya çok yaklaştığını iddia ediyordu. Kanıt olarak, Tod'a *Sunday Times*'in tiyatro sütunundan kestiği eski bir kupür okuttu.

Haberin başlığı, “PEJMÜRDE HARLEQUIN,” idi.

“Commedia dell'arte ölmedi, Brooklyn'de yaşıyor; en azından geçen hafta, Oglethorpe Tiyatrosu'nun sahnesinde, Harry Gre-

ener sayesinde ete kemiğe büründü. Bay Greener siz bu haberi okurken muhtemelen Mystic, Connecticut'a, ya da onlara geniş ailelerin yaşadığı bu bölgeden daha uygun bir yere doğru yola koyulmuş olan 'Uçan Kaçıklar' isimli kumpanyanın üyesi. Vaktiniz varsa ve tiyatroyu sahiden seviyorsanız, artık her neredeseler, Kaçıkların gösterisini ne yapıp edip yakalayın.

"Bay Greener, yani manşetimizdeki Pejmürde Harlequin, sahneye pejmürde değil temiz pak, üstü başı düzgün, şirin biri olarak çıkıyor. Ama Kaçıklar, yani adaleli dört Uzakdoğulu iflahını kestiğinde epey hırpalanmış oluyor. Kan revan içinde kalmasına, giysilerinin paramparça olmasına rağmen şirinliğinden bir şey kaybetmiyor.

"Sahneye çıktığında, usule uygun olarak, trompetler çıt çıkarmıyor. Kaçık Ana ağzıyla tuttuğu çubuğun ucunda tabak döndürürken Kaçık Baba perende atıyor, Kaçık Bacı havada lobut çeviriyor; Kaçık Oğlan ise, atkuyruğundan sahne kemerine asılmış, sallanıyor. Ter döken meslektaşlarını inceleyen Bay Greener, şaşkınlığını abartılı bir pişkinlikle gizlemeye çalışıyor. Kaçık Bacı'yı gıdıklamak istediğinde, bu masum teşebbüsün karşılığı olarak, karnına sağlam bir tekme yiyor. Darbe onu alışık olduğu kıvama getirince kötü bir fıkra anlatmaya koyuluyor. Kaçık Baba gizlice arkasından yaklaşıp onu öbür tarafa bakan Kaçık Oğlan'a doğru fırlatıyor. Bay Greener sırtüstü yere yığılıyor. Kötü fıkranın sonunu boylu boyunca uzanmış halde getirerek ne kadar azimli olduğunu gösteriyor. Fıkraya gülmeyen izleyicilerin ayağa kalkıp da topalladığını görünce gülmesi üzerine, gösteriyi aksayarak tamamlıyor.

"Bay Greener ilkinden daha uzun ve daha kötü bir hikâye anlatmaya başlıyor. Vurucu cümleye gelmeden hemen önce orkestradan bir gürültü yükselip sesini bastırıyor. Bay Greener son derece sabırlı ve cesur biri. Baştan başlıyor, ama orkestra

hikâyesini bitirmesine izin vermiyor. Ufak tefek, kaskatı bedenini, tanrıya şükür ki tamamen değilse de, az da olsa çökerten acı, düpedüz sahte olmasa, insanın yüreği burkulurdu. Olağanüstü komik bir oyun bu.

“Final muhteşem. Kaçık ailesi oradan oraya uçarken, hakikat algısı ve yerçekimi bilgisi uyarınca yerde duran Bay Greener, izleyicileri Uzakdoğuluların uçmasının onu ne şaşırttığına ne de endişelendirdiğine inandırmaya çalışıyor. Elleriyle böylelerini çok gördüğünü anlatmayı deniyor, ama ifadesinden, işin aslının öyle olmadığı anlaşılıyor. Dakikalar ilerledikçe kimse yaralanmadığı için kendine güveni tazeleniyor. Akrobatlar onu, o da akrobatları görmezlikten geliyor. Son gülen Bay Greener oluyor ama; alkışlar onun için yükseliyor.

“Başta bir yapımcının onu şaşaalı bir revüde güzel kızlar ve pırlıl pırlıl perdelerin önünde sahneye çıkarması gerektiğini düşünmüştüm. Sonra fark ettim ki hata olur bu: Ne yazık ki en doğrusu, Bay Greener’a verimli toprağa ekildiğinde ölüp giden mütevazı kır bitkileri gibi yaklaşp onu vantriloklarla, kadın bisikletçilerle dolu vodvillerde serpilmeye bırakmak.”

Harry’de bu makalenin çoğu antetli kâğıda basılmış bir düzineden fazla kopyası vardı. *Variety*’ye küçük ilanlar vererek (... ‘bir yapımcının Bay Greener’ı şaşaalı bir revüde sahneye çıkarması gerekir...’ *The Times*) iş aradıktan sonra, filmlerde ufak tefek komik rollere çıkarak geçinebileceğini düşünüp Hollywood’a gelmişti. Ama yeteneklerine kayda değer bir talep olmadığı ortaya çıktı. Kendi deyimiyle, açlıktan nefesi kokuyordu. Stüdyolardan kazandığı iki kuruşu takviye etmek için evinin banyosunda tebeşir, sabun ve sarı dingil gresi kullanarak hazırladığı gümüş cilasını kapı kapı dolaşarak satmaya başlamıştı. Faye de, oyuncu seçme ajansında değilse, onu T model Ford’uyla işe götürüyordu. İhtiyar bu seferlerin sonuncusunda hastalanmıştı.

Yeni talibi Homer Simpson'la da o zaman tanışmıştı Faye. Harry yatağa düştükten aşağı yukarı bir hafta sonra, Tod onu ilk kez gördü. Yaşlı adama refakat ettiği sırada kapının hafifçe vurulmasıyla konuşmaları yarıda kaldı. Kapıyı açınca koridorda bir adamın dikildiğini gördü; misafir Faye'e çiçek, babasına ise bir şişe porto getirmişti.

Onu tepeden tırnağa süzdü Tod. Kabalık etmek istemiyordu ya, beriki ilk bakışta, fıldır fıldır gözlerinden rahat durmayan elle-rine varana dek, California'ya ölmek için gelmiş insanların tipik bir örneği gibi görünüyordu.

Soluk soluğa, "Adım Homer Simpson," diyerek huzursuzca kımıldandı adam, kupkuru alnını katlı mendiliyle sıvazladı.

"İçeri buyurun," dedi Tod.

Homer başını ağır ağır sallayıp çiçeklerle içkiyi uzattı. Tod ağzı-nı açıp bir şey söylemeye fırsat bulamadan da kös kös yürüyüp gitti.

Tod yanıldığını anladı. Homer Simpson o insanlara sadece görünüş itibarıyla benziyordu. Utangaç olmazdı onlar.

Hediyeleri görmek Harry'yi pek şaşırtmamıştı. Homer'ın müteşekkir müşterilerinden biri olduğunu söyledi.

"Mucize Cila kalplerini çalışıyor."

Faye dönüp de olanları öğrenince çok güldü. Baba kız, ikide bir kahkaha atmak için birbirinin sözünü kese kese, Homer'la nasıl tanıştıklarını anlattı.

Derken Tod bir de baktı ki, Homer yolun karşısındaki hurma ağacının gölgesinden evi gözetliyor. Bir süre onu izledikten sonra dostça seslendi. Homer yanıt vermeden koş a koş uzaklaştı. Tod hem ertesi gün, hem de bir sonraki gün onu yine hurma ağacının yakınında pusuya yatmış gördü. Nihayet ağaca arkadan usul usul yaklaşarak Homer'ı yakaladı.

Yumuşak bir sesle, "Merhaba Bay Simpson," dedi. "Greener'lar hediyeniz için size minnettar."

Simpson bu kez, muhtemelen Tod onu ağacın önünde kısırdığı için, bir yere kımıldayamadı.

Pat diye, “İyi,” dedi. “Buradan geçiyordum... Biraz ileride oturuyorum.”

Adam bir kez daha kaçmadan önce Tod onunla birkaç dakika konuşmayı becerdi.

Bir sonraki sefer Tod adama pusu kurmadan sokulmayı başardı. O günden sonra Homer onun sohbet girişimlerine çabucak karşılık vermeye başladı. Laf olsun diye gösterilen yakınlık karşısında bile dili çözülüyor, hatta çenesi düşüyordu.

Tod bir konuda haklıydı ama. İlgi duyduğu insanların çoğu gibi Homer da ülkenin Orta Batı bölgesindendi. Des Moines, Iowa yakınlarındaki Wayneville diye küçük bir kasabadan geliyordu; orada yirmi yıl boyunca otelde çalışmıştı.

Yağmurlu bir gün parkta otururken üşütmüş, nezlesi zatürreeye dönmüştü. Taburcu olduğunda otelin yeni bir muhasebeci tuttuğunu öğrendi. Homer'ı yeniden işe almayı teklif ettilerse de, doktoru dinlenmesi için California'ya gitmesini salık verdi. Doktor otoriter biri olduğu için Homer ülkenin batı yakasına gitmek üzere Wayneville'den ayrıldı.

Los Angeles'ta, gardaki otelde bir hafta konakladıktan sonra Pinyon Kanyonu'nda küçük bir ev kiraladı. Gezdiği ikinci evdi daha; ama hem yorgun düştüğü, hem de emlakçı kabadayının teki olduğu için evi tuttu.

Evin yerini epey sevmişti. Kanyondaki son evdi, tepeler garajın hemen arkasında yükseliyordu. Acıbakla, meryemanaeldiveni,

gelincik ve çeşit çeşit iri sarıpatatya kaynıyorlardı. Bodur çamlar, Yuka palmyeleri ve okalıptüsler de vardı. Emlakçı ona başını kaldırırsa güvercin ve tüylü bildircin da görebileceğini söylemişti; ama orada oturduğu sürece gözüne birkaç büyük, siyah kadife örümcek ve bir kertenkeleden başka bir şey çarpmadı. Kertenkeleyi çok seviyordu.

Ev zar zor kiraya verildiği için ucuzdu. O civarda kiralık arayanların çoğu 'İspanyol' tarzı konutlar istiyordu; bu evse, emlakçıya bakılırsa, 'İrlanda' stiliydi. Yapının biraz tuhaf görüldüğünü düşünmüştü Homer; fakat emlakçı evin şirin olduğunda ayak diredi.

Tuhaftı ama. Bayağı eğri, devasa bir taş bacası, geniş kemerli küçük çatı pencereleri ve ön kapının iki yanında iyice alçalan saz çatısı vardı. Kapı koyu meşe rengine boyanmış sakız ağacıydı ve muazzam menteşelere oturtulmuştu. Menteşeler fabrika imalatı olmasına rağmen, el yapımı görülmeleri için özenle damgalanmıştı. Çatının saz görünmesi için de aynı özen ve beceri gösterilmişti; oysa kullanılan malzeme saman değil, saman görünümlü renkli, damarlı, kalın, yanmaz kâğıttı.

Oturma odasına da aynı anlayış hâkimdi. 'İspanyol'du. Pembe benekli açık turuncu duvarlarda hanedan armalı, kırmızı ve altın rengi, ipek bayraklar asılıydı. Şömine rafında büyük bir İspanyol gemisi duruyordu. Gövdesi alçı, yelkenleri kâğıt, halatları teldi. Şöminedeki canlı renklerle boyanmış Meksika saksılarına çeşit çeşit kaktüs ekiliydi. Bazıları kauçuk ve mantar, bazılarıysa gerçektir.

Oda kalyon şeklinde, güvertelerindeki sivri uçlu ampuller sarı ışık yayan duvar lambalarıyla aydınlanıyordu. Masaya ise, kalyon resimleriyle süslü kâğıt gölgeliği parşömen gibi görünsün diye yağlanmış bir lamba konmuştu. Pencerelerin iki yanından, çift uçlu siyah mızraklara asılmış kırmızı kadife perdeler sarkıyordu.

Mobilya, ayaklarının yerinde şişman keşişler bulunan, soluk kırmızı damasko bir kanepeden ve üç tane kabarık kırmızı

koltuktan ibaretti. Odanın ortasında upuzun bir maun masa vardı. Tezgâha benziyordu ve yapımında iri başlı bronz çiviler kullanılmıştı. Her bir sandalyenin yanında, rengiyle tasarımı büyük masanıninkine eş, üstü renkli çiniyle kaplı küçük bir sehpa duruyordu.

Küçükçe iki yatak odasında yine farklı bir üslup kullanılmıştı. Emlakçı 'New England tarzı' demişti bu seferkine. Demir aksamı ahşaba benzeyecek şekilde işlenmiş bir karyola, kafelerde sıkça rastlanan türden Windsor sandalyesi ve doğal çam havası vermek için boyanmış bir Governor Winthrop model şifonyerle döşenmişti içerisi. Yere el dokuması küçük bir halı serilmişti. Şifoniyein karşısındaki duvarda, karla kaplı bir Connecticut çiftlik evinin renkli gravürü asılıydı; kurt bile ihmal edilmemişti resimde. Odalar, en ince ayrıntıya varana dek, birbirinin aynıydı. Resimler de dâhil.

Evde ayrıca bir banyoyla bir de mutfak vardı.

Yeni evine yerleşmek Homer'ın sadece birkaç dakikasını almıştı. Bavulunu boşalttı, her ikisi de koyu gri olan takım elbiselerini yatak odalarından birindeki dolaba astı, gömlekleriyle iç çamaşırlarını şifonyerin çekmecelerine koydu. Mobilyanın yerini değiştirmek istemedi.

Evle bahçede amaçsızca turladıktan sonra oturma odasındaki kanepeye kuruldu. Otel lobisinde birini bekliyordu sanki. Elleri dışında hiçbir yerini kıpırdatmadan yarım saat kadar öylece oturduktan sonra kalktı, yatak odasına gidip yatağa ilişti.

İkindinin ilk saatleri olmasına karşın gözleri kapanıyordu. Uzanıp uyumaya korkuyordu. Kâbus göreceğinden değildi kaygısı, çok zor uyanabildiğindendi. Ne zaman dalsa, bir daha uyanamaktan çekinirdi.

Ama uyku ihtiyacı korkuya ağır bastı. Çalar saati yediye kurduktan sonra aleti kulağının dibine koyup uzandı. Su gibi akan iki saatin sonunda alarm çalmaya başladı. Ancak bir dakika

çaldıktan sonra uykudan sıyrılabilirdi Homer, o da güçbela. Adamakıllı zorlanıyordu. İnledi. Baş titriyor, ayakları seğiriyordu. Nihayet gözleri aralandı, derken açıldı. Bir kez daha başarmıştı.

Boylu boyunca uzanmış, kendine gelmeye çalışıyor, vücudunun bir o yanını, bir bu yanını yokluyordu. Elleri hariç her yeri uyanmıştı. Onlar hâlâ uykudaydı. Şaşırmamıştı. Elleriyile özel olarak ilgilenmesi gerekiyordu, her zamanki gibi. Çocukken iğne batırırdı onlara, hatta bir keresinde de ateşe sokmuştu. Artık sadece soğuk su kullanıyordu.

Uyduruk bir robot gibi, vücudunu yataktan parça parça kaldırıp ellerini banyoya götürdü. Soğuk suyu açtı. Lavabo dolunca ellerini bileğe kadar suya daldırdı. Suyun dibine usulca uzanmışken bir çift tuhaf deniz yaratığını andırıyorlardı. Tamamen buz kesip yavaşça hareketlendiklerinde sudan çıkarıp havluya sardı onları.

Üşümüştü. Küveti sıcak suyla doldurdu, tanımadığı birini soyuyormuş gibi, düğmelerini beceriksizce kurcalayarak soyunmaya başladı. Küvet yeterince dolmadan çıplak kalmıştı; tabureye oturup beklemeye koyuldu. Devasa ellerini göbeğinin üstünde kavuşturmuş, kıpırdatmıyordu. Hiç hareket etmemelerine rağmen dinleniyor gibi değil, gemlenmiş gibi görünüyorlardı.

Heybetli bir heykele layık elleriyile küçük kafası hariç biçimliydi vücudu. Kasları iri ve yuvarlak, göğsü geniş ve güçlüydü. Yine de bir şeyler göze batıyordu. Cüssesine, kalıbına rağmen ne güçlü kuvvetli görünüyordu ne de ongun. Picasso'nun pembe kumsalda, damarlı mermerden dalgalara boş boş bakan, devasız düşüncelere dalmış o meşhur kısır atletlerine benziyordu.

Küvet dolunca girip kendini sıcak suya bıraktı. Keyifle hırıldadı. Fakat birkaç saniye sonra hatırlamaya başlayacaktı, sadece bir an sonra. Hafızasını gözyaşlarına boğarak kandırmak amacıyla, oldum olası göğsünde gizlenen sıkıntılı hıçkırıkları kustu. Başta

usul usul ağlıyordu, sonra zırıldamaya başladı. Şapır şupur yulaf lapası yalayan köpekler gibi sesler çıkarıyordu. Ne kadar acınacak halde ve gariban olduğunu düşünmeye çalıştıysa da işe yaramadı. Canla başla savuşturmaya çalıştığı şey zihnine doluyordu.

Otelde çalışırken, Romola Martin adlı müşteri bir gün onunla asansörde konuşmuştu.

“Bay Simpson, siz muhasebeci Bay Simpson mısınız?”

“Evet.”

“Altı yüz on bir numarada kalıyorum.”

Ufak tefek, çocuksu bir kadındı; sabırsız ve gergin görünüyordu. Sımsıkı tuttuğu pakette kare bir cin şişesi olduğu belliydi.

“Evet,” dedi Homer tekrar, cana yakın davranmasını söyleyen içgüdülerine direnmeye çalışıyordu. Bayan Martin’in otele birkaç haftalık ücreti borçlandığını biliyordu ve resepsiyon görevlisinin, kadının ayyaşın teki olduğunu söylediğini duymuştu.

Kızın cilveli cilveli, “Ay!..” demesi cüsseleri arasındaki farkı iyice ortaya çıkardı, “aklınızı faturaya takmanıza üzıldüm, ben...”

Samimiyeti Homer’ı utandırmıştı.

Bir çırpıda, “Müdürle konuşmanız gerek,” deyiverip sırtını döndü.

Bürosuna vardığında titriyordu.

Kadın nasıl da gözüpekti ama! Sarhoştı elbette, ama ne yaptığıının farkında olmayacak kadar da bulanmamıştı zihni. Homer heyecanının aslında tiksinti olduğuna karar verdi çabucak.

Bu olayın üstünden çok geçmemişti ki müdürü onu arayıp Bayan Martin’in harcamalarının dökümünü getirmesini söyledi. Homer yanına çıktığında resepsiyon görevlisi Bayan Carlisle da içerideydi. Müdürün kadına söylediklerini dinledi.

“Altı yüz on biri mi verdin?”

“Evet, efendim.”

“Neden? Nasıl biri olduğu belli değil mi?”

“Ayıkken değil.”

“Orasını boş ver. O tiplere burada yer yok.”

“Özür dilerim.”

Adam Homer’a dönüp elindeki listeyi aldı.

“Borcu otuz bir dolar,” dedi Homer.

“Ödeyip ayrılırsın. Onun gibileri otelde görmek istemiyorum.”
Gülümsedi. “Özellikle de faturaları kabarıksa. Ara kadını, telefonunu da bana ver.”

Homer santralciden altı yüz on biri bağlamasını istedi; kısa süre sonra telefonun yanıt vermediğini öğrendi.

“Otelde,” dedi. “Asansörde gördüm.”

“Kat görevlisine söyleyeyim de baksın.”

Birkaç dakika sonra telefonu çaldığında Homer defterleriyle meşguldü. Müdürdü yine. Kat görevlisinin altı yüz on birdeki kadının içeride olduğunu ilettiğini ve ona faturasını götürmesini söyledi.

“Söyle ya borcunu ödesin ya da otelden çıksın,” dedi.

İlk başta meşgul olduğu için kadına Bayan Carlisle’in gitmesini rica etmeyi düşündü Homer, ama ağzını açmaya cüret edemedi. Faturayı çıkarırken ne kadar heyecanlı olduğunu fark etmeye başladı. Dehşet verici bir duyguydu. Coşkusu sinirlerinde dalga dalga dolaşıyor, dilinin kökünü karıncalandırıyordu.

Altıncı katta asansörden inerken neşesi yerinde sayılırdı. Canlı adımlarla yürüyordu ve belalı elleri aklından tamamen çıkmıştı. Altı yüz on birin önünde durup kapıyı tıklatacakmış gibi yaptı; fakat birden ürküp yumruğunu indirdi.

Beceremeyecekti. Bu işi Bayan Carlisle’a devretmek zorundaydılar.

Koridorun ucundan onu izleyen kat görevlisi, Homer sıvışmadan yanına geldi.

Alelacele, “Yanıt vermiyor,” dedi Homer.

“İyice vurdun mu? O sürtük içerde.”

Homer yanıt vermeye fırsat bulamadan, kadın kapıyı yumrukladı.

“Aç şunu!” diye bağırdı.

Homer’ın kulağına içeriden bir kımıldanma geldi, ardından kapı birkaç santim aralandı.

Yumuşak bir ses, “Kimsiniz?” diye sordu.

“Muhasebeci Homer Simpson,” dedi soluk soluğa.

“Buyurun lütfen.”

Kapı biraz daha aralanınca, Homer kat görevlisine bakmaya cesaret edemeden içeri daldı. Odanın ortasına kadar sendeleyerek ilerleyip durdu. Önce sadece alkol ve kuru tütünün ağır kokusu geldi burnuna; alttan alta duyulan madenî parfümü sonradan seçti. İçeriye yavaşça göz gezdirdi. Yerde elbiseler, gazeteler, dergiler ve şişeler darmadağın bir yığın olmuştu. Yatağın bir köşesine kıvrılmıştı Bayan Martin. Üzerinde manşetleri açık mavi, yakası kıvrık, siyah ipek bir erkek sabahlığı vardı. Kısacık saçları renk ve yapı olarak samanı andırıyordu, kendisi de oğlana benziyordu. Mavi düğme gibi gözleri, pembe düğme gibi burnu ve kırmızı düğme gibi ağzı toyluğunu iyice belirginleştiriyordu.

Homer kabaran heyecanına konuşamayacak, hatta düşünemeyecek kadar kaptırmıştı kendini. Coşkusunu daha derinden duyumsayabilmek için gözlerini yummuş, hissettiklerinin tadını çıkarıyordu. Dikkatli olması gerekiyordu; zira aceleci davranırsa heyecanı sönmüverir, içi de eskisi gibi soğurdu. Duyguları güçlendikçe güçleniyordu.

“Gidin lütfen, sarhoşum,” dedi Bayan Martin.

Homer ne yerinden kıpırdadı ne de bir şey söyledi.

Kız birdenbire hüngür hüngür ağlamaya başladı. Çıkardığı boğuk, kesik sesler midesinden geliyordu sanki. Yüzünü avuçlarına gömüp tepindi.

Homer o kadar duygulanmıştı ki, başı oyuncak bir Çin ejderhası gibi sertçe kalkıp iniyordu.

“Parasızım. Hiç param yok. Meteliğe kurşun atıyorum. Beş kuruşum yok, inanın.”

Homer cüzdanını çıkardı, onunla kıza vuracakmış gibi yatağa doğru yürüdü.

Kız iyice sinip hıçkırıklara boğuldu.

Homer cüzdanı kızın kucasına atıp ne yapacağını bilemeden başına dikildi. Kız cüzdanı görünce gülümsedi, fakat hıçkırmaya devam ediyordu.

“Oturun,” dedi.

Homer yatağa, kızın yanına çöktü.

Utana sıkıla, “Ne tuhafısınız,” dedi kız. “Bu kadar kibar olduğunuz için sizi öpsem yeridir.”

Homer kızı kollarına alıp sarıldı. Ani hareketi onu korkutmuştu; kurtulmaya çalıştı kız, berikiyse kollarını gevşetmeden, onu beceriksizce okşamaya başladı. Ne yaptığının farkında değildi. Sadece son derece iç gıcıklayıcı bir duyguya kapıldığını biliyor ve bu hissi hüüngür hüüngür ağlayan zavallı kızcağıza da aktarmaya çalışıyordu.

Bayan Martin’in hıçkırıkları duruldu, ardından da kesildi. Homer onun kıpırdandığını, gücünün yerine geldiğini hissediyordu.

Telefon çaldı.

“Bakmayın,” deyip yine ağlamaya başladı kız.

Onu kendinden nazikçe uzaklaştırdıktan sonra düşe kalka telefona gitti Homer. Arayan Bayan Carlisle’dı.

“İyi misiniz?” diye sordu kadın, “yoksa polise haber verelim mi?”

“İyiyim,” deyip telefonu kapadı.

Her şey bitmişti. Yatağa geri dönemezdi.

Homer'ın yüzüne aniden yayılan bunaltıyı görünce kahkahayı bastı Bayan Martin.

“Cini getir, koca dana,” diye neşeyle bağırdı. “Masanın altında.”

Kızın hayra yorulmayacak bir tavırla boylu boyunca yatağa uzandığını gördü Homer. Koşarak odadan çıktı.

Şimdi, California'da, ağlıyordu; zira Bayan Martin'i bir daha hiç görmemişti. Ertesi gün müdür Homer'ı kutlamış, kızın borcunu ödeyip otelden ayrıldığını söylemişti.

Homer onu bulmaya çalıştı. Wayneville'de iki otel daha vardı, küçük, harap yerler, ikisini de kontrol etti Homer. Oda kirala-yan birkaç yere de sordu; ama sonuç alamadı. Kız kasabayı terk etmişti.

Homer alışlagelmiş yaşantısına geri döndü, günün on saati çalışıyor, iki saati yemek yiyor, geri kalanında uyuyordu. Derken üşüttü ve doktoru California'ya gitmesini tavsiye etti. Bir süre çalışmadan kolayca idare edebilirdi. Babası ona altı bin dolar bırakmıştı ve otelde çalıştığı yirmi yılda en az bir on bin dolar da kendi biriktirmişti.

Küvetten çıktı, sert bir havluyla alelacele kurulanıp yatak odasına, giyinmeye gitti. Kendini her zamankinden daha şaşkın ve bitkin hissediyordu. Hep böyle olurdu. Duyguları devasa bir dalgaymışçasına kabarıp, önüne çıkanı sürükleyecek kadar yükselene dek, kıvrım kıvrım şahlanırdı. Ama o dalga hiçbir zaman kırılmazdı. Tepesinde hep bir şey olur, giderden süzülen su misali, geride en fazla hislerinin tortusunu bırakarak çöker, geri çekilirdi.

Giyinmesi uzun sürdü. Sırtına geçirdiği her parçadan sonra, harcadığı çabayı kat kat aşan bir ümitsizliğe kapılarak durup dinleniyordu.

Evde yiyecek bir şey olmadığı için Hollywood Bulvarı'na alışverişe inmesi gerekiyordu. Sabaha kadar beklemeyi düşündü; fakat sonra, kendini aç hissetmemesine rağmen çıkmaya karar verdi. Saat daha sekizdi ve yolda biraz oyalanmış olurdu. Evde kalsa, yeniden uykuya dalma düşüncesinin çekiciliğine karşı koyamayacaktı.

Ilık, durgun bir geceydi. Kaldırımın yola yakın tarafından yürüyerek tepeden inmeye başladı. Sokak lambalarının arasında kalan, gölgelerin iyice koyulaştığı yerlerde adımlarını hızlandırıyor, ışık çemberlerine girdiğindeyse duraklıyordu. Bulvara vardığında koşmamak için kendini zor tutuyordu artık. Geniş caddenin köşesinde, kendine gelebilmek için birkaç dakika durdu. Yeniden hareketlenmeye hazırlandığı sırada, korkusu ona zarif bir hava katmıştı neredeyse.

Birkaç kişi ona dikkat etmeden önünden geçince sakinleşti. Pardösüsünün yakasını düzelterip karşı kaldırıma döndü. Daha iki adım bile atmamıştı ki biri seslendi.

“Beyim, bakar mısın?”

Gölgelik bir kapı aralığından Homer’ı gözüne kestirmiş bir dilenciydi seslenen. Mesleğinin o şaşmaz içgüdüleriyle, berikinin kolay lokma olduğunu anlamıştı.

“Fakire bir sadaka.”

“Hayır,” dedi Homer, inandırıcılıktan uzak bir tavırla. Dilenci gülüp gözdağı verircesine isteğini tekrarladı.

“Sadaka dedik!”

Elini Homer’ın suratına uzatmıştı.

Homer bozuk paralarını koyduğu cebini karıştırıp birkaç tanesini kaldırıma attı. Dilenci paraları toplamaya çalışırken de koşarak karşıdan karşıya geçti.

Alışverişe geldiği SunGold Market büyük, ıslıl ıslıl bir yerdi. Demirbaşları krom, zemini ve duvarları beyaz fayanstı. Camekânları, tezgâhları aydınlatan renkli spotlar yiyeceklerin doğal renklerini iyice belirginleştiriyordu. Portakallar kıpkırmızı, limonlar sapsarı, etler pespembeydi; açık yeşil balıklar, fildişi yumurtalar pırıl pırıldı.

Homer doğruca konserve reyonuna yönelip bir kutu mantar çorbası, bir kutu da sardalye aldı. Bunlarla birlikte iki yüz gram tuzlu bisküvi akşam yemeği için ona yeterdi.

Paketle marketten çıkıp evine doğru yürümeye başladı. Pin-yon Kanyonu'na dönen köşeye varıp da tepenin ne kadar dik, ne kadar karanlık göründüğünü fark edince ışıklı bulvara geri döndü. Başka biri daha tepeyi tırmanmaya başlayana dek beklemeyi geçirdi aklından; en sonunda taksiye bindi.

Mütevazı yemekler hazırlamaktan başka işi olmamasına rağmen Homer'ın canı sıkılmıyordu. Romola Martin ve başka birkaç istisna sayılmazsa, kırk yıllık hayatında ne bir çeşitlilik görmüştü ne de heyecan verici bir olay. Muhasebeci olarak makine gibi çalışmış, şimdi nasıl çorba konservesi açıp yatağını düzeltiyorsa, aynı mekanik aldırmazlıkla sayıları toplamış, kayıt tutmuştu.

Biri küçük yuvasını nasıl çekip çevirdiğini görse, muhtemelen Homer'ın uyurgezer ya da kısmen kör olduğunu düşünürdü. Ellерinin ayrı bir hayatı ve iradesi vardı sanki. Çarşafı gere, yastıkları kabartan Homer değil, elleriydi.

Bir gün, öğle yemeği için somon konservesi açarken başparmağını kötü kesti. Canını acıtacak kesiklerden olmasına rağmen her zamanki sakin, hafif mızımız ifadesi değişmedi. Ortağı onu lavaboya götürüp sıcak suda şefkatle yıkayana dek, yaralı el mutfak masasında kıvranıp durdu.

Ev işleriyle ilgilenmediği dakikaları emlakçının avlu olarak adlandırdığı arka bahçede, eski, kırık bir şezlongda geçiriyordu.

Kahvaltısını bitirir bitirmez güneşlenmeye çıkıyordu. Dolapların birinde bulduğu lime lime olmuş kitap da hep kucağındaydı; fakat kapağını bile açmamıştı.

Yüzünü döndüğü taraf dışındaki her yönde manzara daha güzeldi. Şezlongu doksan derece çevirse aşağıya, kente kıvrıla kıvrıla inen kanyonun hatırı sayılır bir kısmını görebilecekti. Bu değişikliği akıl edemiyordu. Oturduğu yerden garajın kapalı kapısı ve katranlı kâğıtla kaplı eski püskü çatısının bir bölümü görülüyordu. Hemen önünde isten kapkara olmuş tuğla bir çöp fırınıyla paslı kutu yığını vardı. Onların biraz sağında ise eski bir kaktüs bahçesinden kalmış tek tük kuru, biçimsiz bitki.

Kalın, küreğe benzeyen küme küme yaprağı çirkin iğnelerle kaplı bir tanesi çiçek açmıştı. En üstteki birkaç yaprağının ucundan, devedikenî filizini andıran, fakat onun kadar zarif görünmeyen, parlak sarıçiçekler çıkmıştı. Rüzgâr ne kadar kuvvetli eserse essin, bu çiçeklerin taçyaprakları hiç kıpırdamıyordu.

Bu bitkinin yakınındaki çukurda bir kertenkele yaşıyordu. On iki-on üç santim boyundaki hayvan ince, çatallı dilini üçgenimsi başından dışarı uzatıp duruyordu. Kutu yığından kaktüse doğru başıboş uçan sinekleri yakalayarak kıt kanaat geçinmekteydi.

Homer bu utangaç, asabi kertenkeleyi izlerken çok eğleniyordu. Özenle kurduğu tuzaklar başarısız olduğunda kısa bacaklarını huzursuzca oynatıp boğazını şişiriyordu sürünge. Rengi kaktüsünkiyle tıpatıp aynıydı; ama sineklerin cirit attığı kutuların yanına gittiğinde cascavlak ortaya çıkıyordu. Saatlerce hiç hareket etmeden kaktüste oturuyor, derken sabrını kaybedip kutulara yöneliyordu. Sinekler onu hemen görüyor, kertenkele de birkaç karavanadan sonra kuzu kuzu geldiği yere geri dönüyordu.

Homer sinekleri tutuyordu. Havada geniş bir kavis çizip kaktüsün üstünden geçen oldu mu, uçmaya devam etsin ya da geri dönsün diye içinden dua ediyordu. Yapraklara konduğundaysa

kertenkelenin sezdirmeden sokulmasını, sineği öldürmesini nefesini tutarak izliyor, izlerken de sineğin tehlikenin farkına varmasını umuyordu. Ama böceğin kaçmasını ne kadar isterse istesin karışmayı aklından hiç geçirmiyor, kımıldamamaya, hatta en ufak bir ses bile çıkarmamaya gayret ediyordu. Arada bir kertenkele hesap hatası yapıyordu. İşte o zaman keyifle gülüyordu Homer.

Güneş, kertenkele ve ev epey oyalıyordu onu. Ama mutlu muydu değil miydi, söylemesi zor. Galiba, tıpkı bitkiler gibi, ne mutluydu ne de mutsuz. Onu rahatsız eden kötü anıları vardı; bitkilerinse kötü anıları yoktur, ama geçirdiği o ilk kasvetli gecedan sonra, Homer'ın anıları da sessizleştii.

Bir aydır böyle yaşayıp gidiyordu, günün birinde, tam öğle yemeğini hazırlamaya başlamışken zil çaldı. Kapıyı açınca karşısında bir elinde numune çantası, diğerinde melon şapka ile basamakta durmuş bir adam buldu. Hemen kapadı kapıyı.

Beriki düğmeye basmaya devam etti. Homer onu sarmak için başını kapıya en yakın pencereden çıkarmıştı ki, adam kibarca selam verip bir yudum su için yalvarmaya başladı. Karşısındakinin yorgun bir ihtiyar olduğunu anlayınca zarar görmeyeceğine hükmetti Homer. Buzdolabından bir şişe su çıkardıktan sonra kapıyı açıp adamı içeri buyur etti.

Tekdüze sesle, hecelerin üstüne basa basa, “Adım Harry Greener, beyefendi,” dedi ihtiyar.

Homer ona bir bardak su verdi. Beriki suyu lıkır lıkır içip bardağını yeniden doldurdu.

Kibarca selam verip, “Zahmet oldu,” dedi. “Kendime geldim.”

Tekrar selam verip de birkaç hızlı cig dansı figürünün ardından şapkasını kolundan aşağı kaydırınca Homer şaşkına döndü.

Şapka yere düştü. Adam şapkayı almak için eğildi, tekme yemiş gibi sıçrayıp doğruldu, kederle poposunu ovuşturdu.

Homer ihtiyarın onu eğlendirmeye çalıştığını anlayınca güldü.

Harry bir kez daha başıyla selam verip teşekkür etti, ama ortada bir tuhaflık vardı. Harcadığı çaba ona fazla gelmişti. Benzi atmıştı, yakasını çekiştiriyordu.

“Hafif bir rahatsızlık,” diye mırıldandı, rol mü yapıyordu yoksa sahiden hastalanmış mıydı, kendisi de idrak etmeye çalışıyordu sanki.

“Oturun,” dedi Homer.

Ama Harry gösterisini henüz bitirmemişti. Cesurca gülümsemi, kanepeye doğru yalpa vura vura birkaç adım attıktan sonra kendine çelme taktı. Öfkeyle halıya baktı, ayağının takıldığı şeyi bulmuş numarası yapıp bir tekme savurdu. Sonra topallayarak kanepeye gitti ve balonların hava kaçırırken çıkardığı ısığa öykünerek iç çekip oturdu.

Homer biraz daha su koydu. Harry ayağa kalkmaya yelteniyse de onu oturtup suyu içirdi. İhtiyar bu bardağı da büyük yudumlarla hüplettikten sonra köpüklü bira içmiş pos bıyıklı birini taklit eder gibi, ağzını mendiliyle sildi.

“Gerçekten çok kibarsınız, beyefendi,” dedi. “Endişelenmeyin, bir gün borcumu size misliyle ödeyeceğim.”

Homer dilini şaklattı.

Harry cebinden küçük bir teneke kutu çıkarıp uzattı.

“Müessesemizin ikramı,” dedi. “Bir kutu Mucize Cila, çağımızın en mükemmel cilası, benzersiz ve rakipsizdir, bütün film yıldızları bunu kullanır...”

Seyyar satıcı ağzı taklidini çınlayan bir kahkahayla bitirdi.

Homer kutuyu aldı.

“Teşekkür ederim,” dedi, minnettar görünmeye çalışarak. “Ne kadar?”

“Normalde perakende satış fiyatı elli sent, ama size sadece bir çeyreğe bırakırım, toptan fiyatına yani, fabrikadan bana gelişi bu.”

“Çeyreğe mi?” diye sordu Homer, alışkanlığı utangaçlığına üstün gelmişti. “Çeyreğe gider dükkândan bunun iki kat büyüğünü alırım.”

Harry insan sarrafıydı.

“Alın o zaman, bedavaya bırakıyorum,” dedi küçümseyerek.

Homer faka basmıştı, ihtiyara karşı çıkmadan edemeyecekti.

“Gerçi bu cila daha iyi olabilir.”

Rüşveti elinin tersiyle itiyormuş gibi, “Hayır,” dedi Harry. “Paranız sizin olsun. İstemiyorum.”

Bir kez daha, ama bu sefer acı acı güldü.

Homer cebinden biraz bozukluk çıkarıp uzattı.

“Kabul edin lütfen. İhtiyacınız vardır. İki kutu alayım.”

Harry onu istediği kıvama getirmişti. Konserden önce ens-trümanını akort eden bir müzisyen gibi, gösteriş kabilinden çeşit çeşit kahkahanın provasına girişti. Sonunda doğru kahkahayı bulup kendini koyuverdi. Mağdur gülüşüydü bu.

“Yapmayın rica ederim,” dedi Homer.

Ama Harry duramıyordu. Sahiden hastaydı. Onu kendine acıma ırmağında dengede tutan tomrukların sonuncusu da dev-rilmişti, sürekli ivme kazanarak akıntıda sürükleniyordu. Ayağa fırlayıp Harry Greener’ı, zavallı Harry’yi, dürüst Harry’yi, iyi niyetliyi, alçakgönüllüyü, her şeye layık adamı, iyi eşi, örnek baba-yı, inançlı Hristiyan’ı, sadık dostu oynamaya başladı.

Homer gösteriyi hiç mi hiç beğenmedi. Dehşete düşmüştü, polisi aramayı düşünüyordu. Ama aramadı. Harry’yi durdurmak için elini kaldırmakla yetindi.

Pantomimin sonunda, perdenin inmesini bekliyormuşçasına, başını arkaya atıp boğazını tuttu ihtiyar. Homer bir bardak su daha koydu. Ama beriki gösterisini daha bitirmemişti. Eğilip

selam verdi, şapkasını göğsünün üstünden geçirip başa döndü. Bu sefer çok ilerleyememişti ki nefes alırken zorlanmaya başladı. Derken, fazla kurulmuş mekanik oyuncaklar gibi, içinde bir şeyler koptu ve repertuarının tamamını kendi etrafında dönerek sergilemeye koyuldu. Dans eden bir kötürüm gibi, hareketi sadece kaslarını oynatmaktan ibaretti. Sıçradı, şapkasını atıp tuttu, tekmelenmiş gibi yaptı, takıldı, kendi kendiyile tokalaştı. Her devinimi bir kerede, baş döndürücü bir kasılmayla gerçekleştirdikten sonra döne döne kanepeye gitti, yığılıp kaldı.

Gözleri kapalı yatıyor, göğsü inip kalkıyordu. Homer'dan çok o şaşırmıştı. O gün gösteriyi dört-beş kez kazasız belasız tekrarlamıştı hâlbuki. Bu kez bayağı rahatsızlanmıştı.

Gözlerini açınca, "Nöbet geçirdiniz," dedi Homer.

Harry gittikçe daha iyi hissediyordu kendini, güveni yerine geliyordu. Hastalık ihtimalini zihninden uzaklaştırdı, hatta meslek hayatının en iyi gösterisini sergilediği için kendi kendini tebrik bile etti. Üstüne eğilmiş koca şapşaldan beş dolar koparabilirdi.

"Alkol var mı?" diye sordu bitkince.

Bakkal beğenmezse iade edebileceğini söyleyip bir şişe porto göndermişti Homer'a; ev sahibi içkiyi almaya gitti. Büyük bir bardağı yarısına kadar doldurup uzattı; Harry içkiyi genelde ilaç içerken takınılan ifadeyle, küçük yudumlarla içti.

Ardından büyük acılar çekiyormuş gibi, tane tane konuşarak, Homer'dan numune çantasını getirmesini istedi.

"Kapının önünde duruyor. Çalınabilir. İki kuruş sermayem var, onun da çoğunu o cila kutularına yatırdım."

Homer çantayı getirmek için dışarı çıktığında, kaldırımın yakınında bir kız gördü. Faye Greener'ı. Eve bakıyordu.

"Babam içeride mi?" diye seslendi.

"Bay Greener mı?"

Faye ayağını yere vurdu.

“Acele etsin yahu. Bütün gün burada dikilemem.”

“Rahatsızlandı.”

Kız söyleneni duyduğunu ya da umursadığını belli edecek bir şey yapmadan sırtını döndü.

Homer numune çantasını alıp içeri girdi. Harry içkisini taze-
liyordu.

Ağzını şapırdatarak, “Bayağı güzelmiş,” dedi. “Enfes. Fiyatını sormamın mahsuru var mı acaba?”

Homer lafını kesti. Ayyaşları sevmezdi ve ihtiyardan kurtulmak istiyordu.

“Kızınız dışarıda,” dedi, elinden geldiğince sert bir ifadeyle. “Gelmenizi istiyor.”

Harry kanepeye yığılarak derin nefesler alıp vermeye başladı. Yine rol yapıyordu.

“Kızım bilmesin,” dedi soluk soluğa. “Yaşlı babasının ne kadar hasta olduğunu söylemeyin. Asla öğrenmemeli.”

İkiyüzlülüğü Homer’ı dehşete düşürmüştü.

“Daha iyisiniz,” dedi, mümkün olduğunca mesafeli davranmaya çalışıyordu. “Eve dönsenize.”

Harry ev sahibinin kalpsizliğine ne kadar gücendiğini, üzül-
düğünü göstermek istercesine gülümsedi. Beriki hiçbir şey söyle-
meyince gülümsemesini sınırsız bir cesaret de bürüdü. Dikkatle
ayağa kalktı, bir an dimdik durduktan sonra bitkince sallanmaya
başlayıp gerisin geri devrildi.

“Başım dönüyor,” diye inledi.

Yine şaşırmış, korkmuştu. Baygınlık geçiriyordu.

Zorlukla soluyarak, “Kızımı çağırın,” dedi.

Homer dışarı çıktığında sırtını dönmüş, kaldırımında bekliyordu
Faye. Arkasından birinin seslendiğini duyunca dönüp eve koştu.
Homer bir an onu izledikten sonra kapıyı kapamadan içeri çekildi.

Faye odaya daldı. Homer'a aldırmadan doğruca kanepeye gitti.

"Ne oldu?" diye bağırdı avazı çıktığı kadar.

"Sevgili kızım," dedi Harry. "Neler geldi başıma bilsen, bu bey sağ olsun biraz dinlenmeme izin verdi."

"Nöbet gibi bir şey geçirdi," dedi Homer.

Kız yüzünü ona o kadar hızlı döndü ki Homer irkildi.

Elini ileri, yukarıya doğru uzatıp, "Nasılsınız?" dedi Faye.

Homer büyük bir dikkatle elini sıktı.

O bir şeyler gevelerken, "Memnun oldum," dedi kız.

Sonra tekrar arkasını döndü.

"Kalbim," dedi Harry. "Kalkamıyorum."

Faye babasının cila satarken yaptığı gösteriye aşinaydı ve şahit olduğu manzaranın, oyununun bir parçası olmadığını biliyordu. Tekrar Homer'a döndüğünde yüzü allak bullaktı. Başı dik durmuyordu artık, öne eğilmişti.

"Lütfen izin verin burada dinlensin," dedi.

"Olur, tabii."

Homer kıza bir sandalye çekti, sigarasını yakmak için kibrit buldu. Ona bakmamaya çalışıyor, ama terbiyeli olayım derken eli ayağına dolaşıyordu. Faye ise bakışlarının tadını çıkarıyordu.

Kızı çok beğenmişti Homer; ama asıl enerjisinden etkilenmişti. Faye kıpır kıpır, hayat dolu bir kızdı. Yeni kaşıklar gibi pırıl pırıl görünüyordu.

On yedisinde olmasına rağmen on iki yaşındaymış gibi, mavi denizci yaka, beyaz bir pamuklu elbise giymişti. Uzun bacakları çıplaktı, ayaklarına ise mavi sandaletler geçirmişti.

Ev sahibi gözlerini yine babasına çevirince, "Çok özür dilerim," dedi.

Homer eliyle önemli olmadığını anlatan bir işaret yaptı.

"Zavallının kalbi zayıf," diye devam etti Faye. "Doktora gitmesi için yalvarıyorum ama siz erkekler hep aynısınız."

“Evet, doktora görünmesi lazım,” dedi Homer.

Kızın tuhaf tavırları ve yapmacık sesi onu şaşırtmıştı.

“Saat kaç?” diye sordu Faye.

“Bire geliyor.”

Beriki birden ayağa kalktı, parmaklarını başının iki yanına daldırıp saçlarını tepesinde parlak bir topuz haline getirdi.

Nefes nefese, “Tüh,” dedi, sevimli bir kisveye bürünmüştü, “ögle yemeği için sözüm vardı.”

Saçlarını tutarken vücuduna oturan elbisesi iyice gerilmişti; Homer zarif, kavisli kaburgalarını ve küçük, gamzeli göbeğini görebiliyordu. Tıpkı diğerleri gibi, inceden inceye hesaplanmış, hatta sırf âdet yerini bulsun diye yapılmış bu hareketi de o kadar anlamsızdı ki, Faye sarsılmış bir aktristen ziyade dansçıya benzemişti.

Homer cesaretini toplayıp, “Somon salatası sever misiniz?” diye sordu.

“Somon salatası mı?”

Soruyu midesine yöneltmişti sanki. Yanıt evet oldu.

“Bol mayonezli, değil mi? Bayılırım.”

“Öğlen biraz yiyecektim. Gidip hazırlayayım.”

“Yardım edeyim.”

Uykuya dalmışa benzeyen Harry’ye bakıp mutfağa gittiler. Homer somon konservesini açarken Faye sandalyeye ters oturdu, çenesini arkalıkta kavuşturduğu kollarına dayadı. Homer ona ne zaman baksa içtenlikle gülümsüyor, açık renk, ıslıl ıslıl saçlarını bir öne bir arkaya atıyordu.

Homer heyecanlanmış, elleri hızlanmıştı. Büyük bir kâseyi dolduracak kadar salatayı çabucak hazırladı. Masaya en şık örtüsünü serip en güzel gümüş takımlarıyla porselenlerini çıkardı.

“Bakınca bile acıkıyorum,” dedi Faye.

Onu acıktırmanın Homer olduğunu kastediyordu sanki; gözleri parlayarak ona baktı Homer. Ama oturmaya fırsat bulama-

dan Faye yemeğe başlamıştı. Bir dilim ekmeğe tereyağı sürdü, üstüne toz şeker serpip büyük bir lokma aldı. Sonra hemen somonu mayoneze bulayıp yemeğe girdi. Oturmaya hazırlanan Homer'dan içecek bir şeyler istedi. Ev sahibi ona bir bardak süt doldurdu, garson gibi durup onu izlemeye başladı. Kızın kabalığının farkında değildi.

Faye salatayı silip süpürdükten sonra Homer büyük, kırmızı bir elma getirdi ona. Elmayı daha yavaş yedi misafiri; serçe parmağını kıvrımış, diğer parmaklarından ayırmıştı, meyveyi zarıfça kemiriyordu. Bitirince oturma odasına geçti, Homer da peşinden gitti.

Harry onu bıraktıkları gibi, kanepede boylu boyunca yatıyordu. Ağır öğle güneşi ona vuruyor, sopa gibi, doğruca yüzüne iniyordu. Darbeleri hissetmiyordu sanki ihtiyar. Aklı göğsüne bıçak gibi saplanan ağrıdaydı. Kendi derdine o kadar düşmüştü ki, bu koca şapşaldan nasıl para koparacağını hesaplamaktan bile vazgeçmişti.

Homer yüzüne güneş gelmesin diye perdeyi çekti. Harry bunu da fark etmedi. Ölümü düşünüyordu. Faye babasının üzerine eğildi. Yarı kapalı gözkapaklarının altından, kızının yüreğine su serpecek bir şey yapmasını beklediğini görebiliyordu. Oralı olmadı. Faye'in takındığı trajik tavrı yoklamış ve hiç beğenmemişti. Böyle ciddi bir anda, kızının çiğ kederi küstahlıktı.

"Konuş benimle, baba," diye yalvardı Faye.

Babasının canını sıktığının farkında değildi.

"Ne bu yahu," diye çıkıştı Harry, "Tom Amca'nın Kulübesi'nde miyiz?"

Babası öfkeleniverince ürküp aniden doğruldu Faye. Harry gülmek istemiyordu; ama ağzından küçük bir kıkırtı kaçırıldı. Neler olacak diye merakla beklemeye koyuldu. Baktı ki öncekinden zarar gelmiyor, bir kez daha güldü. Başta utangaç kahkaha-

lar atıyordu, giderek makaraları koyuverdi. Gözleri kapalı, alnı terden sırlıslıklamdı. Faye onu durdurmanın sadece tek yolunu biliyordu; o da, babasının kahkahasından ne kadar nefret ediyorduydu, Harry'nin de bir o kadar tiksindiği şeyi yapmaktı. Şarkı söylemeye başladı.

"Vay canına!

Ne bakış onlar ama?"

Kalçalarını sallayıp başını sağa sola atarak swing yapıyordu.

Homer hayrete düşmüştü. Prova edilmiş bir sahneye tanık olduğunu hissediyordu. Haklıydı da. Baba kızın en sert çekişmeleri bu şekilde gerçekleşirdi; Harry güler, Faye şarkı söylerdi.

"Vay canına!

Ne gözler onlar ama?

Ah, içleri gülüyor!

Nasıl da ıslıl ıslıl.

Ah, içleri gülüyor..."

Harry susunca Faye de durup sandalyeye yığıldı. Ama babası son bir hamle için gücünü toplamak amacıyla duraklamıştı. Yeniden gülmeye başladı. Bu sefer tenkitçi değildi kahkahası, korkunçtu. Kızını, çocukluğunda bu gülüşle cezalandırırdı. Baş yapıtıydı. Eskiden yönetmenin biri, ne zaman akıl hastanesi ya da perili ev sahnesi çekse böyle gülmesi için Harry'yi çağırırdı.

Yanan dalların çıkardığı sesi andıran keskin, metalik bir çatırtıyla başlıyor, gittikçe yükselerek seri havlamalara dönüşüyor, tekrar kısılıp iğrenç bir kıkırtı oluyordu kahkaha. Duraklıyor, ardından kişnemeye benzeyene dek güçleniyor, sonra daha da yükselip makine gıcirtısını andıran bir hal alıyordu.

Faye başını yana eğmiş, çaresizce babasını dinliyordu. Derken o da, gürültüyle baş edebilmek için gönülsüzce gülmeye başladı.

“Aşağılık herif!” diye bağırdı.

Kanepeye sıçradı, ihtiyarı omuzlarından tutup sarsarak susturmaya çalıştı.

Harry gülmeye devam ediyordu.

Faye’i tutup çekmek istercesine atıldı Homer; ama cesaretini kaybedince korkup dokunamadı ona. Kısa elbisesinin altında o kadar çıplaktı ki...

Kollarının ucundaki koca ellerini oynata oynata, “Bayan Greener,” diye yalvardı. “Lütfen, yapmayın...”

Harry kahkahasını kontrol altına alamıyordu. Karnına elleriyle bastırmasına rağmen gürültü gövdesinden taşıyordu. Yine canı yanmaya başlamıştı.

Faye kolunu çekiç tutuyormuş gibi sallayıp yumruğunu Harry’nin ağzına kuvvetlice indirdi. Tek bir kez vurdu. Harry rahatlayıp sessizleşti.

Homer onu uzaklaştırmak üzere dirseğinden tutunca, “Başka çarem yoktu,” dedi Faye.

Ev sahibi onu mutfaktaki sandalyeye oturtup kapıyı kapadı. Uzun uzun ağladı kız. Homer sandalyenin arkasında çaresizce durmuş, düzenli aralıklarla inip kalkan omuzlarını izliyordu. Elleri birkaç kez Faye’i teselli etmek için uzandıysa da onları zapt etmeyi başardı.

Ağlaması kesilince ona peçete verdi, beriki yüzünü kuruladı. Rujuyla rimeli olduğu gibi peçeteye çıkmıştı.

“Peçeteyi berbat ettim,” dedi, yüzünü kaçırarak. “Çok özür dilerim.”

“Kirliydi zaten,” dedi Homer.

Faye cebinden pudralığını çıkarıp küçük aynasında kendine baktı.

“Korkunç görünüyorum.”

Banyonun yerini sorunca Homer yolu gösterdi. Ardından Harry’ye bakmak için parmaklarının ucuna basa basa oturma odasına geçti. Yaşlı adam gürültülü ama düzgün nefes alıyordu ve derin bir uykuya dalmış gibiydi. Homer onu rahatsız etmeden başının altına yastık koyup mutfağa döndü. Ocağı yaktı, kahve demliğini alevin üstüne yerleştirdi, oturup kızın dönmesini beklemeye başladı. Faye’in oturma odasına gittiğini duydu. Birkaç saniye sonra, misafiri mutfağa girdi.

Kapıda özür dilercesine durakladı.

“Kahve alır mısınız?” diye sordu Homer.

Yanıt beklemeden bir fincan kahve koyup şekerle süt tozunu uzattı.

“Başka çarem yoktu,” dedi Faye. “Yoktu.”

“Önemli değil.”

Özür dilemesine gerek olmadığını göstermek için lavaboda oyalanıyordu.

“Hayır, mecburdum,” diye tutturdu Faye. “Sırf beni delirtmek için öyle gülüyor. Dayanamıyorum. Cidden dayanamıyorum.”

“Evet.”

“Babam deli. Biz Greener’lar toptan deliyiz.”

Bu cümleyi deli olmak marifetmiş gibi söylemişti.

Faye’in dilemediği özrü dilermişçesine, “Çok hasta,” dedi Homer. “Belki başına güneş geçmiştir.”

“Hayır, babam aklını kaçırdı.”

Homer masaya bir tabak zencefilli çörek koydu; Faye ikinci kahvesini içerken çöreklerden yedi. Çiğnerken çıkardığı zarif cırtırlar Homer’ı büyülemişti.

Bir süre konuşmayınca, Homer bir terslik mi var diye dönüp baktı. Faye sigara içiyordu, düşüncelere dalmış gibiydi.

Homer neşeli görünmeye çalıştı.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu beceriksizce, fakat kendini aptal gibi hissetti.

Faye ne kadar karanlık, kötü şeyler düşündüğünü ima etmek amacıyla iç çekti; ama Homer’a yanıt vermedi.

“Canın şeker çekiyor bence,” dedi Homer. “Evde yok, ama marketi ararsam hemen gönderirler. Yoksa dondurma mı istersin?”

“Hayır, istemem, teşekkür ederim.”

“Hiç zahmet olmaz.”

Birdenbire, “Babam aslında seyyar satıcı değil,” dedi Faye. “Aktör. Ben de aktrisim. Annem de öyleydi, dans ederdi. Tiyatro kanımıza işlemiş.”

“Çok oyun izlemedim. Ben...”

Faye’in dinlemediğini görünce sustu.

“Bir gün yıldız olacağım,” dedi beriki, Homer’a aksini söylemesi için meydan okuyordu sanki.

“Tabii, şüphem yok...”

“Hayat benim hayatım. Dünyada bundan çok istediğim bir şey yok.”

“Ne istediğini bilmek önemlidir. Ben de bir otelde muhasebeciydim ama...”

“Yıldız olmazsam intihar ederim.”

Ayağa kalkıp saçını avuçladı, gözlerini iri iri açıp kaşlarını çattı.

Homer çörek tabağını ona doğru iterek, “Sinemaya pek sık gitmiyorum,” diye özür diledi. “Işıklar gözlerimi rahatsız ediyor.”

Faye gülüp ağzına bir çörek attı.

“Kilo alacağım.”

“Yok canım.”

“Önümüzdeki yıl şişman kadınlar revaçta olacakmış. Siz de böyle mi düşünüyorsunuz? Ben katılmıyorum. Bunlar Mae West’in reklam kampanyaları.”

Homer onunla aynı fikirde olduğunu belirtti.

Faye kendisi ve film dünyası hakkında durmaksızın konuşmaya başladı. Homer onu dinlemeden izliyor, misafiri bir soru sorup yanıt beklediğindeyse tek kelime etmeden başını sallıyordu.

Elleri canını sıkmaya başlamıştı. Kaşıntıları geçsin diye masanın kenarına sürüyordu onları, bu sefer de iyice canlanıyorlardı. Parmaklarını sırtında kenetleyince eziyeti katlanılmayacak raddeye vardı. Alev alevdi elleri ve şişmişlerdi. Tabakları bahane edip onları muslukta soğuk suya tuttu.

Harry kapıda görüldüğünde Faye hâlâ konuşuyordu. Pervaza bitkince yaslanmıştı ihtiyar. Kıpırmızı burnu hariç beti benzi atmıştı, elbiseleri üzerinden dökülüyordu sanki. Yine de gülümseyordu.

Baba kızın hiçbir şey olmamış gibi hoşbeşe başlaması çok şaşırttı Homer'ı.

“Daha iyi misin, baba?”

“İyiym, bebeğim, çakı gibiyim. Turp gibi, sapasağlam ve bomba gibi derler ya hani.”

Köylü ağzıyla genizden konuşması Homer'ı gülümsetmişti.

“Bir şey yemek ister misiniz?” diye sordu. “Ya da bir bardak süt içer misiniz?”

“Bir lokma atıştırabilirim.”

Faye babasının masaya oturmasına yardım etti. Harry zencilerin ayaklarını sürüyerek yaptığı dansın abartılı bir taklidiyle, ne kadar yorgun olduğunu gizlemeye çalışıyordu.

Homer sardalye konserve açıp birkaç dilim ekmek kesti. İhtiyar yemeğe bakıp ağzını şapırdattı; ama yavaş yavaş ve zorlanarak yiyordu.

“Tamamdır, bu kadarı yetti,” dedi bitirince.

Arkasına yaslanıp yeğenin cebinden yamru yumru bir izmarit çıkardı. Faye sigarayı yaktı, o da kızının yüzüne şakacıktan duman üfledi.

“Artık kalkalım, baba,” dedi Faye.

“Birazdan, kızım.”

Homer’a döndü.

“Eviniz çok güzel. Evli misiniz?”

Faye araya girmeye çalıştı.

“Baba!”

Kızını duymazlıktan geldi Harry.

“Bekârsınız demek.”

“Evet.”

“E, ama, sizin gibi genç biri...”

Homer kendini, “Buraya sağlık sorunlarım nedeniyle geldim,” demek zorunda hissetti.

Faye söze karışıp, “Sorularına yanıt vermeyin,” dedi.

“Ama evlatçığım, ahbablık ediyoruz şurada. Kötü bir niyetim yok.”

Hâlâ abartılı taşra ağzıyla konuşuyordu. Hayali bir tükürük hokkasına kuru kuru tükürüp bir parça tütünü bir yanağından diğerine geçiriyormuş gibi yaptı.

Homer taklidi komik bulmuştu.

“Bu kadar büyük bir evde ben kendimi yalnız hisseder, korkardım,” diye devam etti Harry. “Kimsesizlikten bunalmıyor musunuz hiç?”

Homer ne yanıt vermek gerektiğini sorarcasına Faye’e baktı. Kızın sinirden kaşları çatılmıştı.

Harry’nin bu tatsız soruyu tekrarlamasını engellemek için, “Hayır,” dedi Homer.

“Hayır mı? İyi bari.”

Tavana dumandan halkalar üfleyip berikilere ihtiyatla baktı.

“Pansiyoner almayı hiç düşündünüz mü?” diye sordu. “Sevimli, arkadaş canlısı birilerini. Hem ek gelir olur size hem de yuvaya sıcaklık verir.”

Homer gücenmişti; ama kırgınlığında epey heyecan verici bir düşünce de saklıydı. Ne söyleyeceğini bilemiyordu.

Faye gerginliğini yanlış yorumladı.

“Yeter artık, baba,” diye bağırdı, Homer yanıt veremeden. “Yeterince sorun çıkardın zaten.”

“Laflıyoruz işte,” diye masumca karşı çıktı Harry. “Lak lak ediyoruz.”

“Tamam, gidelim o zaman,” diye babasını tersledi.

“Bol bol vaktimiz var,” dedi Homer.

Esaslı bir şey daha söylemek istiyor, ama cesaret edemiyordu. Elleri ondan daha cesur çıktı. Vedalaşmak için tokalaşırlarken, Faye’in ellerini bırakmadılar.

Ellerin samimi ısrarı berikini güldürdü.

“Çok sağ olun, Bay Simpson,” dedi. “Çok kibarsınız. Hem yemek için teşekkür ederim hem de babama yardım ettiğiniz için.”

“Minnettarız,” diye söze karıştı Harry. “Bugün sevaba girdiniz. Tanrı sizi ödüllendirecek.”

Aniden dindarlığı tutmuştu.

“Ara sıra bizi yoklayın lütfen,” dedi Faye. “Bu civardayız, San Berdoo Evleri’nde, kanyona inerken beş blok kadar ileride. Büyük, sarı bina.”

Harry ayağa kalkarken masadan destek almak zorunda kaldı. Faye ile Homer kollarına girip sokağa çıkmasına yardım etti. Kızı yolun karşısına park ettiği Ford’u almaya giderken Homer adamı lik tutmaya çalışıyordu.

“Mucize Cila siparişinizi unutuyorduk az kalsın,” dedi Harry, emsalsiz ve eşsiz cilamızı.”

Homer bir dolar çıkarıp Harry’nin eline tutuşturdu. İhtiyar arayı hemen cebine indirip işadamı havasına büründü.

“Malı yarın bırakırım.”

“Evet, olur,” dedi Homer. “Gümüş cilasına çok ihtiyacım vardı.”

Harry bir kerizin önünde küçük düştüğü için rencide olmuş, öfkelenmişti. İlişkilerini rayına oturtmak amacıyla alaylı alaylı selam vermeye çalıştı; fakat tam eğilemeden âdemelmasını yoklamaya başladı. Homer onu arabaya götürdü; Faye’in yanındaki koltuğa çöktü ihtiyar.

Yola koyuldular. Faye el sallamak için döndü; Harry’ye arkasına bile bakmadı.

Homer ikindinin geri kalanını kırık şezlongda geçirdi. Kertenkele kaktüse çıkmıştı, fakat Homer hayvanın avlanmasına pek ilgi göstermiyordu. Akli ellerindeydi. Kasvetli rüyalar görüyormuşçasına titriyor, seğiriyorlardı. Kımıldamasınlar diye parmaklarını kenetledi. Birbirlerine dolanmışken, düğümlenmiş küçümen uyluklara benziyorlardı. Onları ayırırıp üstlerine oturdu.

Günler geçip de Faye'i unutamayınca korkmaya başladı. Kendini sadece iffetiyle savunabileceğinin, namusunun, kaplumbağanın kabuğu gibi, hem omurgası hem de zırhı olduğunun farkındaydı ne hikmetse. Onu çıkarmayı hayal bile edemiyordu. Çıkarırsa mahvolurdu.

Haklıydı. Benliklerinin sadece bir kısmıyla kösnüye kapılabilen erkekler vardır. Yalnızca beyinleri ya da kalpleri yanıp tutuşur; o da yarım yamalak. Akkorlaşmış filamana benzeyenler vardır bir de, diğerlerinden daha talihlidirler. Cayır cayır yanmalarına rağmen zarar görmezler. Ama Homer'ın şehvetperestliği saman dolu bir ahıra kıvılcım düşmesine benzeyecekti. Romola Martin

meselesini kazasız belasız atlatmıştı; ama bir dahakini atlatamayabilirdi. Hem oteldeyken, pestilini çıkaran tam mesaili işi ona kalkan oluyordu; şimdiyse hiçbir güvencesi yoktu.

Düşünceleri onu dehşete düşürdü. Homer da, kurtulmayı umduğu şey zihninden geçenler değil de bir şapkıymış gibi, arkasına bile bakmadan eve girdi. Koşa koşa yatak odasına gidip kendini yatağa attı. İnsanların uykuda düşünmediğine inanacak kadar saftı.

Böylesine dertliyen bu yanılığdan bile yoksun kalmıştı; dalamıyordu bir türlü. Uykusu gelsin diye gözlerini kapadı. Bir zamanlar uykuya istemsizce yaklaşırdı, şimdiyse uzun, pırıl pırıl bir tünele dönüşmüştü o yol. Uyku, göz kamaştırıcı ışığın ortasındaki yumuşak bir gölge parçası gibi, tünelin çıkışında bekliyordu. O kara beneğe doğru koşamıyor, ancak emekleyebiliyordu Homer. Tam pes edecekken alışkanlığı imdadına yetişti. Parlak tüneli yıkıp onu gölgeye doğru fırlattı.

Hiçbir çaba harcamadan uyandı. Yeniden uykuya dalmayı denediyse de, bu kez tüneli bile bulamadı. Tamamen ayılmıştı. Yorgun mu diye yokladı kendini; değildi. Romola Martin'le aralarında geçenlerden beri kendini hiç bu kadar zinde hissetmemişti.

Dışarıda hâlâ birkaç kuş kesik kesik ötüyordu; şakımaya başlıyor, derken, bir günün daha sona erdiğini esefle kabullenmişçesine susuyorlardı. Birbirine sürtünen ipek parçalarının çıkardığına benzer bir hışırtı geldi Homer'ın kulağına; duyduğu, ağaçları kımıldatan rüzgârdı. Ev ne kadar da boştu! Eksikliği şarkı söyleyerek gidermeye çalıştı.

*"Görebiliyor musun acaba,
Şafağın ilk ışıklarında..."*

Bildiği tek şarkıydı. Aklından gramofon ya da radyo edinmeyi geçirdi. Ama ikisini de almayacağını farkındaydı. Yüreği burkuldu. Hoş, çok tatlı ve uysal bir üzüntüydü hissettiği.

Ama duygularını kurcalamadan edemiyordu. Sabrı tükenmişti; keskinleşsin, böylece adamakıllı güzelleşsin diye, hüznünü dürtüklemeye başladı. Bir seyahat acentesi broşür gönderip duruyordu; o da hiçbir zaman çıkmayacağı seyahatleri düşünmeye koyuldu. Meksika sadece birkaç yüz mil uzaktaydı. Hawaii'ye her gün gemi kalkıyordu.

Daha ne olduğunu bile anlayamadan yeise dönüşen üzüntüsünün tadı kaçmıştı. Kendini yine acınacak halde hissediyordu. Ağlamaya başladı.

Gözyaşı dökmenin sadece hâlâ umudu olanlara yararı dokunabilir. Sonrasında ferahlarlar. Ama Homer gibi kederi kalıcılaştırmış, benliğine kök salmış ümitsizler en ufak bir yararını görmez onların. Hayatlarında hiçbir şey değişmez. Genelde farkındadırlar bunun, yine de ağlamadan edemezler.

Homer şanslıydı. Ağlarken uyuyakaldı.

Fakat sabah uyandığında aklına yine ilk önce Faye geldi. Banyo yaptı, kahvaltı etti, şezlonga oturdu. Öğleden sonra yürüyüşe çıkmaya karar verdi. Gidebileceği tek bir yön vardı, o da San Bernardino Arms'ın önünden geçiyordu.

Uzun uykusunun bir yerinde mücadeleyi bırakmıştı. Apartmana varınca kehribar rengi ışığa boğulmuş koridoru dikkatlice inceledi, posta kutusunda Greener adını bulup eve döndü. Ertesi gece yanına hediye olarak vereceği buketi ve şarabı alarak gezintiyi tekrarladı.

Harry Greener düzeleliyordu. Gözlerini tavana dikmiş, ellerini göğsünün üzerinde birleştirmiş halde, yataktan çıkmıyordu.

Tod neredeyse her gece onu ziyaret ediyordu. Evde genelde başkaları da olurdu. Bazen Abe Kusich, bazen 1910'larda Harry'yle sahne almış Anna ve Annabelle Lee kardeşler, daha sıklıkla da Point Brow, Alaska'dan gelen dört kişilik Eskimo gösteri ailesi Gingo'lar.

Harry uyuyorsa, ya da misafiri varsa, kızı genelde laflamak için odasına çağırırdı Tod'u. Ondan dinlediklerine rağmen Faye'e ilgisi iyice artmıştı Hackett'in ve onu hâlâ çok heyecan verici buluyordu. Başka bir kız bu kadar yapmacık olsa, tahammülfersa bulurdu onu. Fakat Faye'in özentiliği o denli yapaydı ki, Tod'a çekici geliyordu.

Onunla vakit geçirmek amatörce, entipüften bir oyunu kulisten izlemeye benziyordu. Salonda olsa aptalca diyaloglar, grotesk durumlar karşısında sinirleri boşanırdı; ama terli sahne işçilerini, arapsacı gibi kâğıt çiçeklerin ortasındaki zevksiz yazlık evi ayakta

tutan ipleri gördüğü için her şeyi olağan karşılıyor, oyun başarılı olsun diye can atıyordu.

Kızı hoş görmek için bir mazeret daha gelmişti aklına. Yapmacık bir tavır takındığının çoğunlukla farkında olmasına rağmen, nasıl daha yalın, daha dürüst davranacağını bilemediği için istifini bozmadığına inanıyordu Faye'in. Kötü bir okulda, kötü hocalardan eğitim almış bir aktristi.

Ancak neyin gülünç kaçıp kaçmadığını kestirmesini sağlayacak eleştiri becerisinden de yoksun değildi. Tod onun kendi haline güldüğüne sıkça şahit olmuştu. Hayalleriyle dalga geçtiğini bile görmüştü.

Bir gece, figüranlık yapmadığı zamanlarda nasıl oyalandığından konuşmuşlardı. Faye genelde bütün gününü hikâyeler uydurarak geçirdiğini söyledi. Bunu söylerken kıkırdıyordu. Tod konunun üstüne gidince de, yöntemini memnuniyetle anlattı.

Radyoda müzik buluyor, yatağa uzanıp gözlerini kapıyordu. Hikâye haznesi çok genişti. Havaya girdikten sonra, o âna yakınsacak bir tane bulana dek, istemediklerini eleye eleye, iskambil karıştırıyormuşçasına, öyküleri gözden geçiriyordu. Bazı günler tek birini seçmeden bütün desteyi bitirdiği olurdu. O zaman ya gazozlu dondurma yemek için Vine Sokağı'na gider, ya da, eğer parası yoksa, desteyi bir kez daha karıp kendini seçim yapmaya zorlardı.

Bu kadar mekanik bir yöntemle sonuç alınamayacağını, doğal yoldan hayal kurmayı yeğlediğini itiraf ettiyse de, insanın bir hayali olması hiç yoktan iyiydi ve umduğuyla değil bulduğuyla yetinecekti. Kendini tam olarak bu kelimelerle ifade etmemesine rağmen Tod söylediklerinden bu anlamı çıkarmıştı. Konuşurken mahcubiyetten değil, kendini eleştirircesine gülümsemesinin önemli olduğunu düşündü. Ama Faye'in eleştiri yetisi bu noktada sona eriyordu. Yönteminin işleyişini tenkit edebiliyordu sadece.

Hayallerini ilk kez gece geç vakit, yatak odasında dinlemişti Tod. Yarım saat kadar önce Faye kapısına gelip yardım istemişti; Harry ölüyordu galiba. Babasının can çekişme belirtisi sandığı hırıltılarına uyanmış ve çok korkmuştu. Tod sabahlığını sırtına geçirip onunla birlikte alt kata indi. Daireye girdiğinde Harry boğazını temizlemeyi becermişti ve sessizce nefes alıyordu.

Tod'u sigara içmek için odasına çağırdı Faye. Yan yana yatağa oturdular. Pijamasının üstüne giydiği beyaz havluluk eski plaj elbisesi ona çok yakışmıştı.

Faye'e bir öpücük vermesi için yalvarmak istiyordu Tod, fakat korkuyordu; kızın onu reddetmesinden değildi korkusu, öpücüğü anlamsızlaştırmak için elinden geleni yapmasından çekiniyordu. Gururunu okşamak amacıyla görünüşü hakkında yorum yaptı. Beceremedi. Açık açık dalkavukluk edecek yapıda değildi, lafı fazla dolandırınca da yüzüne gözüne bulaştırmıştı. Faye onu dinlemiyordu; kendini aptal gibi hissedince sustu Tod.

Birdenbire, "Harika bir fikrim var," dedi kız. "İyi para kazanabiliriz."

Tod onu tekrar pohpohlamaya çalıştı. Bu sefer, söyleyecekleriyle ciddi ciddi ilgileniyormuş gibi yaparak.

"Eğitimsin," dedi Faye. "Bende de harika film fikirleri var. Sen yaz yeter, sonra hepsini stüdyolara satarız."

Tod teklifi kabul edince niyetini izah etmeye koyuldu. Ulaşacaklarına inandığı sonuçlardan bahsetmeye başlayana dek ne dediği anlaşılmıyordu, o noktadan sonra elle tutulur ayrıntılara geçti. Bir hikâye satar satmaz Tod'a bir tane daha verecekti. Çuvalla para kazanacaklardı. Yazar olarak büyük başarı elde etse bile sinemayı bırakmayacaktı tabii; oyunculuk onun hayatıydı.

Kız konuşmaya devam ededursun, Tod zaten bir hayli kalın olan destesine eklemek üzere yeni bir hayal daha kurduğunu hissetti. Faye parayı harcamayı nihayet bitirince de, sesini alaycı-

lıktan arındırmaya özen göstererek, “kaleme alacağı” fikri anlatmasını istedi.

Yatağın karşısındaki duvarda, bir zamanlar muhtemelen bir fuayede, Tarzan filmlerinden birinin reklamı için kullanılmış büyük bir fotoğraf vardı. Binici kıyafeti parçalanmış, incecik bir kızı şevkle, sımsıkı tutmuş, kasları görkemli, kasığını örten avuç içi kadar kumaş parçası hariç üzerinde hiçbir şey bulunmayan, boylu boslu bir genci gösteriyordu. Ormandaki bir açıklıkta, dolgun orkidelerle yüklü iri iri sarmaşıklarla çevriliydiler. Faye hikâyeyi anlatırken, ilham kaynağının bu fotoğraf olduğunu anladı Tod.

Genç bir kız, babasının yatıyla güney denizlerini gezmektedir. Uzun boylu, zayıf, yaşlı fakat görgülü bir Rus kontuyla nişanlıdır. Kont da yattadır ve genç kıza nikâh gününe karar vermesi için yalvarıp durmaktadır. Ama kız şımarıktır, orali olmaz. Kontla, başka bir erkekten hıncını almak için nişanlanmıştı belki de. Alt sınıftan, fakat çok yakışıklı, genç bir denizciye ilgi duymaya başlar. Can sıkıntısından onunla flört eder. Kızın onca parasına rağmen kendisiyle gönül eğlendirmesine izin vermez denizci; ona sadece kaptandan emir alacağını, yabancı nişanlısına geri dönmesini söyler. Kız buna çok bozulur ve delikanlıyı kovdurmakla tehdit eder, berikiyse ona gülüp geçer. Okyanusun ortasında dayken nasıl işten atılabilir ki? Kız denizciye âşık olur, gerçi muhtemelen farkında değildir bunun, zira ilk kez bir erkek kaprisine boyun eğmemiştir, üstelik çok da yakışıklıdır. Derken şiddetli bir fırtına patlak verir ve yat bir adanın yakınında karaya oturur. Herkes boğulur, fakat kız kıyıya kadar yüzmeyi başarır. Kendine dallardan bir kulübe yapar, balık ve meyve yiyerek hayatta kalır. Sonuçta tropikal bölgededir. Bir sabah, dereye çıplak yıkanırken büyük bir yılan onu yakalar. Kendini kurtarmaya çalışsa da baş edemeyeceği kadar güçlüdür yılan, perdeye benzemektedir. Ama çalılar arkasından olan biteni izleyen denizci fırlayıp kızın yardımına koşar. Yılanla boğuşup onu yener.

Hikâyenin gerisini getirmek Tod'a düşüyordu. Filmin sonunu nasıl tasarladığını sordu, ama Faye'in şevki kırılmıştı sanki. Tod ısrar etti.

"Denizci kızla evlenecek tabii, sonra adadan kurtulacaklar. Önce kurtuluyor, sonra evleniyorlar yani. Adamın aslında zengin biri olduğu, sırf macera uğruna denizcilik yaptığı falan da ortaya çıkabilir. Bir şeyler uyduruver işte."

"Gayet sağlam," dedi Tod ciddiyetle, gözünü ıslak dudaklarına ve dudaklarının arasında kımıldayan dilinin ince ucuna dikmişti.

"Böyle yüzlerce hikâyem var."

Tod bir şey söylemeyince tutumu değişti. Kabına sığmamıştı anlatırken, hikâyeyi açıklamak için yüzünü biçimden biçime sokmuş, ellerini oynatıp durmuştu. Şimdiyse heyecanı hafiflemiş, belirginliğini yitirmişti; oyunbazlığı kabuğuna çekilmişti sanki. Tod hikâye destesini karıştırdığını, birazdan başka bir tanesini çekip göstereceğini hissetti.

Onun bu halini çok görmüş, fakat daha önce hiç kavrayamamıştı. Hareketlerine o sıradışı rengi veren, gizem katan, bu küçük hikâyeleri, pembe rüyalarıydı işte. Bataklıkta koşmaya çalışırmışçasına, kendini her an onların yumuşak pençelerinden kurtarmaya uğraşıyor gibiydi. Faye'i izlerken, dudaklarının tadının kan ve tuza benzediğinden, bacaklarındaysa enfes bir güçsüzlük olduğundan kuşkusu kalmadı Tod'un. Onu yumuşak, ılık çamura fırlatıp orada tutmak geçiyordu içinden, kurtarmak değil.

Arzusunu homurdanarak az da olsa belli etti. Keşke üstüne atlayacak cesareti bulabilseydi. Tecavüz kadar şiddetli olmayan hiçbir şey kâr etmeyecekti. Yumurta vardı sanki elinde. Faye kırıl-gan olduğu için değildi böyle hissetmesi, keza kırıl-gan göründüğü için de. Mesele o değildi. İçinde onu ezme isteği uyandıran, bütünlüğüydü, akla yumurtayı getiren kendine yeterliliği.

Ama hiçbir şey yapmadı; Faye de tekrar konuşmaya başladı.

“Anlatmak istediğim çok güzel bir fikrim daha var. Belki de önce bunu yazmalısın. Kuliste geçiyor, bu sene çok işlediler bu konuyu.”

Gösterinin yıldızı hastalanınca kısmeti ayağına gelen korist bir genç kızdan bahsetmeye başladı. Cinderella temasının alışlageldik çeşitlemelerinden biriydi; ama Faye güney denizleri macerasındakinden çok farklı bir anlatım tekniği kullanıyordu. Bahsettikleri mucizevî olmasına rağmen betimlemeleri gerçekçiydi. Hikâyesinin bıraktığı etki, Lazarus’un dirilişi ya da İsa’nın suda yürümesi gibi konuları tuvale aktarırken son derece gerçekçi ayrıntılar kullanmaya özen gösteren ortaçağ ressamlarınıninkine benziyordu. Faye de onlar gibi, tekdüze yöntemlerin fantezileri akla yatkın kılabileceğini düşünüyordu galiba.

Hikâye sona erince, “Bunu da sevdim,” dedi Tod.

“İkisini de bir düşün, sence hangisi daha başarılı olacaksa ona başla.”

Faye onu savıyordu; acele etmezse fırsatı kaçırıacaktı Tod. Kıza doğru eğilmeye başladı; fakat beriki niyetini anlayıp ayağa kalktı. Tod’un koluna sevecenlikle, ama kabaca girip –artık ortaklıklar– onu kapıya kadar geçirdi.

Koridorda, Faye gelmesine teşekkür edip rahatsızlık verdiği için özür dilerken şansını son bir kez daha denedi Tod. Faye’in biraz yumuşadığını görünce ona uzandı. Öpücüğünün iştahlı olduğu söylenebilir Faye’in, ama beriki uzatmaya çalışınca kendini kurtardı.

“Seni gidi yaramaz,” diye güldü. “Beşkardeş geliyor şimdi.”

Tod merdivene doğru yürümeye başladı.

“Hoşça kal,” diye seslenip tekrar güldü Faye.

Tod onu duymamış gibiydi. Faye’in geçmişte yaptığı desenlerini ve odasına döner dönmez başlayacağı yeni çizimi düşünüyordu.

‘Los Angeles Yangını’nda Faye ön planda, solda saldırgan kalabalıktan ayrılmış kadınlı erkekli grubun kovaladığı çıplak kızdır. Kadınlardan biri onu düşürmek için taş atmak üzeredir. Faye gözleri kapalı, dudaklarında tuhaf, yarım yamalak bir gülümsemeyle koşmaktadır. Yüzündeki hülyalı sükûnete rağmen bedeni arayı açsın diye ter dökmektedir. Böyle bir tezanın tek açıklaması olabilir: Bu çılgınca kaçıştan, dakikalar süren gergin bir bekleyiştten sonra, onu avucuna alan paniğe rağmen, hiç düşünmeden gizlendiği yerden fırlayan bir av kuşunun kine benzer bir zevk alıyor olsa gerekti.

Tod'un başarıya Homer Simpson'dan daha yakın rakipleri de vardı. En kayda değerlerden biri de Earle Shoop adında bir delikanlıydı.

Arizona'nın küçük bir kasabasındandı kovboy Earle. Ara sıra kovboy filmlerinde rol alıyor, kalan vaktinde Sunset Bulvarı'ndaki saraçhanenin önünde takılıyordu. Vitrininde oymalı gümüş kaplı, devasa bir Meksika eyeri sergilenmekteydi bu dükkânın; eyerin çevresineyse çok sayıda işkence aleti yerleştirilmişti. Aralarında süslü püslü, sıyrımlı kırbaçlar, mıhlı mahmuzlar, bir atın çene kemiğini zahmetsizce kırabilecek gibi görünen gemler vardı. Vitrinin arka tarafındaki alçak rafa siyah, kırmızı, açık sarı çizmeler dizilmişti. Yüksek topukluydular ve tepeleri deniztarağı şeklindeydi.

Earle hep sırtını cama verir, gözlerini yolun karşısındaki tek katlı evin çatısına asılmış, 'Kamıştan Geçmeyen Sütlü İçecekler' yazan tabelaya dikerdi. Yarım saatte bir, düzenli olarak, gömleği-

nin cebinden tütün kesesiyle sarma kâğıdı çıkarıp sigara sarardı. Ardından pantolonu iyice gerilene kadar dizini kaldırır, uyluğunun arka yüzünde kibrit çıkardı.

Boyu bir seksenin üzerindeydi. Büyük kovboy şapkasıyla on-on beş santim, topuklu çizmeleriyle de yedi-sekiz santim daha uzuyordu. Hem daracık omuzları hem de varla yok arası kalçasıyla poposu yüzünden iyice sırık gibi görünüyordu. Eyer üstünde geçirdiği yıllarda bacakları çarpıklaşmamıştı. Hatta o kadar düzdüler ki güneşten ve sık yıkanmaktan iyice solmuş mavi kot tulumunda tek bir kırışıklık bile yoktu; boştu sanki.

Faye'in onu neden yakışıklı bulduğunu anlayabiliyordu Tod. Yetenekli bir çocuğun cetvel ve pergel kullanarak çizebileceği, iki boyutlu bir yüzü vardı. Çenesi ve aralıklı gözleri yusuvarlaktı. İnce ağzı muntazam burnuyla dik açı oluşturunuyordu. Kızıla çalan, güneş yanığı teni saçlarının dibinden boğazına dek, işinin ehli bir boyacının elinden çıkmış gibi, aynı tondur ve Earle'ün teknik resimlere benzerliğini tamamlıyordu.

Faye'e onun mankafanın teki olduğunu söylemişti Tod. Beriki gülerek aynı fikirde olduğunu belirtmiş, fakat sonra, ucuz bir gazetenin dedikodu sütununda gördüğü tabiri kullanarak, Earle'ün "insanı günaha sokacak kadar yakışıklı" olduğunu ifade etmişti.

Bir gece merdivende rastlaştıklarında, Tod ona yemeğe çıkmayı teklif etti.

"Gelemem. Randevum var. Ama istersen sen gel bizimle."

"Earle'le mi randevun?"

"Earle'le," diye tekrarlardı Faye, Tod'un kızgınlığını taklit ederek.

"Kalsın, teşekkür ederim."

Faye belki de kasten onu yanlış anlayıp, "Bu sefer hesaplar ondan," dedi.

Earle hep beş parasızdı ve üçü birlikte ne zaman yemeğe çıksa parayı hep Tod ödüyordu.

“Mesele o değil, gayet iyi biliyorsun.”

“Öyle mi?” diye cilveli cilveli sordu Faye, ardından kendinden emin bir tavırla, “Hodge’s’ta saat beşte görüşürüz,” dedi.

Hodge’s, saraçhaneydi. Tod dükkâna vardığında Earle Shop’u her zamanki yerinde durmuş, karşıdaki tabelaya bakarken buldu. Kocaman şapkasını takmış, yüksek topuklu çizmelerini giymişti. Koyu gri ceketini katlamış, sol kolunun üzerine dikkatle asmıştı. Lacivert pamuklu gömleğinde on sent büyüklüğünde puanlar vardı. Kollarını kıvracağına neredeyse dirseğine kadar çekmiş, süslü gül pembesi kolçaklarla tutturmuştu. Güneş yanığı elleriyle yüzü aynı kızılımsı renkteydi.

Tod’un selamına, “N’aber,” diye karşılık verdi.

Earle’ün Batılı şivesini komik buluyordu Tod. İlk duyduğunda, “N’aber, ahbap?” diye karşılık vermiş, Earle’ün dalga geçtiğini anlamadığını fark edince de şaşakalmıştı. “Kızılderili midillilerinden”, “hapishane kaçkınlarından”, “sığır hırsızlarından” bahsederken dahi Earle onu ağırbaşlılıkla dinlemişti.

“N’aber ahbap?” dedi Tod.

Earle’ün yanında koca şapkalı, çizmeli bir kovboy daha vardı; çömelmiş, ince bir dalı iştahla çiğniyordu. Hemen arkasında paralanmış, lime lime olmuş bir bavul duruyordu; kalın iple bağlanmış, ipe usta elinden çıkmış gibi görünen düğümler atılmıştı.

Tod’dan hemen sonra biri daha geldi. Vitrini iyice inceledikten sonra dönüp diğer ikisi gibi karşı kaldırıma bakmaya başladı.

Orta yaşlıydı ve yarış atlarına idman yaptıran çocukları andırıyordu. Başını kümes teli rulosuna koyup uyumuştı sanki, incecik kırışıklar yüzüne ağ örmüş gibi görünüyordu. Pespaye bir hâli vardı; büyük şapkasını muhtemelen elden çıkarmıştı ama çizmeleri hâlâ ayağındaydı.

“Selam çocuklar,” dedi.

“Selam Hink,” dedi bavullu adam.

Tod selamın kendisini de kapsayıp kapsamadığını bilemiyor-
du; ama riske girip yanıt verdi.

“N’aber?”

Hink bavulu ayağıyla dürttü.

“Bi yere mi gidiyosun Calvin?” diye sordu.

“Azusa’ya, rodeo var da.”

“İşin başında kim var?”

“Çorak Jack’ diye biri.”

“Ne anasının gözüdür o! Sen de gidiyo musun, Earle?”

“Yok.”

“Ekmek parası,” dedi Calvin.

Hink ağzını tekrar açmadan önce duyduklarını evirip çevirdi.

“Mono yeni bi Buck Stevens filmi çekiyormuş,” dedi. “Will
Ferris kırk küsur atlı lazım dedi.”

Earle’e döndü Calvin.

“Pötikare ceketin duruyor mu?” diye muzipçe sordu.

“Neden?”

“Eşkîya rolü kaparsın.”

Earle’ün kaşlarını çatmasına karşılık olarak Calvin ile Hink
kıkırdayıp bacaklarına şaplak indirince Tod bunun espri olduğu-
nu anladı.

Uzun bir sessizliğin ardından Calvin yine konuşmaya başladı.

“Senin pederde hâlâ birkaç inek yok mu?” diye sordu Earle’e.

Earle bu kez ne olur ne olmaz diye yanıt vermedi.

Calvin yüzünün bir yarısını buruşturarak, yavaşça, itinayla
Tod’a göz kırptı.

“Öyle ya Earle,” dedi Hink. “Pederin hâlâ hayvanları var. Eve
dönsen ya?”

Earle’den çıt çıkmayınca soruyu Calvin yanıtladı.

“Dönmez. Ağıl-da lastik botlarıyla basmışlar onu.”

Yine espri yapmışlardı. Bacaklarına vura vura gülmelerine rağmen Tod bir şey beklediklerini hissetti. Derken Earle ağırlığını verdiği ayağı bile değiştirmeden Calvin’in kışına sağlam bir tekme attı. Esprinin asıl amacı buydu işte. Earle’ü kızdırmaya bayılıyorlardı. Tod da güldü. Berikin’in alışıldık değişim faslına sapmaksızın umursamazlıktan sıyrılıp bir anda harekete geçmesi komikti. Gösterdiği şiddetin ağırbaşlılığıysa daha da gülünçtü.

Biraz sonra Faye iş için kullandıkları külüstür Ford’la gelip altı-yedi metre ötede kaldırıma yanaştı. Calvin’le Hink el salladı; Earle istifini bozmadı. Ağırdan alıyor, ciddiyetini koruyordu. Ancak Faye kornaya bastıktan sonra kımıldadı. Tod hemen arkasından geliyordu.

“Selam, kovboy,” dedi Faye neşeyle.

Şapkasını özenle çıkarıp daha büyük özenle başına geri koyan Earle, “Selam, tatlım,” dedi tane tane.

Tod’a gülümseyip binmelerini işaret etti Faye. Tod arkaya geçti. Earle katlanmış ceketini açtı, buruşukları düzeltmek için birkaç kez hafifçe vurduktan sonra giyip kollarını, yakasını düzeltti. Faye’in yanına, öne geçti.

Faye kontağı açınca araba fırladı. LaBrea’ye varınca sağa Hollywood Bulvarı’na, ardından da sola döndü. Faye’in göz ucuyla Earle’e baktığını, berikin’inse konuşmaya hazırlandığını görebiliyordu Tod.

Earle’ü sıkıştırmak ister gibi, “Dökül bakalım,” dedi Faye. “Sorun ne?”

“Tatlım bak, yemek için hiç param yok.”

Fena bozulmuştu Faye.

“Ama Tod’a yemeğin bizden olduğunu söyledim. Zaten hep o ısmarlıyor.”

“Önemli değil,” diye araya girdi Tod. “Başka sefere artık. Bende para çok.”

Faye ona bakmadan, “Hayır ya,” dedi. “Bıktım artık.”

Kaldırımı yanaşıp frene bastı.

“Hep aynı terane,” dedi Earle’e.

Earle şapkasını, ceketinin kollarını, yakasını düzeltip konuşmaya başladı.

“Kampta bir şeyler var.”

“Fasulye herhalde.”

“Yok.”

Beriki Earle’ü dürttü.

“Neymiş peki?”

“Mig’le birkaç kapan kurduk.”

Faye güldü.

“Fare kapanı mı? Demek fare yiyeceğiz.”

Earle yanıt vermedi.

“Bana bak dilsiz, koca budala seni,” dedi, “ya adam gibi konuş ya da in arabadan.”

Vakarını hiç bozmadan, ruhsuz ruhsuz, “Bıldırcın kapanı kurduk,” dedi Earle.

Faye onu duymazlıktan geldi.

“Sana laf anlatmak deveye hendek atlatmaktan beter. Canım çıkıyor.”

Tod bu tartışmada Earle’ün hiç şansı olmadığını biliyordu. Çok görmüştü bunları.

“Yanlış anladın,” dedi Earle. “Dalga geçiyorum. Sana fare yedirecek halim yok.”

Faye el frenini indirip motoru çalıştırdı. Zacarias Sokağı’na gelince tepelere döndü. Çeyrek mil tırmandıktan sonra toprak bir yola sapıp sonuna kadar gitti. Arabadan indiler; Faye’in çıkmasına yardım etti Earle.

Onu affettiğini göstermek istercesine gülümseyip, “Bir öpücük ver,” dedi Faye.

Earle şapkasını törensel bir edayla çıkarıp kaputa bıraktıktan sonra uzun kollarıyla Faye'i sarıp sarmaladı. Biraz uzaktan onları izleyen Tod'u unutmuş gibiydiler. Earle'ün gözlerini yumup dudaklarını küçük bir çocuk gibi büzdüğünü gördü Tod. Fakat kovboyun Faye'e yaptıklarında çocuksuluktan eser yoktu. Faye hevesini aldıktan sonra Earle'ü itti.

Arkasını dönmüş bekleyen Tod'a, "Sen de ister misin?" diye neşeyle seslendi.

Faye'in umursamazlığını taklit ederek, "Başka zaman artık," dedi Tod.

Beriki güldü, pudra kutusunu çıkarıp rujunu tazelemeye başladı. Hazır olunca yolun uzantısı patikada yürümeye koyuldular. Earle önden gidiyor, Faye onu takip ediyor, Tod da en arkadan geliyordu.

İlkbahar her yere sinmişti. Patika dar bir kanyonun dibi boyunca uzanıyordu; yabani otlar kanyonun dik duvarlarında ki her boşluğu fırsat bilip mor, mavi, sarıçiçeklerle topraktan fışkırmıştı. Portakal rengi gelincikler keçiyoluna sınır çekmişti. Taçyaprakları krepon kâğıdı gibi buruşuktu, saplarıysa pudra gibi bir toz tabakasıyla kaplıydı.

Başka bir kanyona varana dek tırmandılar. Bu seferki kıraç olsa da, çorak toprak ile çentikli kayalar ilkindeki çiçeklerden bile daha parlak renkteydi. Gümüşü patikaya açık pembe şeritler serpiştirilmişti, kanyonun duvarları türkuaz, leylak, çikolata rengi ve lavantaydı. Gökyüzü capcanlı bir pembeye bürünmüştü.

Mavi alakarga kovalayan bir sinekkuşunu izlemek için durdular. Alakarga, kuyruğuna yakut bir kurşun gibi takılmış küçük düşmanı ile birlikte, yanlarından hızla, ciyak ciyak geçti. Cicili bicili kuşlar, rengârenk gökyüzünü metal konfeti misali, binlerce göz alıcı parçaya ayırmıştı.

Kanyondan çıkınca aşağıda okalıptüsle, yer yer de kavaklarla kaplı küçük, yeşil, ağaçlık bir vadi gördüler; gözlerine bir tane

koyu yeşil meşe de çarptı. Erozyona uğramış yamaçtan dışe kalka buraya indiler.

Tod korunun kıyısında onları seyreden birini gördü. Faye de adamı fark edince el salladı.

“Selam Mig!” diye bağırdı.

“Selam cicim,” diye yanıt verdi beriki.

Faye yokuşun son on metresini koşarak indi; Mig onu yakalayıp sarıldı.

Teni karamel rengi, gözleri Ermenilerinki gibi iri, kara dudakları sarkıktı. Başı gür, biçimli buklelerden oluşan bir yığındı. Sırtına Los Angeles bölgesinde ‘goril’ denen uzun tüylü bir süveter geçirmışti sadece. Kirli keten pantolonunu kemer yerine kırmızı bir bandanayla bağlamıştı. Ayaklarında paramparça spor ayakkabılar vardı.

Korunun ortasındaki açıklığa kurulu kampa doğru ilerlediler. Kampta otoyoldan çalınmış yol işaretleriyle lalettayin onarılmış viraneden hallice bir baraka ve birkaç taşın üstüne kurulmuş ayaksız ve kartuşsuz ocak dışında pek bir şey yoktu. Barakanın yakınına tavuk kümesleri dizilmışti.

Faye bir sandığa oturup Earle’ün ocağı yakmasını izledi. Tod kuşlara bakmaya gitti. Kümeste yaşlı bir tavukla yarım düzine dövüş horozu vardı. Dikkatle birleştirilmış oluklu levhadan kümesler için çok uğraşıldığı ortadaydı. Zeminlerine de daha yeni turba yosunu serilmışti.

Meksikalı gelip horozlardan bahsetmeye başladı. Onlarla gurur duyuyordu.

“Bu Hermano, beş şampiyonluğu var. Street ışlığı’nde üretilen Butcher Boys ırkından. Pepe ve El Negro hâlâ ömez sayılır. Haftaya San Pedro’da dövüştürüyorum onları. Oradaki Villa’nın gözleri zayıfladı artık, ama iyidir yine de. şu Zapata, iki kez şampiyon oldu, kuyruğu püsküllüdür. Ve şu da Jujutla. Benim aslanım.”

Kümesi açtı, horozu çıkarıp Tod'a gösterdi.

"Tam katil. Hızını bir görsen!"

Yeşil, bronz ve bakır rengi tüyleri vardı horozun. Gagası limon, bacaklarıysa portakal rengiydi.

"Çok güzel," dedi Tod.

"Hem de çok."

Mig horozu gerisingeri kümese koydu; ateşin başına, diğerlerinin yanına gittiler.

"Ne zaman yiyoruz?" diye sordu Faye.

Miguel ocağa tükürüp ısıyı kontrol etti. Ardından büyük bir çelik tava bulup içini kumla ovalamaya başladı. Earle soyması için Faye'e birkaç patatesle bıçak verip bez bir çuval aldı.

"Gidip kuşları getireyim," dedi.

Tod da onunla birlikte yola koyuldu. Koyunların geçtiği belli olan dar bir patikadan uzun, sık çimenlerle kaplı ufak bir tarlaya vardılar. Earle bir sakız ağacının arkasında durup Tod'u uyarmak için elini kaldırdı.

Yakınlarda bir alaycı kuş ötüyordu. Yüksekten su birikintisine teker teker atılan çakıl taşlarının çıkardığı sese benziyordu cıvıltısı. Derken bir bildircin genzinden iki yumuşak ses çıkararak şakıdı. Başka bir tanesi ona yanıt verince konuşmaya başladılar. Doğu Amerika bildircinlerinin neşeli ıslığına benzemiyordu ötüşleri. Melankolik ve bitkindi, ama inanılmayacak kadar tatlıydı da. Düete bir bildircin daha katıldı. Bu seferkinin sesi tarlanın ortasından geliyordu. Kapana yakalanmıştı; ama sesinde endişe değil, ruhsuz, umutsuz bir keder vardı sadece.

Earle kaçak avlandığını kimsenin görmediğine ikna olunca kapanın yanına gitti. Kurduğu düzenek aşağı yukarı çamaşır teknesi büyüklüğünde, tepesinde küçük kapısı olan tel bir kutudan ibaretti. Eğilip kapıyı kurcaladı. Beş kuş içeride çılgın gibi uçuşup tellere saldırıyordu. Erkek olanın başında, ta gagasına dek kıvrılmış enfes bir tüy vardı.

Earle onları yakalayıp çuvala koymadan önce tek tek kafalarını kopardı. Ardından kampa dönmek üzere yola düştü. Çuvalı sol koltuğuna sıkıştırmıştı. Kuşları sağ eliyle çuvaldan çıkarıp tüylerini yoldu. Üzerlerine sıçrayan kan damlaları ağırlık yaptığı için tüyler baş aşağı düşüyordu.

Kampa güneş battıktan sonra varabildiler. Hava serinlediğinden, ateş Tod'un hoşuna gitmişti. Sandığā, Faye'in yanına oturdu; birlikte alevlere doğru eğildiler.

Mig barakadan tekila testisi alıp geldi. Faye'in içmesi için bir fıstık ezmesi kavanozunu doldurduktan sonra testiye Tod'a uzattı. İçki çürük meyve gibi kokuyordu ama Tod tadını beğendi. Yeteri kadar içince testiye önce Earle, sonra da Miguel aldı. İçkiyi elden ele geçirmeye devam ettiler.

Faye'e avının ne kadar etli olduğunu göstermeye çalıştı Earle, beriki dönüp bakmadı bile. İçini temizledikten sonra kuşları büyük bir teneke makasıyla dörde böldü. Faye makasın deri ve kemikleri keserken çıkardığı yumuşak çıtırtıyı duymamak için kulaklarını tıkadı. Earle etleri bezle silip büyük bir parça domuz yağının cızırdadığı tavaya attı.

Midesi çabuk bulan birisi olmasına rağmen Faye yemeğı erkekler kadar iştahla yedi. Kahve olmadığı için yemekten sonra tekila içtiler. Sigara tütürüyor, testiye elden ele dolaştırıyorlardı. Fıstık ezmesi kavanozunu atmıştı Faye, o da diğerkleri gibi testiye başına dikiyordu.

Faye'in gittikçe heyecanlandığını seziyordu Tod. Oturdıkları sandık o kadar dardı ki sırtları birbirine değıyordu; sabırsızlandığını, vücudunun ısındığını duyabiliyordu kızın. Boynunun, yüzünün rengi fildişinden gül pembesine dönmüştü. Tod'dan sigara alıp duruyordu.

Earle'ün büyük şapkası yüzünü gölgelemişti; Meksikalıyıysa ateş olduğı gibi aydınlatıyordu. Teni parlıyor, yağlı siyah bukle-

leri ışıldıyordu. Faye'e sırtıtp durması Tod'un hoşuna gitmemişti. İçtikçe de iyice illet oluyordu.

Faye sıkıştırıp durduğu için Tod kalkıp yere oturdu; böylece onu daha rahat izleyebilecekti. Meksikalının gülümsemesini karışlıksız bırakmıyordu Faye. Ne düşündüğünü biliyor ve aynı şeyi düşünüyordu sanki. Aralarında bir şeyler geçtiğini Earle de fark etmişti. Tod onun sessizce küfrettikten sonra ateşe eğilip kalın bir odun parçası aldığını gördü.

Mig suçlu suçlu gülüp şarkı söylemeye başladı.

*"Las palmeras Iloran por to ausencia,
Las laguna se seco -ay!
La cerca de alambre que estaba en
El patio tambien se cavo!"**

Devrim şarkısı, Mig'in içli tenoruyla tatlı, duygusal, baygın bir ağığa dönmüştü. İkinci dörtlükte Faye de mırıldanmaya başladı. Sözleri bilmesede de melodiye eşlik edebiliyordu.

*"Pues mi madre las cuidaba, ay!
Toditito se acabo -ay!"***

Sesleri yumuşak, durgun havada birbirine dokunup minör bir akor oluşturunca bedenleri de birbirine temas etmişti sanki. Şarkı bir kez daha biçim değiştirmişti. Melodi aynıydı, fakat ritim bozulmuş, tempo dağılmıştı. Ağıt değil, rumbaydı artık.

* Palmiyeler yokluğunda kedere boğuldu,
Yazık, göl de kurudu!
Balkondaki tel çit ise
Yerle bir oldu! (ç.n.)

** O zaman annem icabına bakar, ah!
Ve sona erer her şey ah! (ç.n.)

Earle oturduğu yerde huzursuzca kıpırdanıyor, elindeki sopayla oynuyordu. Faye'in ona korkuyla baktığını gördü Tod; ama kız temkinli davranacağına gittikçe daha da pervasızlaşıyordu. Testiden büyük bir yudum alıp ayağa kalktı. Ellerini kalçalarına koyup dans etmeye başladı.

Earle'ü tamamen unutmuşa benziyordu Mig. El çırpıyor, onları çukurlaştırıp kof, davudi bir ses çıkarıyor, bütün hislerini şarkıya döküyordu. Ortama daha uygun bir taneye geçti.

*"Tony'nin karısına,
Havana'da çocuklar bayılır Tony'nin karısına..."*

Faye ellerini başının arkasında birleştirmiş, aksak ritme uyarak kalçalarını sallıyordu. Göbek dansına başlamıştı.

*"Tony'nin karısı uğruna,
Düelloya tutuşurlar Tony'nin karısı uğruna..."*

Earle hakkında yanılmıştı belki de Tod. Sopayla, şarkının ritmine uygun olarak, tavanın sırtına vurup duruyordu.

Meksikalı şarkısını kesmeden Faye'le dans etmek için ayağa kalktı. Kısa adımlarla birbirlerine yaklaştılar. Faye baş ve işaret parmaklarıyla tutup eteğini kaldırınca Miguel de pantolonunu çekerek onu taklit etti. Uçuk altın rengine karşı mavi siyah, burun buruna geldiler, kafalarını birbirinden uzaklaştırmadan kalça kalçaya verdiler, dizlerini kırıp iyice ayırarak sırt sırta dans etmeye başladılar. Faye sabitleştirdiği vücudunun aksine göğüslerini, başını sallarken, Miguel de yumuşak toprağı ayaklarıyla döve döve Faye'in etrafında döndü. Sonra yeniden yüz yüze gelip kalçalarını şala sarmış da sallıyormuş gibi yaptılar.

Earle'ün gittikçe sertleşen vuruşları tavada örs gibi patlıyordu artık. Derken ayağa fırlayıp dans etmeye başladı. Kaba bir halk dansı yapıyordu. Havaya sıçrayıp topuklarını birbirine vurdu. Çığlık attı. Ama Miguel'le Faye'in dansına ayak uyduramıyordu. Onlarla arasında pürüzsüz bir cam duvar gibi yükseliyordu temposu. İsteddiği kadar çığlık çığlığa bağırırsın, kendini paralasın, geri geri çekilip ileri atılışlarındaki, birbirlerinden uzaklaşıp tekrar birleşmelerindeki dakikliği bozamıyordu.

Tod darbenin ineceğini sezmişti. Earle'ün sopayı kaldırıp Meksikalının kafasına geçirdiğini gördü. Çatırtıyı duydu, Meksikalının dans ede ede yığılışını izledi; bedeni hareketlerinin sekteye uğradığını kabullenemiyor, ya da kabullenmek istemiyor gibiydi.

Mig düşerken Faye'in sırtı ona dönüktü, fakat dönüp bakmadı. Koşmaya başladı. Tod'un yanından yıldırım gibi geçti. Tod kızın bileğine uzandıysa da yakalamayı beceremedi. Güçbela ayağa kalkıp arkasından koşmaya başladı.

Yetişebilse Faye bir yere kaçamazdı. Az ötesindeki tepeden sesi geliyordu. Av köpeklerinin, saatlerce iz sürdükten sonra, taze koku alınca attığına benzeyen derin, acı dolu bir haykırıyla ona seslendi. Faye'i düşürdüğünde neler olacağını şimdiden kestirebiliyordu.

Gelgelelim ağır aksak mesafe katedebiliyordu; kuma, taşlara bata çıka ilerliyordu. Güneş ile yağmur gibi temiz, taze ve keskin kokan bir yabani hardal yığınının kapaklandı. Sırtüstü dönüp göğe baktı. Zorlu koşu canını çıkarmıştı; ama vücudunu tatlı tatlı sızlatacak kadar enerjisi de yok değildi. Kendini iyice gevşemiş, hatta mutlu hissediyordu.

Tepenin yukarısında bir kuş şakımaya başladı. Tod kulak kesildi. Pes perdeden tok müzik, başlangıçta, suyun içi boş bir kaba, örneğin gümüş bir tencerenin dibine damlamasını getirmektedir aklı; ardından arp tellerine hafif hafif sürtülen sopanın çıkaracağı sese döndü. Tod uzanmış, çıt çıkarmadan dinliyordu.

Kuş susunca Faye'i zihninden kovmaya zorladı kendini ve Los Angeles'ı yanarken göstereceği tuvali için yaptığı taslakları düşünmeye koyuldu. Tutuşan şehri öğle vaktinde resmedecekti; böylece çöl güneşiyle rekabet etmek zorunda kalacak olan yalazlar o kadar korkutucu görünmeyecek, her şeyi kasıp kavuran bir yangından ziyade çatılarda dalgalanan parlak bayrakları andırıyordu. Alev alev şehrin gala havasına bürünmesini, hatta neşeli görünmesini istiyordu. Tatilciler verecekti onu ateşe.

Kuş tekrar ötmeye başladı. Sustuğu sırada Faye'i unutmuş, California'ya ölmeye gelen insanlara hak ettiklerinden daha fazla değer biçip biçmediğini düşünmeye başlamıştı Tod. Değil bütün ülkeyi, tek bir şehri yakacak kadar bile gözü kara değillerdi belki de. Belki sadece Amerika'daki deliler arasından seçilmişlerdi de, ülkenin geri kalanını temsil etmiyorlardı.

Öyle ya da böyle fark etmeyeceğini hatırlattı kendine Tod; yalvaç değil, sanatçıydı çünkü. Eserleri kehanetinin isabetliliğiyle değil, resim olarak niteliğiyle değerlendirilecekti. Yine de Yeremya rolünden vazgeçmek istemiyordu. 'Amerika'daki deliler' tabirini 'kaymak tabaka' olarak değiştirdi; o kaymağın alındığı sütün, şiddete en az ilk ifadesindeki topluluk kadar meyilli olduğundan hiç şüphesi yoktu. Her şeyi Los Angeleslılar başlatacak, ülke genelindeki yoldaşları onları takip edecekti. İç savaş çıkacaktı.

Bu dehşet verici sonuçtan duyduğu memnuniyetin yoğunluğu komiğine gitti. Felaket ve yıkım yalvaçlarının hepsi böyle mutlu insanlar mıydı?

Sorusuna yanıt bulma gereği duymadan ayağa kalktı. Kanyonun tepesindeki toprak yola vardığında Faye'den de eser yoktu, arabadan da.

Ertesi akşam Faye'i görmek için uğradığında, "O Simpson denen adamla sinemaya gitti," dedi Harry.

Tod oturup Faye'i beklemeye başladı. İhtiyar hastaydı ve yatakta olağanüstü bir dikkatle yatıyordu; daracık bir rafa uzanmıştı da, kıpırdarsa düşecekti sanki.

Başını kımıldatmadan gözlerini Tod'a çevirdi, yavaş yavaş, "Sizin stüdyoda ne çekiyorlar?" diye sordu.

"Açık Kader', 'Tatlı ve Alçak', 'Waterloo', 'Büyük Havza', 'Af Buyurun...'"

"Büyük Havza'," diye hevesle lafa karıştı Harry. "Onu hatırlıyorum."

Tod onu galeyana getirmemek gerektiğinin farkındaydı, ama iş işten geçmişti. Çalar saat gibi, zembereğinin boşalmasını bekleyecekti.

"Gösterime girdiğinde 'İki Bey Sahneye Çıkar' diye hafif bir oyunda Irving'i oynuyordum ben; hafif ama eğlenceli oyunlardandır, gırgır şamata. Ben Welch tarzı, melon şapkalı, bol pantolonlu bir Yahudi komedyendi canlandırdığım... 'Kartal Çamaşırane-

si'nde işe gir dediler, Pat,' ... 'Vay vay, girdin mi peki Ikey?' ... 'Yoo durup kartal mı yıkıycam?' Harbi polis rolündeki Joe Parvos'la birlikte sahneye çıkardık. 'Büyük Havza' gösterime girdiği gece, Beşinci Cadde'de beklenmedik darbe indiğinde Joe bir yavruyla yataktaymış. Hatunun kocası ihbar etmiş. O da..."

Harry daha sözünü bitirmemişti. Durmuş, elleriyle sol yanını sıkıyordu.

Ona doğru korkuyla eğildi Tod.

"Su ister misin?"

Harry dudaklarını hayır anlamında oynatıp ustaca inledi. İkinci perdenin sonunu işaret eden iniltilerdendi, o kadar yapaydı ki için için gülmekten kendini alamadı Tod. Bununla birlikte, ihtiyarın solgun görünmesinin nedeni fondöten değildi.

Harry ses tonunu çilekeşten dermansıza çevirip bir kez daha inledikten sonra gözlerini yumdu. Acı dolu yüzüyle azami etkiyi bırakmak için yastığını ne kadar ustaca kullandığını gördü Tod. Harry'nin başının arkasının ve tepesinin, çoğu aktörünki gibi, daracık olduğunu da seçti. Kafası maskeymişçesine, neredeyse tamamen surattan ibaretti; yıllar yılı ağız dolusu güldüğü, abartılı kaş çatığı için gözlerinin arasında, alnında, burun kanatlarıyla ağzının iki yanında derin kırışıklıklar oluşmuştu. Onlar nede-niyle hiçbir şeyi incelikle ya da tam manasıyla ifade edemiyordu. Mimikleriyle duyguların farklı aşamalarını değil, sadece taşkın hallerini anlatabiliyordu.

Tod aktörlerin başkaları kadar acı çekmediği doğru mu yoksa diye geçirdi aklından. Bir süre düşünüp yanıldığı sonucuna vardı. Hisler kalpten, sinirlerden kaynaklanırdı ve dışa vuruluşlarındaki hamlığın yoğunluklarıyla hiçbir ilgisi yoktu. İnlemelerinin, yüz ekşitmelerinin teatrallğine rağmen Harry de herkes kadar üzün-tü duyuyordu.

Çilekeşlik hoşuna gidiyordu sanki. Ama bu derdin her türün-den hazzettiği anlamına gelmiyordu; bilhassa da hastalıktan.

Çoğu insan gibi, sadece müsebbibi olduğu acılarından zevk alıyordu. En sevdiği yöntem barlarda yabancılara içini dökmektir. Sarhoş taklidi yapar, tökezleyip tanımadığı insanların üzerine kapaklanırdı. İşe şiir okuyarak başlardı genelde.

*“Şurada biraz oturayım
Taş girmiş pabucuma.
Bir zamanlar gamsız ve mutluydum,
Bir zamanlar ben de sizin gibi toydum.”*

İzleyiciler, “Git işine serseri,” diye bağırarak olursa alçakgönüllülükle gülümsemekle yetinip rolüne devam ederdi.

“Acıyın çocuklar, şu ak düşmüş saçlarıma...”

Barmen ya da müşterilerden biri onu zorla susturmadıkça, insanların dediklerine aldırmandan gösterisine devam ederdi. Bir kez başladı mı harika bir performans sergilediği için genelde bardakiler kulak kesilirdi. Kâh kükrer, kâh fısıldar, kâh emirler yağdırır, kâh tatlı sözlerle izleyicisini tavlardı. Annesi sırra kadem basmış bir kız gibi sızlanır, tanıdığı acımasız patronların şivelerini taklit ederdi. Doğadaki seslere bile öykünür, aşkı ilk kez tadan kuşlar gibi şakır, kötü talihin peşini nasıl bırakmadığını açıklarken av köpeği sürüsü gibi acı acı ulurdu.

İzleyicilerinin onu, mesleğe Cambridge Latin Okulu’nun oditoryumunda Shakespeare oynayarak adım atan, ihtişamlı hayallerle dalmış, hırsla yanıp tutuşan bir delikanlı olarak görmesini sağlardı. Onları Broadway’deki bir pansiyonda açlıktan nefesi koksa da, tek arzusunun sanatını dünyayla paylaşmak olduğu gençliğine götürürdü. Hayatının baharında, Gus Sun dönemi yıldızlarından güzeller güzeli bir dansçıyla evlenirken onları da yanına alırdı.

Bir gece şakkadak eve dönüp karısını baş teşrifatçının kollarında bulduğunda hemen arkasında olurlardı. Pırlanta gibi kalbi ve aşkının büyüklüğü yüzünden kadını bağışlayınca onlar da bağışlardı. Ertesi gece kadını bu kez bir menajerle basınca buruk buruk gülerlerdi. Harry karısını yine affeder, beriki yine günah işlerdi. O zaman bile kovmazdı onu, hayır efendim, Harry'yi aşılamasına, onunla alay etmesine, hatta ona şemsiyeyle vurup durmasına rağmen hem de. Ama karısı bir yabancıyla, esmer bir sihirbazla kaçırdı. Geride anılarını ve küçük kızlarını bıraktı. Talihsizlikler Harry'nin peşini bırakmazken izleyicilerin onu gölge gibi takip etmesini sağlardı; orta yaşlıydı artık, iş bulma kurumlarının müdavimi olmuş, eski halinden eser kalmamıştı. Hamlet'i, Lear'ı, Othello'yu oynama hayalleri kuran adam, basit hazırcevaplıklarla, hızlı tekerlemelerle dolu oyunlar sergileyen Nat Plumstone & Co. isimli kumpanyanın iki oyuncusundan biri olmak zorunda kalırdı. İzleyicilerinin peşini bırakmamasını sağlama alıp, tiridi çıkmış, titrek bir ihtiyar olarak...

Usulca içeri girmişti Faye. Tod onu karşılamak için ayağa kalkınca, parmağını dudaklarına götürüp sessiz olmasını isteyerek yatağı işaret etti.

İhtiyar uykuya dalmıştı. Yıpranmış kuru teni, erozyona uğramış toprak gibi geldi Tod'a. Alnında, şakaklarında parlayan tek tük ter damlasında iyileşeceğine dair hiçbir emare yoktu. Tarlaya geç düşen yağmur gibi, cildini çürütürdü belki teri, ama asla tazelik kazandıramazdı ona.

Birlikte parmaklarının ucuna basa basa odadan çıktılar.

Tod koridorda, Homer'la iyi vakit geçirip geçirmediğini sordu Faye'e.

Yüzünü ekşitip, "Budalanın teki," diye bağırdı beriki. "Bildğin ev erkeği."

Birkaç soru daha soracaktı Tod, fakat Faye, "Yorgunum tatlım," diye tersleyerek savdı onu.

Ertesi gün öğleden sonra, Tod basamakları çıkarken Greener'ların kapısında insanların toplandığını gördü. Heyecanlıydılar, birbirleriyle alçak sesle konuşuyorlardı.

“Ne oldu?” diye sordu Tod.

“Harry öldü.”

Tokmağa uzandı. Kapının kilitli olmadığını anlayınca içeri girdi. Ceset yataktaydı, battaniyeyle örtülmüştü. Faye'in odasından hıçkırıklar yükseliyordu. Odanın kapısını tıklattı. Beriki kapıyı açtı, tek kelime etmeden dönüp yatağa yığıldı. Başını yüz havlusuna gömmüş, hüngür hüngür ağlıyordu.

Tod ne yapacağını, ne söyleyeceğini bilemeden eşikte dikiyordu. Sonunda yatağa yaklaşp Faye'i teselli etmeye çalıştı. Omzunu okşamaya başladı.

“Ah canım.”

Lime lime olmuş, siyah, dantel, ötesi berisi sökük bir sabahlık giyiyordu Faye. Tod üzerine eğilince, baş vermiş karabuğdayıne benzeyen ılık, tatlı bir koku geldiğini duydu teninden.

Arkasını dönüp sigara yaktı. Biri kapıyı çalıyordu. Tod kapıyı açar açmaz Mary Dove yanından koşar adım geçip Faye'e sarıldı.

Mary de Faye'e güçlü olmasını söyledi. Gerçi Tod'unkinden farklı bir ifade kullanmış, söyledikleri kulağa çok daha inandırıcı gelmişti.

"Kendine gel tatlım. Yürekli ol."

Faye onu itip ayağa kalktı. Bilinçsizce birkaç adım atıp tekrar yatağa çöktü.

"Onu ben öldürdüm," diye inledi.

Mary de Tod da bu olasılığı elinin tersiyle itti.

"Ben öldürdüm diyorum! Ben öldürdüm! Ben!"

Kendine ağzına geleni söylemeye başladı. Onu durdurmak isteyen Mary'ye karışmamasını söyledi Tod. Faye rol yapmaya başlamıştı ve ona müdahale etmezlerse, gerçeklerden uzaklaşmanın yolunu bulabileceğini hissediyordu.

"Kendi kendine konuşup sakinleşsin," dedi.

Faye kendini suçlaya suçlaya olanları anlatmaya başladı. Stüdyodan eve döndüğünde Harry yataktaymış. Ona nasıl olduğunu sormuş, fakat yanıt vermesini bekleyeceğine duvardaki aynada kendini incelemek için sırtını dönmüş. Makyajını tazelerken Ben Murphy'ye rastladığını, Ben'in, kendini daha iyi hissediyorsa, bir çiftlik sahnesinde Harry'yi kullanabileceğini söylediğini aktarmış. Ben'in adı ne zaman geçse bağırmaya başlayan Harry'den ses çıkmaması şaşırtmış onu. Babası Ben'i kıskanır ve hep, "Canı cehenneme, zenci meyhanelerinde tükürük hokkası temizlediği günleri bilirim o piçin," diye ortalığı ayağa kaldırmış.

Faye babasının çok hasta olduğunu anlamış. Fakat yüzünde sivilce gibi bir şey çıktığını fark edince dönüp bakmamış ona. Gördüğü şey toz zerresiymiş; eliyle silmiş onu, fakat bu sefer de makyajına baştan başlaması gerekmiş. Süslenmekle uğraşırken yeni bir gece elbisesi alsa figüran olarak işe girebileceğini söyle-

miş babasına. Ona takılmak için, “Bana gece elbisesi alamayacak-
san ben de alacak birini bulurum,” diye diklenmiş.

Babasından ses çıkmamasına bozulup ‘Vay Canına’yı söyleme-
ye başlamış. Harry ona çenesini kapamasını söylemeyince bir ters-
lik olduğunu sezmış. Kanepeye koşmuş. Harry nefes almıyormuş.

Anlatmayı bitirir bitirmez alçak sesle, kumru gibi sesler çık-
arak ağlamaya, öne arkaya sallanmaya başladı.

“Zavallı babacığım. Garibim...”

Faye küçükken nasıl da eğlenirlerdi. Eli ne kadar darda olursa
olsun Faye’e hep oyuncak bebekler, şekerlemeler alır, eve yorgun
argın gelse de onunla daima oynardı. Faye babasının sırtına
binerdi; birlikte yerde yuvarlanır, kahkahadan kırırlardı.

Mary’nin ağladığını duyan Faye’in hıçkırıkları iyice yükseldi;
zıvanadan çıkmak üzereydiler.

Kapı çaldı. Tod gidip açınca karşısında binanın kapıcısı Bayan
Johnson’ı buldu. Faye kadını içeri almaması için Tod’u başıyla
ikaz etti.

“Sonra gelin,” dedi Tod.

Kapıyı kadının suratına kapadı. Kapı bir dakika sonra tekrar
açıldı ve küstah kadın içeri girdi. Binadaki bütün kapıları açan
anahtarını kullanmıştı.

“Çıkın,” dedi Tod.

Yanından geçmeye çalışınca da engel oldu, fakat Faye sonun-
da kadını bırakmasını söyledi.

Tod Bayan Johnson’ı hiç sevmezdi. Yüzü pişmiş elma gibi
yumuşak ve kırmızı lekelerle kaplı; işgüzar, ayakaltında dolaşma-
ya meraklı bir kadındı. Sonra hobisinin cenaze işleri olduğunu da
öğrendi Tod. Marazi değildi merakı, tören kısmı ilgisini çekiyor-
du sadece. Çiçeklerin yerleştirilmesine, cenaze kortejinin dizili-
şine, yas tutanların elbiseleri ve davranışlarına alaka duyuyordu.

Doğruca Faye’in yanına gidip kesin bir tavırla, “Yeter Bayan
Greener,” diyerek susturdu onu.

Sesi ve tavrı o kadar otoriterdi ki, Mary'yle Tod'un beceremediğini becermişti.

Faye başını kaldırıp saygıyla kadına baktı.

Beriki sağ başparmağını sol işaret parmağına götürüp, "Evvela, tatlım," dedi, "evvela sadece sana yardım etmek istediğimi bil."

Dik dik bir Mary'ye bir Tod'a baktı.

"Hiçbir çıkarım yok, zaten epey de zahmetli bir iştir."

"Evet," dedi Faye.

"Pekâlâ. Yardım etmeden önce bazı şeyleri öğrenmem lazım. Merhumun parası ya da sigortası var mıydı?"

"Hayır."

"Senin paran var mı?"

"Yok."

"Borç alabilir misin?"

"Sanmıyorum."

Bayan Johnson içini çekti.

"O zaman cenazeyi belediye kaldıracak."

Faye bir şey söylemedi.

"Kızım anlasana, belediye onu kimsesizler mezarlığına gömecek."

Sesinde 'belediye' derken öyle bir küçümseme, 'kimsesizler' derken öyle bir dehşet vardı ki, Faye'in yüzü kıpkırmızı kesildi ve tekrar hıçkırarak ağlamaya başladı.

Bayan Johnson daireden çıkmaya niyetlendi, hatta kapıya doğru birkaç adım bile attı; sonra fikrini değiştirip Faye'in yanına döndü.

"Cenaze kaç patlar?" diye sordu Faye.

"İki yüz dolar. Ama taksitle ödeyebilirsin. Elli dolar peşin, ayda yirmi beş dolar taksitle."

Mary'yle Tod aynı anda konuşmaya başladı.

"Parayı bulurum."

“Bende biraz olacak.”

“İyi,” dedi Bayan Johnson. “Ufak tefek harcamalar için bir elli dolar daha gerekir. İşe koyulayım. Babanı Bay Holsepp defnedecek. İşinin erbabıdır.”

Faye’i tebrik ediyormuş gibi tokalaştıktan sonra alelacele çıktı daireden.

Kısa iş konuşmasının Faye’e iyi geldiği belliydi. Dudakları artık titremiyordu, gözyaşları kurumuştu.

“Endişelenme,” dedi Tod. “Parayı denkleştiririm.”

“Hayır, sağ ol,” dedi Faye.

Mary çantasını açıp bir tomar para çıkardı.

“Burada var bir şeyler.”

Parayı itip, “Kalsın,” dedi Faye.

Bir süre düşünceli düşünceli oturduktan sonra tuvalet masasına gidip gözyaşlarıyla bozulan makyajını tazelemeye koyuldu. Dudaklarında soğuk bir gülümseme vardı. Birden elinde rujla dönüp Mary’yle konuşmaya başladı.

“Bana Bayan Jennings’in yanında iş bulabilir misin?”

“Ne gerek var?” diye sordu Tod. “Masrafları karşılarım.”

Berikiler onu duymazlıktan geldi.

“Tabii,” dedi Mary, “geç bile kaldın. Yattığın yerden para kazanırsın.”

Faye güldü.

“Son çare olarak saklıyordum onu.”

Kızlardaki değişiklik Tod’u irkiltmişti. İkisinin de ar damarı aniden çatlamıştı.

“O Earle pişi için değer mi? Kafanı kullan kızım, ciğeri beş para etmez onun, salla gitsin. Kovboy değil mi bu adam, bırak atına binsin.”

Cırtlak sesle gülüp kol kola banyoya girdiler.

Birdenbire neden argo konuşmaya başladıklarını anladığını sanıyordu Tod. Kendilerini pişkin, gerçekçi hissediyor ve ciddi sorunlarla daha kolay baş edebiliyorlardı.

Banyo kapısını tıklattı.

“Ne var?” diye seslendi Faye.

Onları taklit etmeye çalışarak, “Bak tatlım,” dedi Tod. “İşe çıkmanın ne âlemi var? Mangırı ben toparlarım.”

“Ya tabii! Sağ olasın,” dedi Faye.

“Ama bak dinle...” diye tekrar konuşmaya başladı beriki.

“İşkembeden atacaksan başka kapıya!” diye bağırdı Mary.

Harry'nin cenazesinin kaldırıldığı gün Tod sarhoştı. Mary Dove'la gittiğinden beri Faye'i görmemişti; fakat cenaze evinde göreceğinden kuşkusu yoktu ve onunla tartışacak cesareti göstermek istiyordu. İçmeye öğle yemeğinde başladı. Akşama doğru Holsepp Cenaze Evi'ne vardığında yürekliliğinden eser kalmamış, haletiruhiyesi çirkinleşmişti.

O geldiğinde tabuttaydı Harry; teşhir amacıyla bitişikteki küçük kiliseye taşınmayı bekliyordu. Kapak örtülmemişti, ihtiyarın rahat olduğu görülebiliyordu. Omuzlarının biraz altına kadar çekilmiş, süslü astarı görünsün diye tersine katlanmış fildişi saten bir örtü vardı üzerinde. Başının altında da ufak, dantelli bir yastık. Sırtına smokin geçirilmişti; belki de sadece kolalı, kanat yakalı gömlek giydirip siyah papyon takmışlardı. Yeni tıraş edilmiş, kaşları cımbızla alınıp düzeltilmiş, dudaklarıyla yanaklarına makyaj yapılmıştı. Varyete sunucularına benziyordu.

Tod içeri birinin girdiğini duyunca sessizce dua ediyormuş gibi görünmek için başını eğdi. Bayan Johnson'ın sesini tanıyınca

bakmak için yavaşça döndü. Onunla göz göze gelip başıyla selam verdi; berikiyse onu görmezlikten geldi. Frakı üzerine oturmamış biriyle didişiyordu.

“Prensip meselesi,” diye azarlıyordu adamı. “Fiyat verirken bronz dediniz. Siz de gayet iyi biliyorsunuz ki bu kulplar bronz değil.”

“Ama Bayan Greener’a sordum,” diye sızlandı adam. “Kendisi onayladı.”

“Beni ilgilendirmez. Birkaç dolar kâr etmek için tunç kulpları bronz diye kakalayıp yavrucağı kazıklamanıza çok şaşırdım.”

Tod görevlinin yanıtını beklemedi. Faye’in Lee kardeşlerden biriyle kol kola kapıdan girdiğini görmüştü. Ona yetiştiğinde aklına söyleyecek hiçbir şey gelmedi. Heyecanını yanlış yorumlayan Faye ise etkilenmişti. Gösteriş kabilinden biraz gözyaşı döktü.

Daha önce hiç bu kadar güzel görünmemişti Faye. Vücuduna oturmuş yeni bir siyah elbise giymiş, platin sarısı parlak saçlarını siyah hasır şapkasının altında topuz yapmıştı. Küçük dantel mendilini sık sık gözlerine yaklaştırıp titretiyordu. Ama Tod’un aklında sadece, elbisesini alacak parayı sırtüstü kazandığı vardı.

Bakışlarından rahatsız olunca, Faye ondan uzaklaşmak istedi. Tod kolunu yakaladı.

“Bir dakika baş başa konuşabilir miyiz?”

Bayan Lee leb demeden leblebiyi anlayıp yanlarından ayrıldı.

“N’oldu?” diye sordu Faye.

Kararsızlığını gizemle maskeleyerek, “Burada olmaz,” diye fısıldadı Tod.

Faye’i koridorda sürüklemeye başladı, boş bir oda bulup girdiler. Duvarlarda önemli cenazelerde çekilmiş fotoğraflar, küçük tezgâhlarla masalarda tabut malzemeleri, mezar taşı ve mozole modelleri vardı.

Ne söyleyeceğini bilemediğinden beceriksizliğini Faye'in gözüne soka soka, mazlum budala rolüne büründü.

Faye gülümsedi, hatta ona arkadaşça davranacağı tuttu.

"Dökül bakalım koca şapşal."

"Bir öpücük..."

"Elbette tatlım," diye güldü, "makyajımı bozma yeter." Dudaklarını birbirine hafifçe dokundurdular.

Faye geri çekilmeye yeltenince Tod ona yapıştı. Kızın keyfi kaçmıştı, Tod'dan davranışının hesabını sordu. Beriki zihnini yoklayıp bir mazeret bulmaya çalıştı. Başvurması gereken yer zihni değildi hâlbuki.

Faye, Tod'a doğru eğilmiş, kamburunu çıkarmıştı; bu şekilde durmasının nedeni yorgunluk değildi. Tod öğlen güneşiyle iyice ağırlaşan körpe huş ağaçlarının da dallarını böyle büktüğünü görmüştü.

Faye, "Sarhoşsun," deyip itti onu.

"Lütfen," diye yalvarmaya başladı Tod.

"Piç herif, bıraksana be."

Hiddetliyen bile güzeldi Faye. Nedeni de güzelliğinin, zihinsel ya da vicdani olmaktan ziyade, ağaçları gibi, beden yapısından kaynaklanmasındı. Belki de bu nedenle güzelliğine fahişelik bile zarar veremez, onu sadece yaşlılık, kaza ya da hastalık bozabilirdi.

Çılgılık çılgılığa yardım istemesine ramak kalmıştı. Tod'un bir şey söylemesi gerekiyordu. Estetik kaygılarından bahsetse Faye hiçbir şey anlamayacaktı; ahlaki açıdan eleştirse, hangi değeri dayanak yapacaktı? İşin ekonomik yönünden dem vurmanın da anlamı olmayacaktı. Fahişeliğin para getirdiği kesindi. Müşterinin ödediği otuz doların yarısı. Haftada on erkek gelse...

Faye kaval kemiklerini tekmeliyordu, fakat onu bırakmadı. Ansızın konuşmaya başladı. Tartışmaya nereden gireceğini

bulmuştu. Güzelliğinin hastalık kapdığı için solacağından bahsedecekti. Genç Hristiyan Erkekler Birliği kulüplerinde cinsel ilişkide hijyen dersi veren bir konferansçı gibi bağırıp çağırırdı.

Faye mücadeleden vazgeçti, başını eğip içini çeke çeke ağlamaya başladı. Beriki sözünü bitirip kollarını bırakınca da odadan yıldırım gibi çıktı. El yordamıyla yürüyüp oyma, mermer bir tabutun yanına geldi Tod.

Siyah ceket ve gri çizgili pantolon giymiş bir delikanlı içeri girdiğinde hâlâ odada oturuyordu.

“Greener cenazesine mi gelmiştiniz?”

Tod kalkıp başıyla hafifçe onayladı.

“Tören başlıyor,” dedi çocuk, ardından grogren saten kaplı küçük bir kutuyu açıp içinden toz bezi aldı. Tod örneklerin tozunu ala ala odada dolaşan genci izlemeye koyuldu.

Eliyle kapıyı işaret ederek, “Tören muhtemelen başlamıştır,” diye tekrarladı.

Tod bu sefer denileni anlayıp odadan çıktı. Bulabildiği tek çıkış küçük kiliseye açılıyordu. İçeri girer girmez Bayan Johnson kolundan tuttuğu gibi onu bir sandalyeye oturttu. Tod başını alıp gitmek istiyordu; ama rezalet çıkarmadan ayrılması imkânsızdı.

Faye en ön sırada, kürsünün karşısında oturuyordu. Bir tarafına Lee kardeşler, öbür tarafına Mary Dove’la Abe Kusich kurulmuştu. Sonraki altı sırayı San Berdoo kiracıları kapmıştı. Yedincide tek başınaydı Tod. Arkasında birkaç boş sıra, onların da gerisinde yanlış yere gelmiş gibi görünen tek tük erkekle kadın vardı.

Faye’in inip kalkan omuzlarını görmemek için dönüp arkadakileri incelemeye koyuldu. Bu tipleri iyi bilirdi. Kendileri hiç meşale taşımasalar da, ateşin arkasından bağıra çağıra koşmakta üstlerine yoktu. Dramatik bir olay görme umuduyla gelmişlerdi cenazeye, en azından matemlilerden birinin kendini paralarcasına ağlaması üzerine kiliseden çıkarılmasına şahit olmak istiyor-

lardı. Şiddetin kıyısında dolaşan hırçın, buruk bıkkınlıklarıyla Tod'un bakışlarına karşılık veriyorlardı sanki. Kendi aralarında mırıldanmaya başladıklarında Tod hafifçe öne dönüp göz ucuyla onlara bakmaya devam etti.

Ağzına oturmayan uyduruk takma dişleri yüzünün şeklini bozmuş yaşlı bir kadın girdi kiliseye; ev yapımı bastonunun sapını emen bir adamın kulağına fısıldadı. Beriki duyduklarını yanındakilere iletince hep birlikte ayaklanıp soluğu dışarıda aldılar. Grubun gözcülerinden birinin, bir film yıldızını restorana girerken gördüğünü kestirdi Tod. Haklı idiyse, yıldız tekrar dışarı çıkana ya da polis onları dağıtana dek, saatlerce restoranın önünde bekleyeceklerdi.

Ayrılımlarının üzerinden çok geçmemişti ki içeri Gingo'lar girdi. Kutup keşfini anlatan bir filmin yeniden çekilecek sahneleri için Hollywood'a getirilen bir Eskimo ailesiydiler. Film gösterime girili uzun zaman olmasına rağmen Alaska'ya dönmemekte diretiyorlardı. Hollywood hoşlarına gitmişti.

Harry aileyle sıkı fıkıydı, düzenli olarak sofralarına oturur, Yahudi mezecilerden aldıkları fûme somonlardan, akbalıklardan, salamura ringalardan yedi. Sıcak su ve tuzlu tereyağıyla karıştırıp teneke taslarda sundukları ucuz konyaktan da bol bol içerdi.

Anne ve baba Gingo, peşlerinde oğullarıyla, kilisenin orta koridorundan, herkesi eğilerek, el sallayarak selamlayıp ön sıraya kadar ilerledi. Faye'in etrafını sarıp sırayla elini sıktılar. Bayan Johnson onları arkaya göndermeye çalıştıysa da kadının buyruklarını duymazlıktan gelip en öne oturdular.

Birden avizeler kısıldı. Aynı anda, meşe taklidi lambrilere yerleştirilmiş sahte vitrayların arkasındaki lambalar yandı. Sadece Faye'in hıçkırıklarının bozduğu kısa bir sessizliğin ardından, elektrikli orgdan Bach'ın ilahilerinden biri, 'Kurtar Bizi Mesih' yükselmeye başladı.

Tod müziği tanımıştı. Annesi pazarları evde bu ilahinin piyano uyarlamasını çalardı sık sık. Açık, dürüst bir edayla, yalvarırken ölçüyü kaçırmadan, nazikçe İsa'ya gelmesini rica ediyordu ilahi. Davet ettiği Efendi, Kralların Kralı değil; utangaç, şefkatli, bakirelerce kuşatılmış bakir İsa'ydı; davet ettiği yerse çayırdaki bir piknikti, yorgun, acı çeken bir günahkârın evi değil. Yalvarıp yakarmıyordu; hani neredeyse müstakbel ziyaretçiyi ürkütmekten çekiniyormuş gibi, sınırsız inayet ve hassasiyetle gelmesini rica ediyordu, hepsi bu.

Tod'un gördüğü kadarıyla müziği dinleyen yoktu. Faye hüngür hüngür ağlıyordu, diğerleriye kabuğuna çekilmişti. İsa'ya kibarca serenat yapan Bach onlara göre değildi.

Müzik birazdan heyecanlı bir havaya bürünecekti. Tod bu geçişin bir şey değiştirip değiştirmeyeceğini merak ediyordu. Baslar zonklamaya başlamıştı bile. Eskimoların kıpırdanmaya başladığını fark etti. Güçlenip de tizleri bastırmaya başladıklarında, baba Gingo'nun keyifle hırıldadığını duydu. Anne, Bayan Johnson'ın kocasını gözlediğini anlayınca koca elini adamın ensesine koyup onu susturmaya çalıştı.

"Ey Mesih, Kurtarıcımız, Gel Artık" diye yakarıyordu ilahi. Çekingenliğini üzerinden atmış, nezaketinden eser kalmamıştı. Baslarla mücadelesi onu değiştirmişti. Belli belirsiz bir gözdağı ve hafif bir sabırsızlık bile su yüzüne çıkmıştı. Fakat Tod'un kulağına şüphenin kırıntısı gelmiyordu.

Müzikte varla yok arası, zerre kadar bir gözdağı, mini minnacık bir sabırsızlık olsa bile, Bach'ı suçlamak mümkün mü ki, diye düşündü Tod. Sonuçta bu eser yazıldığında dünya bin yedi yüz yıldan uzun süredir sevgili kulunu bekliyordu. Derken müzik yeniden değişti ve gözdağı da sabırsızlık da ortadan kayboldu. Tizler özgürce, muzaffer bir edayla yükselmiş, baslar onları zapt etmeye çalışmaktan vazgeçmişti. İlahi gür bir eşlik müziği idi artık. "İster gel ister gelme," der gibiydi ezgi, "Seni seviyorum ve

sevgim kâfi.” Ne bir feryattı bu ne de serenat; gerçekleri küstahlığa ya da alçakgönüllülüğe kapılmadan, basitçe ifade etmekte sadece.

Belki İsa da dinliyordu. Ama duyduğunu belli edecek bir işaret göndermedi. Görevliler duymuştu gerçi; tabutun kapatılması için verilen işaretti bu. Bayan Johnson hemen peşlerinden geliyor, tabutun düzgün yerleştirilip yerleştirilmeyeceğine bakıyordu. Elini kaldırıncı Bach bir cümlemin ortasında susuverdi.

“Merhumu toprağa vermeden önce görmek isteyenler öne çıkabilir mi lütfen?” diye seslendi.

Bir tek Gingo’lar kalktı. Hep birlikte tabuta doğru ilerlemeye başladılar. Bayan Johnson onları engelleyip Faye’e önce onun yaklaşmasını işaret etti. Mary Dove ile Lee kardeşlerin kollarında babasına şöyle bir baktı kız, hıçkırıkları arttı ve alelacele yerine döndü.

Sıra Gingo’lara geldi. Tabuta eğilip gırtlaksı kalın sesleriyle, bangır bangır bir şeyler söylediler birbirlerine. Harry’ye bir kez daha bakmak istediklerinde Bayan Johnson onları kararlı bir şekilde, gerisin geri sıralarına itekledi.

Cüce tabuta sokuldu, mendiliyle oynayıp geri çekildi. Arkasından kimse gelmeyince Bayan Johnson’ın sabrı taşı, davetlilerin ilgisizliğini kendisine yapılan bir hakaret saymışa benziyordu.

“Merhum Bay Greener’ı görmek isteyenler acele etsin,” diye seslendi.

Davetliler arasında ufak tefek kıpırdanmalar olduysa da kimse yerinden kalkmadı.

“Bayan Gail,” dedi sonunda, dik dik kadına bakarak. “Ya siz? Son kez görmek istemez misiniz? Birazdan komşunuz ilelebet gömülecek.”

Kaçarı yoktu. Bayan Gail peşinde başkalarıyla koridorda ilerlemeye başladı.

Tod fırsattan istifade edip kiliseden sıvıştı.

Faye cenazenin ertesi günü San Berdoo'daki daireyi boşalttı. Tod nereye gittiğini bilmiyordu, Bayan Jennings'i aramak için cesaretini toplamaya çalışıyordu ki, kızı bürosunun penceresinden gördü. Napoleon ordusundaki ikmalci kadın kostümü vardı üzerinde. Pencereyi açtığında binanın köşesinde gözden kaybolmak üzereydi. Seslenip beklemesini söyledi. Faye de ona el salladı, fakat Tod aşağı indiğinde meydanda görünmüyordu.

Kostümünden, 'Waterloo' isimli filmde çalıştığı belliydi. Stüdyonun güvenlik görevlilerinden birine sorup çekimlerin arkadaki arsada yapıldığını öğrendi. Derhal oraya yollandı. Devasa atlara binmiş, iri yarı adamlardan oluşan ağır süvari birliği geçmekteydi yanından. Aynı sete gittiklerini anlayıp peşlerine takıldı. Fakat atlar dörtlüye kalkınca aralarındaki mesafe çok geçmeden açıldı.

Kavurucu bir sıcak vardı. Atların kaldırdığı toz gözlerini de boğazını da tıkamıştı, başı zonkluyordu. Sandal vinçlerinden gerçek cankurtaran sandalları sarkan, panoya çizilmiş bir yolcu

gemisi resminin altında zar zor gölgelik bulabildi. Bir süre o daracık gölgede kaldıktan sonra ilerideki, 120 metrelik dev alçı sfenkse doğru yola koyuldu. Yanına varabilmesi için beyaz kum taşıyan kamyon filosunun sürekli genişlettiği çölü aşması gerekiyordu. Ancak bir-iki metre ilerleyebilmişti ki, biri megafonla bağırıp seti terk etmesini emretti.

Sağa doğru geniş bir kavis çizerek çölün kenarından geçip kovboy filmlerinde kullanılan tahta kaldırımlı bir caddeye vardı. Meyhanenin sundurmasında sallanan sandalye duruyordu. Sandalyeye oturup sigara yaktı.

Bir orman yerleşkesi görünüyordu; konik, ot bir kulübeye manda bağlanmıştı. İkide bir nağmeli nağmeli inliyordu hayvan. Derken dörtlü giden beyaz aygıra binmiş bir Arap ortaya çıktı. Tod ona seslendiyse de yanıt alamadı. Hemen sonra kar ve birkaç Sibiry kurdu taşıyan bir kamyon geçti. Tod yine seslendi. Şoför de bağırarak bir şeyler söyledi, fakat durmadı.

Sigarasını atıp kanatlı kapıdan meyhaneye girdi Tod. Kendini Paris caddelerinden birinde buluverdi, binanın arkası yoktu. Caddenin ucuna kadar gidip Roma dönemine ait bir avluya vardı. Hemen ileriden sesler geldiğini duyunca o tarafa yöneldi. Binici elbisesi giymiş, kadınlı erkekli bir grup elyaf çimenlikte piknik yapıyordu. Selofan bir şelalenin önünde mukavva yemekler yiyorlardı. Yol sormak için yaklaştı Tod, fakat çatık kaşlı bir adam, 'Sessizlik Lütfen. Çekim Yapıyoruz' yazan bir tabela kaldırıp onu durdurdu. Tod bir adım daha atınca da tehdit edercesine yumruğunu gösterdi.

Sonra büyük selüloit kuğuların yüzdüğü yapay bir göle geldi. Gölün ucundaki köprüye, 'Komfit Kampına Gider' yazılı bir tabela asılmıştı. Köprüyü geçti, Eros'a adanmış bir Yunan tapınağında son bulan küçük patikayı katetti. Yunan tanrısı, eski gazetelerle şişelerden oluşan bir yığının üstünde yüzükoyun yatıyordu.

Tapınağın basamaklarından bakınca, uzakta, Lombardiya kavaklarının arasından uzanan yolu gördü. Ağır süvarilerin izini kaybettiği yerdin orası. Bir zeplin iskeletinin kıyısındaki, birbirine girmiş dikenli çalıların, patlak lastiklerin, hurda demirlerin, bambu bir hapishanenin, kerpiç bir kalenin, Troya atının, bir barok sarayın otların arasında başlayıp meşe dallarının yanında biten merdivenin, On Dördüncü Caddede ki köprü üstü tramvay durağının bir bölümünün, bir Hollanda değirmeninin, dinozor kemiklerinin, Merrimac'ın üst yarısının arasından güç bela geçip bir Maya tapınağının köşesinden döndükten sonra nihayet yola vardı.

Tıkanmıştı. Kavaklardan birinin altındaki kahverengi alçı kayaya oturup ceketini çıkardı. Serin bir esinti çıkmıştı, çok geçmeden rahatladı.

Son zamanlarda sadece Goya'yı, Daumier'yi değil, 17., 18. yüzyıllarda yaşamış bazı İtalyan sanatçıları, çürüme ve gizemin ressamı Salvator Rosa'yı, Francesco Guardi'yi, Monsu Desiderio'yu da düşünmeye başlamıştı. Şimdi bayır aşağı bakarken, pekâlâ Rosa'nın Calabria dönemi eserlerinden yola çıkarak da düzenlenmiş olabilecek kompozisyonları görebiliyordu. Yer yer yıkılmış binalar ve viran anıtlar, kökleri kurak toprakta çarpıcı kıvrımlarla uzanan, çilekeş ve ulu ağaçlarla; üzerlerinden çiçek ya da meyve değil, keser, kanca ve kılıç sarkan çalılarla yarı yarıya örtülmüştü.

Guardi ve Desiderio'nun kullanabileceği, hiçbir yeri birbirine bağlamayan köprüler, ağaç heykeller, taş revakı hafif bir esintide dalgalanmaya başlayana dek mermerdenmiş gibi görünen saraylar gördü. İnsan figürleri de vardı. Tod'un oturduğu yerin yüz metre ilerisinde, melon şapkalı adamın teki bir Venedik gondolunun altın varaklı pupasına uykulu uykulu yaslanmış, elma soyuyordu. Daha ötede, bir temizlikçi kadın merdivene çıkmış, on metrelik Buda heykelinin yüzünü sabunlu suyla ovuyordu.

Yoldan çıkıp karşı yamacına bakmak için tepeye tırmandı. On dönümlük pıtrak tarlasını görebiliyordu oradan, ayçiçeği ve yabani kauçuk öbekleri de bitmişti ara ara. Tarlanın ortasında devasa bir dekor, yalıtım levhası ve aksesuar yığını vardı. O sırada on tonluk bir kamyon yükünü boşaltarak yığını daha da büyüttü. Çöplüktü burası. Tod'un aklına Janvier'ın 'Sargasso Denizi' adlı çocuk romanı geldi. O hayali su birikintisi medeniyet tarihini nasıl ki gemi mezarlığı olarak betimliyorsa, burası da aynı tarihi hayal çöplüğü olarak betimliyordu. Hayalgücünün Sargasso'su! Üstelik çöplük durmadan genişliyordu, zira suda gezinen onca düş arasında, fotojenik olmaları için alçı, tuval bezi, tiriz ve boyayla süslenmelerine rağmen, kendini önünde sonunda burada bulmayacak tek bir tane bile yoktu. Battığı için Sargasso'ya asla ulaşamayan çok gemi vardır; fakat hiçbir rüya tamamen ortadan kaybolmaz. Bir yerde, talihsiz birinin zihnini kurcalayıp durur ve günün birinde, o zihni yeterince kurcaladığında, bu arsada yeniden üretilecektir.

Havada kırmızı bir parıltı görüp top gümbürtüsü duyunca, seslerin Waterloo'dan geldiğini anladı. Dönemeçten hızla süvari alayları yaklaşıyordu. Kask takmış, siyah karton zırh kuşanmışlardı ve eyerlerindeki kılıflarda uzun tabancalar taşıyorlardı. Victor Hugo'nun tasvir ettiği askerlerdendiler. Üniformalar için birkaç çizimi, 'Sefiller'deki betimlemelere dikkatle uyarak, Tod yapmıştı.

Peşlerine takıldı. Derken Lefebvre-Desnouttes'un adamları da geçti yanından; onları da jandarmalar, hassa alayı ve Rimbaud'nun uçarcasına ilerleyen mızraklı süvari müfrezesi takip etti.

Bozguna uğrayacakları La Haye Sainte muharebesine gidiyor olsalar gerekti. Tod senaryoyu okumamıştı ve önceki gün yağmur yağıp yağmadığını merak ediyordu. Grouchy ya da Bulcher gelecek miydi? Yapımcı Grotenstein değişiklik yapmış olabilirdi.

Top sesleri yükseldikçe yükseliyor, gökyüzü kızıl alevlere teslim oluyordu. Kurusıkı barutun tatlı, keskin kokusu burnuna

geldi Tod'un. Savaş alanına varamadan her şey bitebilirdi. Koşmaya başladı. Keskin dönemecin ardındaki yokuşun tepesine vardığında, aşağıda, eski bir sözlükte denk geldiği askerlere bakarak saatler geçirdiği çocukluğunda pek hoşuna giden, en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş parlak üniformalarıyla erken on dokuzuncu yüzyıl birlikleri kaynayan ovayı gördü. Meydanın uzak ucundaki, etrafında İngilizlerle müttefiklerinin toplandığı devasa tümseği de seçebiliyordu. Mont St. Jean'dı burası ve müttefikler o bölgeyi cansiparane savunmaya hazırlanıyordu. Tepenin yapımı daha bitmemişti gerçi ve ortalık set asistanlarından, set işçilerinden, sahne tasarımcılarından, marangozlardan, ressam-lardan geçilmiyordu.

Tod onları izlemek için bir okalıptüs ağacının yanına gelip "Waterloo'... Bir Charles H. Grotenstein Yapımı" yazan tabelanın arkasına saklandı. Yakınında, yönetmen yardımcılarında biri atlı muhafız üniforması özenle yırtılmış bir gence prova yaptırıyordu.

"Vive l'Empereur!" diye bağırdı delikanlı, ardından göğsünü tutup yere kapaklandı. Yönetmen yardımcısı müşkülpesent biri olduğu için aynı sahneyi defalarca tekrarlattı ona.

Ovanın ortasında savaş olanca hararetiyle sürüyordu. İngilizlerle müttefiklerinin durumu iç açıcı sayılmazdı. Yurtsever Fransızlar hem merkezdeki kolorduyu kontrol eden Orange Prens'i'ne, hem de sağdaki Hill ile soldaki Picton'a amansızca saldırıyordu. Her şeyi göze almış korkusuz Prens diğerlerinden de beter durumdaydı. Tod patırtının arasından Hollanda ve Belçika askerlerine, "Nassau! Brunswick! Sakın geri çekilmeyin!" diye, boğuk bir sesle bağırdığını duydu. Ancak geri çekilmeye başladılar. Hill de onlara uydu. Fransızlar General Picton'ı başına isabet eden bir top mermisiyle öldürünce adam soyunma odasına yollandı. Kılıçtan geçirilen Alten da meydandan ayrıldı. Deux-Ponts

ailisine mensup bir prensin taşıdığı Lunenberg taburu sancağı, Parisli davulcu kılığındaki ünlü bir çocuk yıldız tarafından ele geçirildi. İskoç süvari alayındakiler imha edilince üniformalarını değiştirmeye gittiler. Ponsonby'nin ağır süvarilerinin de üstü başı paramparça olmuştu. Bay Grotenstein, Western Kostüm Şirketi'ne yüklü bir fatura ödemek zorunda kalacaktı.

Ne Napoleon ne de Wellington görünürdeydi. Wellington'ın yokluğunda müttelikleri yönetmen yardımcısı Bay Crane idare ediyordu. Merkez kuvvetlerini Chasse'den ve Wincke'den birer tugay alarak güçlendirdi. Bunları Brunswick piyadeleri, Galli erler, gönüllü Devon süvarileri ve dikdörtgen deri şapkalı, at kılından yapılmış tüyleri uçuşan Hanover hafif süvarileriyle destekledi.

Fransızlara gelince, damalı başlık takmış bir adam Milhaud'nun zırhlı süvarilerine Mont St. Jean'a ilerleme emri verdi. Dişlerinin arasına aldıkları kılıçları ve ellerindeki tabancalarla saldırdılar. Korkunç görünüyorlardı.

Damalı başlık takmış adam ölümcül bir yanlış yapıyordu. Mont St. Jean'ın yapımı devam etmekteydi. Boyası kurumamış, direkleri henüz yerleştirilmemişti. Toplardan yükselen yoğun duman nedeniyle set işçilerinin, set asistanlarının ve marangozların tepede çalıştığını görememişti.

Klasik hataydı bu, aynısını Napoleon'un da işlediğini hatırladı Tod. Ama Napoleon'unkinin nedeni başkaydı. Zırhlı süvarilerine Mont St. Jean'a saldırma emrini, tepenin yamacına, gizlice, onları tuzağa düşürecek derin bir hendek kazıldığını bilmeden vermişti imparator. Sonuç Fransızlar açısından hem felaket, hem de sonun başlangıcı olmuştu.

Aynı hata bu kez farklı sonuçlandı. Waterloo, Büyük Ordu'nun sonunu getireceğine, berabere bitti. Galip yoktu, ertesi gün savaşı tekrarlamak gerekecekti. Fakat işçilere tazminat ödeyen sigorta

şirketi ağır kayıplar vermişti. Nasıl ki Napoleon St. Helena'ya sürgüne gönderildiyse, damalı şapka takan adam da Bay Grotenstein tarafından kızağa çekildi.

Milhaud'nun zırhlı tümeni Mont St. Jean'ın yamacını tırmanmaya başlayınca tepe çöktü. Muazzam bir gümbürtü koptu. Kirişlerden kurtulan çiviler viyakladı. Yırtılan brandalar küçük çocukların sızlanmasını andıran sesler çıkarıyordu. Tirizlerle çitalar kırılğan kemiklermişçesine çatırdadı. Bütün tepe devasa bir şemsiye gibi kapanıp Napoleon'un ordusunu boyalı kumaşla örttü.

Olay hezimete dönüştü. Bersina, Leipzig, Austerlitz muzafferleri pencere kırmış okul çocukları gibi dağıldı. "Sauve qui peut!" diye bağıyorlardı, daha doğrusu, "Kaçın!" diye.

İngiliz ve müttefik orduları ovanın tam ortasında oldukları için hiçbir yere kıpırdayamıyordu. Marangozları ve ambulansları beklemek zorunda kaldılar. Gözü pek Yetmiş Beşinci İskoç Birliği enkazdan palangalarla çıkarıldı. Sedyelerde taşınırlarken, cesurca yapıştıkları çift ağızlı kılıçlarını yanlarından hiç ayırmadılar.

Tod büroya stüdyonun arabalarından biriyle döndü. İki Valon humbaracıyla dört Suabiya piyadesi koltuklara yayıldığı için marşpiyede seyahat etmek zorunda kaldı. Piyadelerden birinin bacağı kırılmıştı; diğer figüranlarsa kazayı çizik ve çürüklerle atlatmıştı. Yaralanmak hoşlarına gitmişti. Fazladan birkaç günlük yevmiye alacaklarına emindiler; bacağı kırılansa kazancının beş yüz doları bulabileceğini düşünüyordu.

Faye büroda onu bekliyordu. Savaş sahnelerinde oynamamıştı. Yönetmen son anda ikmalcileri kullanmamaya karar vermişti.

Sıcacık, cana yakın karşılaması Tod'u şaşırtmıştı. Yine de cenaze evindeki davranışı yüzünden özür dilemek istiyordu. Ağzını açar açmaz Faye sözünü kesti. Ona kızmamıştı, üstelik zührevi hastalıklar konusundaki söylevi için minnettardı. Aklı başına gelmişti.

Bir sürprizi daha vardı. Homer Simpson'a taşınmıştı. İş anlaşmasıydı yaptıkları. Faye yıldız olana kadar Homer ona evini

açacak, üst baş alacaktı. Harcadığı her kuruşun hesabını tutuyorlardı ve Faye, sinemada şansı döner dönmez, borcunu yüzde altı faizle ödeyecekti. Anlaşmayı tamamen resmiyete dökmek için bir avukata gidip sözleşme hazırlatacaklardı.

Tod'a ısrarla ne düşündüğünü sorunca, o da fikrin harika olduğunu söyledi. Beriki teşekkür edip onu ertesi akşam yemeğe çağırdı.

Faye gittikten sonra Tod onunla yaşamının Homer'a neler katacağını düşünmeye koyuldu. Hayatı düzene girebilirdi. İnsanları gözünde, ısıtılıp çekişle vura vura biçimlendirilecek bir demir parçası olarak canlandırarak kendini bu betimlemeye inandırmaya çalıştı. Döve döve şekle sokulacak son kişinin Homer olduğunu bir bilseydi...

Yemeğe gittiğinde de aynı yanılğının pençesindeydi. Veresiyecilerden, aptal tezgâhtarlardan bahsedip duran Faye çok mutluydu. Homer ceketine çiçek ilıştirmiş, ayağına terliklerini geçirmişti, parlak gözlerini ondan alamıyordu.

Yemekten sonra, Homer mutfakta bulaşık yıkarken, Faye'e bütün gün ne yaptıklarını sordu Tod. Kız sessiz sakin yaşadıklarını ve kargaşadan yorulduğu için durumdan memnun olduğunu söyledi. Sadece mesleğinde ilerlemek istiyordu. Homer ev işlerini hallediyor, o da adamakıllı dinleniyordu. Babasının uzun hastalığı onu tüketmişti. Homer orta işini seviyordu, elleri zarar görmesin diye Faye'i mutfaka sokmuyordu zaten.

"Yatırımını koruyor," dedi Tod.

Faye ciddiyetle, "Evet," diye yanıtladı, "ellerimin güzel olması lazım."

Kahvaltıyı saat on gibi yapıyoruz, diye anlatmaya devam etti. Homer yatağa getiriyordu kahvaltısını. Dekorasyon dergisi alıyor, kahvaltı tepsisini orada gördüğü resimlere göre düzenliyordu. Kız banyo yapıp giyinirken o ortalığı temizliyordu. Sonra şehre

alışverişe iniyorlardı ve Faye aklına eseni satın alıyordu, en çok da elbise. Faye formunu korusun diye öğle yemeğini atlıyorlardı; akşamlarıysa genelde dışarıda yiyip sinemaya gidiyorlardı.

O sırada mutfaktan çıkan Homer, “Sonra da dondurmalı soda içiyoruz,” diyerek Faye’in cümlesini tamamladı.

Beriki gülüp izin istedi. Sinemaya gidecekleri için üstünü değiştirecekti. O gidince Homer avluya çıkıp hava almayı teklif etti. Tod’a şezlonga geçmesini söyleyip ters çevrilmiş bir portakal sandığına oturdu.

Dikkatli olup doğru dürüst davransaydı, Faye’in şu an kendisiyle yaşıyor olabileceğini düşünmeden edemiyordu Tod. Homer’dan daha yakışıklıydı hiç değilse. Fakat işin içinde Faye’in başka bir olmazsa olmazı vardı. O haftada otuz dolara talim edip tek tük mobilyalı bir odada kalırken, Homer hem düzenli gelire sahipti hem de dayalı döşeli bir evde oturuyordu.

Homer’ın yüzündeki mutlu gülümsemeyi gördükçe kendinden utanıyordu. Haksızlık ediyordu. Faye’le asla alay etmeyecek, hatta hiçbir şeyi hor görmeyecek kadar mütevazı, kadirşinas biriydi Homer. Bu müthiş özelliği sayesinde Faye onunlayken, yüksek bulduğu bir hayat seviyesi tutturabiliyordu.

“Ne oldu?” diye sessizce sordu Homer, ağır elini Tod’un dizine koymuştu.

“Hiçbir şey olmadı. Neden?”

Tod elden kurtulmak için kıpırdandı.

“Suratını buruşturup duruyorsun.”

“Bir şey düşünüyordum.”

“Yaa,” dedi Homer, anlayışlı anlayışlı.

Tod tatsız bir soru sormadan edemedi.

“Ne zaman evleniyorsunuz?”

Homer bozulmuştu.

“Faye durumumuzdan bahsetmedi mi?”

“Bahsetti biraz.”

“Aramızdaki şey iş anlaşması.”

“Öyle mi?”

Tod’u inandırmak için uzun, bölük pörçük bir açıklamaya girişti; herhalde kendi kendine de aynı şeyleri söylüyordu. İş meselesini bir tarafa bırakıp ne yapıyorlarsa zavallı Harry için yaptıklarını bile iddia etti. Faye’in şu dünyada mesleğinden başka bir şeyi kalmamıştı ve babasının hatırına başarılı olmak zorundaydı. Yıldız değildiyse, nedeni doğru elbiselerinin olmamasıydı. Homer’ın hem parası vardı hem de Faye’in yetenekli olduğuna inanıyordu, dolayısıyla birlikte çalışmaları doğaldı. Tod’un tanıdığı iyi bir avukat var mıydı?

Retorik bir soruydu, ama Tod bir gülümsese, insana acı verecek kadar zorlayıcı, gerçek bir soruya dönüşecekti. Tod kaşlarını çattı. Yine hata ediyordu.

“Bu hafta avukata gidip sözleşmeyi hazırlatmamız gerek.”

Homer’ın sabırsızlığı yürek burkuyordu. Tod ona yardım etmek istiyor, fakat ne söyleyeceğini kestiremiyordu. Kem küm ederken garajın arkasındaki tepeden bir kadının bağırdığını duydular.

“Adore! Adore!”

Kadının sesi tertemiz, duru, tiz bir sopranoydu.

“Ne komik isim,” dedi Tod, konunun değişmesine memnun olmuştu.

“Belki yabancıdır,” dedi Homer.

Garajın köşesini dönüp avluya girdiğini gördüler kadının. Sabırsız, etli butlu ve tipik bir Amerikalıydı kadın.

Eliyle çaresizliğini belirten bir hareket yaparak, “Oğlumu gördünüz mü?” diye sordu. “Adore başını alıp gitmeyi çok sever.”

Homer’ın kalkıp ona gülümsemesi Tod’u şaşırtmıştı. Utangaçlığını yenmesinde Faye’in sahiden de yararı dokunmuştu.

“Oğlunuz mu kayboldu?” diye sordu Homer.

“Hayır, beni kızdırmak için saklanıyor.”

Kadın elini uzattı.

“Komşuyuz. Adım Maybelle Loomis.”

“Tanıştığımıza memnun oldum hanfendi. Ben Homer Simpson, bu da Bay Hackett.”

Tod da tokalaştı onunla.

“Taşınalı çok oldu mu?” diye sordu kadın.

“Hayır, memleketten daha yeni geldim,” dedi Homer.

“A öyle mi? Bay Loomis altı yıl önce vefat ettiğinden beri buradayım ben. Yerlisi oldum neredeyse.”

“Demek sevdiniz burayı,” dedi Tod.

“California’yı mı?” California’nın sevilmebileceği olasılığı onu güldürmüştü. “Cennet gibi burası.”

Ciddiyetle, “Evet,” diyerek, onunla hemfikir olduğunu ifade etti Homer.

“Zaten,” diye devam etti beriki, “Adore yüzünden burada kalmam lazım.”

“Hasta mı?”

“Hayır. Mesleği için. Menajeri Adore’a Hollywood’un en minik devi diyor.”

O kadar ateşli konuşmuştu ki Homer irkildi.

“Sinema sektöründe mi?” diye sordu Tod.

“E herhalde,” diye cevabı yapıştırdı kadın.

Homer onu sakinleştirmeye çalıştı.

“Ne güzel.”

“Herkes adamını kayırmasa,” dedi Bayan Loomis acı acı, “Adore çoktan yıldız olmuştu. Mesele yetenek değil. Torpil. Shirley Temple’dan nesi eksik Adore’un?”

“Bilemiyorum,” diye geveledi Homer.

Kadın onu duymazlıktan gelip avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı.

“Adore! Adore!”

Tod onun gibileri stüdyonun çevresinde çok görmüştü. Saatler, haftalar, aylar boyunca, hünerlerini gösterebileceği bir fırsat bekleyerek, çocuğunu bir oyunculuk ajansından diğerine sürükleyen sürüsüne bereket kadından biriydi. Bazıları üç kuruşa muhtaçtı; fakat ne kadar fakir olurlarsa olsunlar, çocuklarını şehirdeki sayısız oyunculuk okulundan birine göndermeye yetecek parayı genelde büyük fedakârlıklara katlanarak denkleştiriyorlardı.

“Adore!” diye bir kez daha bağırdı Bayan Loomis, ardından gülüp tekrar dost canlısı, şişko yanaklarıyla bingil dirsekleri gamzeli, tombul, ufak tefek bir ev hanımı halini aldı.

“Bay Simpson, çocuğunuz var mı?” diye sordu.

Kıpkırmızı kesilerek, “Hayır,” diye yanıtladı Homer.

“Şanslısınız. Baş belası oluyorlar.”

Şaka yaptığını belli etmek için gülüp tekrar oğluna seslenmeye başladı.

“Adore... Of, Adore...”

Bir sonraki sorusu ikisini de şaşırttı.

“Necisiniz?”

“Ne gibi?” dedi Tod.

“Yani... Sağlık arayışında, ömrü uzatma yolunda falan.”

Kadına bakakaldılar.

“Ben çiğ yemekçiyim,” dedi. “Kılavuzumuz Dr. Pierce. İlanlarını görmüşsünüzdür, ‘Her Şeyi Gören, İçyüzü Bilen.’”

“Ha evet,” dedi Tod. “Vejetaryensiniz.”

Cehaleti kadını güldürdü.

“Ne münasebet. Biz çok daha katıyız. Vejetaryenler pişmiş sebze yer. Biz sadece çiğ sebze yiyoruz. Ölüm ölü şeyler yemekten çıkar.”

Ne Tod ne de Homer söyleyecek söz bulabiliyordu.

Yine, “Adore,” diye bağırmaya başladı Bayan Loomis. “Adore...”

Bu sefer garajın köşesinden yanıt yükseldi.

“Buradayım anne.”

Bir dakika sonra, peşinden tekerlekli küçük yelkenlisini sürükleyen bir çocuk belirdi. Solgun, bitkin yüzlü, geniş alnı kırış kırış, sekiz yaşlarında bir çocuktü. Mükemmel gözleriyle karşısındakine dik dik bakıyordu. Kaşları alınmış ve özenle biçimlendirilmişti. Buster Brown modeli yakası dışında, yetişkin bir erkek gibi uzun pantolon, yelek ve ceket giymişti.

Annesini öpmeye çalıştı; berikiyse ona engel olup elbiselerini çekiştirmeye, küçük, sert hareketlerle düzeltip şekle sokmaya başladı.

“Adore,” dedi haşince, “komşumuz Bay Simpson’la tanış bakalım.”

Çocuk eğitim çavuşundan emir almışçasına döndü, Homer’a yaklaşıp eline yapıştı.

Topuklarını bitıştirdi, asker gibi eğilip, “Memnun oldum efendim,” dedi.

Mutluluğu yüzünden okunuyordu Bayan Loomis’in, “Avrupa’da böyle selam veriliyor,” dedi. “Ne kadar tatlı, değil mi?”

Çocuğa yakınlık göstermek isteyen Homer, “Yelkenlin pek güzelmiş!” dedi.

Anne de oğlu da onu duymazlıktan geldi. Kadın Tod’u işaret edince Adore tekrar topuklarını birbirine vurup eğilerek selam verdi.

“Gitmemiz lazım,” dedi kadın.

Annesinin yanına sokulmuş, Homer’a bakıp yüzünü ekşitip duran Adore’u izliyordu Tod. Çocuk gözünü ağartıp hırlayacakmış gibi dudaklarını gerdi.

Tod’un nereye baktığını fark ederek birden döndü Bayan Loomis. Oğlunun ne yaptığını görünce onu kolundan sertçe çekti; ayakları yerden kesildi çocuğun.

“Adore!” diye bağırdı.

“Kendini Frankenstein canavarı sanıyor,” dedi Tod’a, özür dilercesine.

Oğlunu kucağına aldı, sımsıkı sarıp öpücüklere boğdu. Sonra yere indirip buruşan elbiselerini düzeltti.

“Adore bize şarkı söylemeyecek mi?” diye sordu Tod.

“Hayır,” diye kestirip attı çocuk.

Annesi onu hemen, “Adore,” diye tersledi, “söylemeye başla çabuk.”

“Önemli değil, istemiyorsa söylemesin,” dedi Homer.

Ama Bayan Loomis oğluna şarkı söyletmeye kararlıydı. Dinleyicilerin isteklerini reddetmesine asla izin veremezdi.

Örtülü bir tehditle, “Söyle Adore,” diye tekrarladı. “Anam Yemez Bezelye’yi söyle.”

Annesi sanki biraz önce kemeri sırtına indirmiş gibi omuzları seğiriyordu oğlanın. Hasır denizci şapkasını bir gözüne devirdi, ceketini ilikleyip kurumla birkaç adım attıktan sonra başladı:

*“Anam yemez bezelye,
Gözü görmez pılav da hindistancevizi yağı da,
Bir şişe brendi olsun yeter elinin altında.
Anam istemez bezelye,
Hindistancevizi yağı da.”*

Blues şarkısının kırık dökük iniltisini, derinden gelen pürüzlü sesiyle, başarıyla taklit ediyordu. Ritme uymadan kıpırdanıyordu. El hareketleriye son derece müstehcendi.

*“Anam içmez cin,
Onu günaha sokacağı için,
Tek kadeh bile istemez,*

*Çünkü cin onu çarpar,
Bütün gün terletir yorar.”*

Sözlerin ne anlama geldiğini biliyordu sanki; en azından vücuduyla sesi biliyor gibiydi. Son nakarata geldiğinde kalçaları kıvranıp duruyordu artık ve sesi tepeleme cinsel acıyla doluydu.

Tod’la Homer alkışladı. Adore yelkenlisinin ipini tutup avluda daireler çizmeye başladı. Römorkör taklidi yapıyordu. Birkaç kez düdüğü sesi çıkardıktan sonra koşarak uzaklaştı.

“Daha bebek,” dedi Bayan Loomis, gururla, “ama çok yetenekli.”

Berikiler onunla aynı fikirde olduklarını söyledi.

Kadın Adore’un yine ortadan kaybolduğunu görünce aceleyle yanlarından ayrıldı. Garajın arkasındaki çalılardan bağırtısı gelmeye devam ediyordu.

“Adore! Adore...”

“Komik kadın,” dedi Tod.

Homer iç çekti.

“Sinemada iş bulmak zor galiba. Ama Faye de aşırı güzel.”

Tod onayladı. Hemen sonra Faye yeni bir çiçekli elbise ve geniş siperlikli şapka ile belirince bu sefer de o iç çekti. Güzel lafı yetersiz kalıyordu. Kapıya dayanmış, kâh hafifçe sallanıp kâh vücudunu dengede tutarak poz veriyor, avludaki iki erkeğe bakıyordu kız. Gülümsüyordu; saflığı hiçbir düşünceyle bozulmamış, hemen göze çarpmayan hafif bir gülümseme idi onunki. Dünyaya daha yeni gelmişti sanki; her şeyiyle nemli, taze, cıvılcıvılcı ve mis kokulu. Tod ansızın ölü derisine hapsolmuş tepkisiz ayaklarını ve ağır, kaba fötr şapka tutan yapış yapış iri ellerini nereye koyacağını bilemez hale geldi.

Onlarla birlikte sinemaya gitmemek için mazeret uydurmaya çalıştıysa da beceremedi. Karanlıkta Faye’in yanına oturmak,

tahmin ettiği gibi, büyük bir sıkıntı verdi ona. Kızın kimseye muhtaç olmaması onu kıvrandırıyordu; özgüveninin pürüzsüz yüzeyini bir darbeyle ya da ani bir hamleyle parçalama isteği dayanılmazlaşmıştı.

İnsanları çizerken yansıtmaktan hoşlandığı o kökleşmiş, marazi duyarsızlığın kendisine de bulaşmış olabileceğini düşünmeye başladı. Belki de hassasiyet kazanmasının tek yolu galeyana gelmesiydi ve Faye'i elde etmek istemesinin nedeni de buydu.

Onlardan aceleyle, vedalaşmadan ayrıldı. Kızın peşini bırakmaya karar vermişti. Vermesi kolay, uygulaması zor bir karardı. Üstesinden gelebilmek için, entelektüellerin envaiçeşit numarasının en eskilerinden birine başvurdu. Sonuçta, diye hatırlattı kendine, Faye'i yeterince resmetmişti. Kızın çizimlerini koyduğu resim çantasını kapadı, ağzını da iple bağlayıp sandığa kaldırdı.

Kabile büyücülerinin bile burun kıvracağı, çocuksu bir hileydi, ama işe yaradı. Faye'den aylarca kaçınmayı becerdi. O süre boyunca, bloknot ve kalemlerini yanına alarak başka modeller arayıp durdu. Gecelerini Hollywood kiliselerinde, ibadet edenleri çizerek geçirdi. Kutsiyete devamlı halter kaldırıp el yayı çekerek erişilen 'İsa'nın Bedensel Kilisesi'ni; fal bakılan, kayıp nesnelerin ölümler yardımıyla bulunduğu 'Görünmez Kilise'yi; erkek kılığına girmiş bir kadının 'Tuza Karşı Haçlı Seferi' hakkında vaaz verdiği 'Üçüncü Geliş Tapınağı'nı; cam ve krom çatısının altında 'Azteklerin Gizemli Beyinden Nefes Alma Tekniğı'nin öğretildiğı 'Modern Tapınak'ı ziyaret etti.

Devam ettikleri kiliselerin sert sıralarında acıdan kıvranan o insanları izlerken, Alessandro Magnasco'nun bir deri bir kemik kalmış, çelimsiz vücutları ile yabani, karmakarışık zihinleri arasındaki tezdı tabloya ne kadar isabetli aktaracağını düşündü. Onları Hogarth ya da Daumier gibi hicvetmezdi, onlara acımadı da. Öfkelerini saygıyla, o korkunç, anarşik güçlerinin hakkını

vererek, isteseler medeniyeti yerle bir edebilecekleri bilinciyle resmederdi.

Bir cuma gecesi ‘Üçüncü Geliş Tapınağı’ndayken, Tod’un yanındaki adam konuşmak için ayağa kalktı. Adı büyük olasılıkla Thompson ya da Johnson’dı, muhtemelen de Sioux City’den geliyordu; buna rağmen, Magnasco’nun keşiflerinden birinde rastlanabilecek, başı perdahlı çivileri andıran, çukura kaçmış gözleri vardı. Ruhunu ham meyve ve cevizle beslenerek terbiye etmeye çalıştığı, Soboba Kaplıcaları yakınlarındaki çöl kolonilerinin birinden daha yeni dönmüştü. Çok öfkeliydi. Okuma yazması olmayan bir münzevinin çürümüş Roma’ya getirdiği bir mesajdı sanki şehre getirdiği. Perhiz kurallarıyla, ekonomiyle, İncil’den çıkma tehditlerle dolu, deli işi, karman çorman bir nutuktu. Gazap Kapları’nı surlara sinsice sokulurken, Şehvet Çakalı’nı çalılıklarda gizlenirken gördüğünü iddia ediyor, bu alametlerle “Her perşembe otuz dolar” adıyla bilinen yasa tasarısı ve et yemek arasında bağlantı kuruyordu.

Boş laflarına gülmedi Tod. Önemli olmadıklarını biliyordu. Önemli olan adamın kurtarıcılara özgü hiddeti ve dinleyicilerin duygusal tepkisiydi. Ayağa fırlamış, yumruklarını sallayıp bağır-mışlardı. Sunakta biri bas davula vurmaya başladı, çok geçmeden cemaat ‘Hristiyan Askerler İleri’yi söylüyordu.

Faye'le Homer'ın ilişkisi zamanla değişti. Müşterek hayatları Faye'i bunaltıyordu, sıkıntısı koyulaştıkça Homer'a eziyet eder oldu. Başta farkında olmadan yakıyordu canını, sonraları art niyetli davranmaya başladı.

Homer sonun yaklaştığını Faye'den önce sezmişti. O akıbetin önüne geçmek için, ona karşı daha itaatkâr, daha cömert davranmaktan başka bir şey gelmiyordu elinden. Bir dediğini iki etmiyordu. Ona yavru kakım kürkü ve açık mavi, üstü açık, küçük bir Buick satın aldı.

Yaltaklanması her an birinin ona vurmasını bekleyen, hatta karşısındakini buna teşvik eden sırnaşık, sarsak bir köpeğinkini andırıyordu; öyle ki insan onu hırpalama isteğine karşı koymakta zorlanıyordu. Cömertliği daha da sinir bozucuydu. O kadar âciz ve fedakârdı ki, Faye ona nazik davranmak için paralansa da, adi ve acımasız hissediyordu kendini. Dahası, adamın bonkörlüğü sınır tanımadığı için görmezlikten de gelemiyordu. Elinde değil-

di, sinirine dokunuyordu. Homer kendini mahvediyor, hiç böyle bir niyeti olmamasına rağmen de Faye'i mahvının sorumluluğunu almaya zorluyordu.

Tod'un onları bir sonraki görüşünde nihai krizin eşiğindeydiler. Bir gece geç saatte, tam yatmaya hazırlanırken Homer çat kapı gelip Faye'in aşağıda, arabada beklediğini ve Tod'un onlarla birlikte gece kulübüne gelmesini istediğini söyledi.

Homer'ın elbiseleri çok komikti. Bol bir mavi keten pantolon giymiş ve polo yaka sarı tişörtünün üstüne çikolata rengi flanel ceket geçirmişti. Sadece zenciler giyince garipsenmeyecek kıyafetlerdi bunlar, ki zencilerle uzaktan yakından ilgisi olmayan biri varsa, o da Homer'dı.

Tod onları arabayla Western Bulvarı'nda bulunan sıra kaplı, kadın terliği şeklindeki küçük binada hizmet veren 'Cinderella Bar'a götürdü. Bar sahnesinde eğlence namına sırf kadın taklidi yapan erkek şarkıcılar vardı.

Faye'in terbiyesizliği üstündeydi. Garson siparişleri almaya geldiğinde Homer'ın şampanya kokteyli içmesinde ısrar etti. Beriki kahve içmek istiyordu. Garson ikisini de getirince Faye kahveyi geri götürmesini söyledi.

Homer dokunduğu için içki içemediğini uzun uzadıya açıklamaya koyuldu; daha önce de defalarca aynı açıklamayı yapmıştı muhtemelen. Faye sabrı zorlanarak dinledi onu. Beriki susunca gülüp kokteyli ağzına dayadı.

"İç şunu lanet olası," dedi.

Kadehi eğdi, ama Homer ağzını açmayınca içki çenesinden süzölmeye başladı. Homer katlı peçeteyle silindi.

Faye tekrar garsonu çağırdı.

"Şampanya kokteyli sevmiyor," dedi. "Konyak getir."

Homer başını salladı.

"Faye, lütfen," diye sızlanıyordu.

Kız konyağı Homer'ın dudaklarına götürüyor, başını çevirmesi üzerine kadehi geri çekiyordu.

"Hadi bakalım... Fondip."

"Rahat bırak şunu," dedi Tod sonunda.

Faye tepkisini fark etmemiş gibi duymazlıktan geldi onu. Hem kendine kızıyor hem de kendinden utanıyordu. Utanç öfkesini kabartmış, yönelebileceği bir hedef vermişti ona.

"Hadi ahbap," dedi merhametsizce, "yoksa beşkardeş geliyor."

Tod'a döndü.

"İçmeyenden hoşlanmam. İnsanın tadını kaçıırırlar. Büyüklük taslayıp dururlar, hiç sevmem öylesini."

"Büyüklük taslamıyorum ki," dedi Homer.

"Taslıyorsun efendim. Ben sarhoşum, ama sen ayıksın, o yüzden kendini matah sanıyorsun. Bal gibi taslıyorsun işte."

Faye içkiyi, yanıt vermeye hazırlanan Homer'ın ağzına boşaltıp tükürmemesi için elini dudaklarına bastırdı. İçkinin birazı Homer'ın burnundan geldi.

Homer yine katlı peçeteyle kurulandı. Faye bir konyak daha söyledi. Garson içkiyi getirince kadehi Homer'ın ağzına götürdü; beriki bu kez konyağı alıp kendini zorlayarak içti.

"Aferin sana," diye güldü Faye. "Aferin sana sakar şey."

Homer bir süre yalnız kalabilsin diye, Faye'i dansa kaldırdı Tod. Piste çıkınca kız kendini savunmaya başladı.

"Kibri beni delirtiyor."

"Seni seviyor," dedi Tod.

"Evet, biliyorum, ama ahmağın teki."

Omzunda ağlamaya başlayınca Tod ona sıkıca sarıldı. Şansını zorlamaya karar verdi.

"Yat benimle."

"Hayır, tatlım," dedi Faye, şefkatle.

"Lütfen, lütfen... Bir kerecik."

“Olmaz tatlım. Sana âşık değilim.”

“Bayan Jennings için çalışmıştın. Hâlâ o işi yapıyormuşsun gibi düşün.”

Faye sinirlenmemiştir.

“Hata ettim. Hem o başkaydı. Sadece cenaze masraflarını ödeyecek parayı kazanana kadar işe çıktım, zaten o adamları tanımıyordum. Anlıyor musun?”

“Evet. Ama n’olursun canım. Bir daha seni hiç rahatsız etmem. Hemen memleketime dönerim. İnsaf et.”

“Edemem.”

“Neden?”

“Olmaz işte. Kusura bakma tatlım. Gösterip vermeyenlerden değilimdir, ama öyle pat diye de bir şey yapamam.”

“Seni seviyorum.”

“Hayır, şekerim. Yapamam.”

Şarkı bitene kadar başka bir şey konuşmadan dans ettiler. Tod bu kadar makul davrandığı, onu aptal yerine koymadığı için Faye’e minnettardı.

Masaya döndüklerinde Homer bıraktıkları gibi oturuyordu. Bir elinde katlı mendili, öbür elinde boş konyak kadehi vardı. Âcizliği sinir bozucuydu.

“Konyak konusunda haklısın Faye,” dedi. “Harikaymış meğer! Yaşasın!”

Kadehi tutan eliyle küçük, dairesel bir hareket yaptı.

“Canım viski istedi,” dedi Tod.

“Benim de,” dedi Faye.

Homer ortama ayak uydurmak için cüretkâr bir deneme daha yaptı.

“Garson,” diye seslendi, “içki getir.”

Endişeyle diğer ikisine bakıp gülümsüyordu. Faye kahkahayı patlatınca elinden geldiğince ona katılmaya çalıştı. Kız birden

susunca da tek başına gülmeye devam ettiğini gördü; kahkahasına öksürük süsü verip öksürüğünü mendilini ağzına götürerek bastırdı.

Tod'a döndü Faye.

"Böyle bir ahmak ne işe yarar?"

Orkestra çalmaya başlayınca Tod soruyu duymazlıktan gelebildi. Üçü birden sahneye dönüp vücuduna sımsıkı oturan, kırmızı ipek abiyesiyle ninni söyleyen genç adamı izlemeye koyuldu.

*"Küçüğüm, ağlıyorsun,
Biliyorum neden mutsuzsun,
Biri oynucağını almış;
Hadi uyu artık,
Küçüğüm, bugün çok işin varmış..."*

Sesi yumuşak ve titrek; gayriihtiyarî, beceriksiz okşamalardan ibaret el hareketleri kadınsı ve müşfikti. Hiciv yaptığı söyle-nemezdi; hiciv olamayacak kadar basit ve ölçülüydü gösterisi. Teatral bile sayılmazdı. Ninni mırıldanırken hayali bir beşik sallayan koyu tenli, ince kolları tüysüz, yumuşak omuzları yuvarlak delikanlı, aslında kadındı.

Bitirince büyük bir alkış koptu. Genç adam irkilip tekrar aktöre dönüştü. Giymeye alışık değilmiş gibi, elbisesinin kuyruğuna takıldı, Paris marka çorap bağı taktığını göstermek için eteğini kaldırdı, sonra da omuzlarını kıra kıra, uzun adımlarla sahneden indi. Yaptığı erkek taklidi tuhaftı ve insana müstehcen geliyordu.

Homer'la Tod alkışlamaya başladı.

"Nonoşlardan nefret ederim," dedi Faye.

"Bütün kadınlar nefret eder."

Şaka yapmak istemişti Tod, ancak Faye kızmıştı.

“Hepsi iğrenç.”

Tod bir şey daha söylemek için ağzını açtı, ama Homer’a dönmüştü Faye. Başının etini yemeden duramıyordu sanki. Bu sefer Homer’ın kolunu çimdikleyip, bağırtıncaya kadar da bırakmadı.

“Nonoş ne, biliyor musun?” diye sordu.

Çekinerek, “Evet,” dedi Homer.

“Tamam o zaman,” diye bağırdı Faye. “Söyle bakalım. Neymiş nonoş?”

Homer cetvelin kıcına ineceğini görebiliyormuş gibi, oturduğu yerde huzursuzca kıpırdanıyordu; yardım etmek için dudaklarını ‘homo’ diyormuş gibi oynatan Tod’a yalvarırcasına baktı.

“Momo,” dedi.

Faye kahkahayı patlattı. Gelgelelim beriki o kadar incinmiş görünüyordu ki, haline acımazlık edemeyip omzunu okşadı.

“Hödüğüm benim,” dedi.

Homer minnetle sırtıp garsona içkilerini tazelemesini işaret etti.

Orkestra çalmaya başlayınca biri gelip Faye’i dansa kaldırmak istedi. Homer’a tek kelime etmeden kalkıp adamla birlikte piste doğru yürüdü Faye.

“Bu da kim?” diye sordu Homer, onları gözleriyle takip ediyordu.

Tod adamı tanıyormuş gibi yapıp onu San Berdoo’da sık sık gördüğünü söyledi. Açıklaması Homer’a yetmiş, ama aklına başka bir şey getirmişti. Tod soru sormaya hazırlandığını görebiliyordu.

“Earle Shoop’u tanıyor musun?” diye sordu sonunda.

“Evet.”

Bunun üzerine pis bir kara tavuk hakkında uzun, karman çorman bir hikâye anlatmaya koyuldu Homer. Lafı durmadan tavuğa getiriyordu; Earle’le Meksikalı konusunda dayanamadığı

tek şey bu tavuktu sanki. Nefret etmekten âciz biri olduğu düşün­
nüldüğünde kuşu tarifi dehşet vericiydi.

“Bu kadar mide bulandırıcı bir şey görmemiştir, öyle bir oturup başını çevirmesi var ki... Horozlar ensesindeki tüyleri yolup ibiğini kan revan içinde bırakmış, kabuk bağlamış ayakları siğil dolu, bir de kümese kapattıklarında iğrenç iğrenç gıdaklıyor.”

“Kim kapatıyor kümese anlamadım.”

“Meksikalı.”

“Miguel mi?”

“Evet. O da tavuğu kadar kötü.”

“Sen onların kamplarına mı gittin?”

“Kamplarına mı?”

“Dağda var ya hani.”

“Hayır. Benim garajda kalıyorlar. Faye bir arkadaşının bir süre garajda kalıp kalamayacağını sordu, beş parasızmış da... Ama ne kuşlardan haberim vardı benim ne de Meksikalıdan. Bu aralar işsiz çok.”

“Dışarı atsana.”

“Beş parasızlar, gidecek yerleri yok. Garaj da pek öyle ahım şahım bir yer değil zaten.”

“Ama ya saygısızlık yaparlarsa?”

“Tek sorun o tavuk. Horozlarla bir derdim yok, güzeller, ama o iğrenç tavuk yok mu... Durmadan pis tüylerini sallayıp iğrenç iğrenç gıdaklıyor.”

“Bakma sen de.”

“Öğlenleri ben Faye’le alışverişten dönmüş şezlongda güneşlenirken, bir de akşamları yemekten hemen önce aynı şeyi yapıyorlar. Meksikalı tavuğu görmek istemediğimi bildiği halde inadına beni bakmaya zorluyor. Eve giriyorum ama pencereye vurup dışarı gelmemi ve izlememi söylüyor. Eğlenmek mi bu şimdi? Bazıları eğlenceden hiç anlamıyor.”

“Faye ne diyor bu işe?”

“Tavuğu takmıyor. Bunların normal olduğunu söylüyor.”

Sonra, Tod onu eleştirdiğini düşünebilir diye, Faye’in ne kadar hoş, terbiyeli bir kız olduğundan bahsetmeye başladı. Faye konusunda aynı fikirde olduğunu söyleyip lafı yine tavuğa getirdi Tod.

“Senin yerinde olsam,” dedi, “polise ihbar ederdim. Şehirde kümes hayvanı beslemek izne tabidir. Hiç vakit kaybetmeden bir şeyler yap bence.”

Homer kestirme bir yanıt vermekten kaçınıyordu.

“O şeye hayatta dokunmam. Her yanı yara içinde, tüysüz de. Akbabaya benziyor. Et yiyor. Bir keresinde Meksikalının çöpten çıkardığı bir parça eti yerken gördüm onu. Horozlara tahıl veriyor ama tavuğu çöple besleyip pis bir kutuda saklıyor.”

“Yerinde olsam o serserileri kuşlarıyla birlikte kapının önüne koyardım.”

“Hayır, iyi çocuklar aslında, ama bu aralar çoğu insan gibi şansları yaver gitmemiş işte. Ama o tavuk...”

Tavuğun kokusunu, tadını alıyormuş gibi, başını yorgun argın salladı.

Faye masaya dönmek üzereydi. Tod’un onunla Earle ve Meksikalı hakkında konuşacağını anlayınca, bir şey söylememesi için can havliyle kaş göz işareti yapmaya başladı Homer. Ama Faye ne yaptığını görmüş, meraklanmıştı.

“Kimi çekiştiriyordunuz bakalım?”

“Seni canım,” dedi Tod. “Homer sana bir şey söyleyecek.”

“Söylesene.”

“Hayır, önce sen.”

“Dans ettiğim adam Hollywood kodamanlarından biri misin diye sordu.”

Homer’in bu iltifata karşılık veremediğini fark edince onun yerine konuştu Tod.

“Homer’a senin buradaki en güzel kız olduğunu söyledim.”

“Evet,” dedi Homer. “Öyle dedi.”

“İnanmam. O benden nefret eder. Hem zaten susmasını işaret ederken gördüm seni. Susturuyordun Tod’u.”

Güldü.

“Ne konuştuğunuzu adım gibi biliyorum.” Homer’ın tavuktan öğrendiğini anlatırkenki telaşını taklit etmeye başladı. “O pis kara tavuk. Her yanı yara bere içinde, tüysüz de.”

Homer mahcup mahcup güldü, fakat Tod sinirlenmişti.

“Hangi akla hizmet adamları garaja aldın?” diye sordu.

“Sana ne,” dedi Faye, ama aslında öfkelenmemiştir. Durum komiğine gidiyordu.

“Homer onlarla arkadaşlık etmeye bayılıyor. Değil mi ayıcık?”

“Tod’a iyi çocuklar olduklarını söyledim, çoğu insan gibi bu aralar onların da şansı yaver gitmemiş dedim. Etraf işsiz dolu.”

“Doğru,” dedi Faye. “Onlar giderse ben de giderim.”

Tod işin buraya varacağını tahmin etmişti. Karışmanın faydası olmayacağını farkındaydı. Homer ona susmasını işaret etmeye başlamıştı yine.

Nedendir bilinmez, Faye birden utandı. Dans teklif ederek Tod’dan özür diledi, o sırada kur yapmayı da ihmal etmedi. Tod teklifini reddetti.

Miguel’in dövüş horozlarına methiyeler düzerek masaya çöken sessizliği bozdu Faye; aslında kendini mazur göstermeye çalışıyordu. Horozların ne müthiş savaşçılar olduğunu, Miguel’in onları ne kadar sevdiğini, onlara ne kadar iyi baktığını anlattı.

Her söylediğini onaylıyordu Homer. Tod çıt çıkarmıyordu. Faye hiç horoz dövüşü izleyip izlemediğini sorup ertesi gece Tod’u garaja davet etti. San Diego’lu biri horozlarını Miguel’in-kilerle dövüştürmek için güneyden geliyordu.

Tekrar Homer'a dönünce, beriki kız ona vurmaya niyetlenmiş gibi geri çekildi. Faye bunu görünce kıpkırmızı kesildi ve olanları görüp görmediğini anlamak için yan gözle Tod'a baktı. Gece- nin geri kalanında Homer'a iyi davranmaya çalıştı. Ona hafifçe dokunduğu bile oldu; yakasını, saçını düzeltti. Berikinın ağzı kulaklarındaydı.

Tod'dan horoz dövüşünü duyunca Claude Estee de gelmek istedi. Arabaya atlayıp Homer'a gittiler.

Mavili, eflatunlu gecelerdendi, biri havalı tabancayla göğes parlak renkler püskürtmüştü sanki. En koyu gölgeler bile mora çalıyordu.

Garajın önünde farları açık bir araba duruyordu. Evin köşesinde de birkaç kişinin konuştuğunu gördüler. Sadece iki ses çıkararak, ha-ha, ha-ha diye gülüp duruyordu biri.

Polislere karşı önlem almış olabilirler diye, kendini göstermek için ilerledi Tod. Aydınlık alana girince Abe Kusich ile Miguel ona selam verdi, Earle istifini bozmadı.

"Dövüşler iptal," dedi Abe. "San Diego'lu hergele görünmedi."

Tod arkasından gelen Claude'u takdim etti. Cücenin küstahlığı üstündeydi, Miguel ise nazikti; Earle yine kazık gibi durmuş, surat asıyordu.

Garajda, zeminin yaklaşık üç metreye iki buçuk metrelik büyük kısmı oval bir dövüş çukuruna dönüştürülmüştü. İçine eski

bir halı serilmiş, çıta ve tel parçalarından alçak, uyduruk bir çitle çevrilmişti. Faye'in iki kapılı arabası, farları çukuru aydınlatacak şekilde çekilmişti yola.

Claude'la Tod Abe'in peşi sıra ışıklandırılmış bölümden çıktı; birlikte garajın arkasındaki eski sandığa oturdular. Earle'le Miguel de gelip yüzlerini onlara dönerek çömeldi. İkisi de mavi kot pantolon, puanlı kumaş gömlek, yüksek topuklu çizmeler giymiş ve geniş siperlikli şapka takmışlardı. Epey yakışıklı ve dikkat çekici görünüyorlardı.

Sessizce sigara içiyorlardı, yerinde duramayan cüce dışında herkes sakindi. Rahatı yerinde olmasına rağmen birden Tod'u itti Abe.

"Kay biraz koca götlü," dedi.

Tod hiçbir şey söylemeden kenara çekildi, bu sefer de Claude'u sıkıştırmıştı. Earle kıkırdadı; Tod'a gülmüş olmasına rağmen cücenin gazabına uğradı.

"Serseri! Kime gülüyorsunuz sen?"

"Sana," dedi Earle.

"Demek öyle. Bana bak yalancı pehlivan, bi patlattım mı iki paralık ederim seni."

Earle gömleğinin cebinden çıkardığı bozuk parayı yere attı.

"Al bak orada bir beşlik var," dedi.

Cüce sandıktan iniyordu ki Tod yakasından tuttu. Beriki kendini kurtarmaya çalışmadan, tasmaşının ucundaki av köpekleri gibi, ceketini gere gere, koca kafasını sağa sola sallamaya başladı.

"Gelsene," dedi tükürük saçarak, "maskeli balo kaçkını seni... Peruklu madrabaz..."

Aklına yapıştıracağı bir yanıt gelseydi, bu kadar öfkelenmezdi Earle. Ciğersiz veledi zina, diye lafı geveleyip yere tükürdü. Cücenin ayakkabısına koca bir parça balgam geldi.

"İyi atış," dedi Miguel.

Earle'ün galibiyetini ilan etmesi için bu kadarının yettiği belliydi; gülümseyip sustu. Cüce küfredip yakasını Tod'dan kurtardıktan sonra tekrar sandığa oturdu.

"Horoz mahmuzu takmak lazım buna," dedi Miguel.

"Onun gibisine değmez."

Hep bir ağızdan güldüler, mesele tatlıya bağlanmıştı.

Claude'la konuşmak için Tod'un üstünden uzandı Abe.

"Harika bir dövüş olacaktı," dedi. "Siz gelmeden önce burada on-on beş kişi vardı, bazıları da para babası. Bahisleri ben tutacaktım."

Cüzdanını çıkarıp Claude'a kartvizitini uzattı.

"Sonuç belliydi," dedi Miguel. "Benim horozlardan beşi rahat kazanır, ikisi kesin kaybederdi. Resmen voliyi vuracaktık."

"Horoz dövüşü hiç izlemedim," dedi Claude. "Hatta hayatımda dövüş horozu bile görmedim."

Miguel bir tane gösterebileceğini söyleyip horozu getirmeye gitti. Tod kapı cebinde kalan viski şişesini almak için arabaya döndü. Garaja geldiğinde, Jujutla'yı ışığa tutmuştu Miguel. Birlikte kuşu incelediler.

Miguel basketbol topunu aşağıdan tutup atacakmış gibi, iki eliyle sıkıca kavramıştı hayvanı. Horozun kısa, oval kanatları vardı ve kalp şeklindeki kuyruğu gövdesiyle dik açı yapıyordu. Yılaninkine benzeyen üçgen kafası kökü kalın, ucu ince, hafifçe kavisli gagasıyla son buluyordu. Tüyleri o kadar gür ve sertti ki verniklenmiş gibiydiler. Dövüş için inceltilmişlerdi ve tepesi kesilmiş takozu andıran gövdesi meydana çıkmıştı. Parlak turuncu uzun bacakları, onlardan biraz daha koyu ayakları ve dikenimsi tırnakları Miguel'in parmaklarının arasından sarkıyordu.

"Lindale, Texas'tan John R. Bowes üretti Juju'yu," dedi Miguel gururla. "Altı şampiyonluğu var. Onu satın almak için elli dolar ve bir av tüfeği verdim."

“Kuş güzel,” dedi cüce gönülsüzce, “ama görünüşten daha önemli şeyler de var.”

Claude cüzdanını çıkardı.

“Onu dövüşürken seyretmek isterim,” dedi. “Öbür horozlarından birini bana sat da Juju’yla kapıştıralım.”

Miguel biraz düşünüp Earle’e baktı, beriki ona teklifi kabul etmesini söyledi.

“Bir tane var, on beş dolara bırakırım,” dedi.

Cüce araya girdi.

“Horozu ben seçeyim.”

“Benim için fark etmez,” dedi Claude, “dövüşürken göreyim yeter. Al sana on beş kâğıt.”

Parayı alan Earle’e Hermano’yu, büyük kırmızı horozu getirmesini söyledi Miguel.

“Şu kızıl dört beş kilo çeker,” dedi, “Juju’ysa taş çatlasa üç kilodur.”

Earle sırtı gümüş rengi büyük bir horozla geri döndü. Sıradan bir çiftlik horozuna benziyordu elindeki.

Cüce kuşu görünce kızdı. “Ne bu be, kaz mı?”

“Street Çifliği üretimi bu, Butcher Boy cinsidir,” dedi Miguel.

“Ben bunu balıklara bile yem diye vermem,” dedi Abe.

“Bahis oynaman şart değil,” diye mırıldandı Earle.

Cüce horozu, horoz da cüceyi süzüyordu. Claude’a döndü Abe.

“Bana bırakın bayım,” dedi.

Miguel hemen araya girdi.

“Earle ilgilensin. Horozu tanıyor.”

Bunun üzerine cüce patladı.

“Kumpas var!” diye bağırdı.

Hermano’yu kapmaya çalışınca Earle kuşu havaya, cücenin ulaşamayacağı kadar yükseğe kaldırdı.

Miguel sandığı açıp satranç takımı kutusuna benzeyen küçük bir ahşap kutu çıkardı. Horozlara takılan, ortaları delik, çevresi kunduracıların kullandıklarına benzeyen parafinli tel parçalarıyla çevrili, kare şeklinde, küçük güderi mahmuzlar vardı içinde.

Juju'yu nasıl silahlandırıldığını görmek için başına üşüşüler. Önce temiz olup olmadıklarını kontrol etmek için kısa, sivri uçları horozun bacaklarına sürttü Miguel, ardından, uçlar delikten geçecek biçimde, üstüne kare güderiyi yerleştirdi. Bunların da üstüne mahmuzu taktı, yumuşak bir iple, güderiye dikkatle sarıp düğüm attı. Aynı işlemi horozun diğer bacağına da tekrarladı.

Bitirince, Earle büyük kırmızı horozu hazırlamaya başladı.

“Taşaklı horozdur,” dedi Miguel. “Bir sürü dövüş kazandı. Çaktırmaz ama hızlıdır ve sağlam dövüşür.”

“Bana sorarsan tam fırınlık,” dedi cüce.

Hermano'nun tüylerini kırmaya başladı Earle. Kuyruğundakilerin çoğunu kesmesini izledi cüce, ama göğsündekilere geçince berikinin elini yakaladı.

“Bırak!” diye hırladı. “Onları kesersen daha çabuk ölür. Kendini koruması için oradakilerin kalması lazım.”

Tekrar Claude'a döndü.

“Lütfen bayım, izin ver ben yapayım.”

“Horoza ortak olsun,” dedi Miguel.

Claude gülüp horozu vermesini işaret etti. Ama Earle vermek istemiyordu; anlamlı anlamlı Miguel'e baktı.

Cüce küplere binmişti.

“Bizi üçkâğıda getirmeye çalışıyorsunuz!” dedi çığlık çığlığa.

“Ver gitsin yahu,” dedi Miguel.

Cüce ellerini kullanabilmek için kuşu sol kolunun altına kısırtıp kutudaki mahmuzları gözden geçirmeye başladı. Hepsisi aynı boydaydılar, yedi-sekiz santim, ama bazılarının ucu daha kıvrıktı. İki tane seçip taktığını Claude'a açıkladı.

“Genelde sırtüstü dövüşecek. Bunlarla daha iyi vurur. Diğerinin üstüne çıkabilecek olsa bunları seçmezdim.”

Diz çöktü, mahmuzları beton zeminde bileyerek uçlarını iğne gibi sivriltti.

“Şansımız var mı?” diye sordu Tod.

Koca başını sallayarak, “Hiç belli olmaz,” dedi cüce. “Gerçi eceli gelmiş gibi.”

Mahmuzları özenle düzelttikten sonra horozu incelemeye başladı; derisini görebilmek için kanatlarını iyice gerdi, tüylerine üfledi.

İbiğini çimdikleyerek, “Dövüşecek kadar parlak değil,” dedi, “ama kuvvetli gibi. Eskiden bunda iş varmış.”

Hermano’yu ışığa tutup başına baktı. Miguel gagasını incelediğini görünce telaşla oyalanmayı bırakmasını söyledi. Beriki onu duymazlıktan geldi, kendi kendine mırıldanmaya devam ediyordu. Tod’la Claude’a gelip bakmalarını işaret etti.

Öfkeyle poflayıp, “Demedim mi ben!” diye bağırdı. “Üçkâğıda geldik işte.”

Gagadaki ince çatlağı gösteriyordu.

“Çatlak değil o,” diye karşı çıktı Miguel, “alelade iz.”

Gagasını okşayacakmış gibi uzanınca horoz onu vahşice gagaladı. Cücenin hoşuna gitmişti bu.

“Dövüştürüyoruz,” dedi, “ama bahse girmeyiz.”

Earle hakemdi. Bir parça tebeşirle bir tanesi tam ortada, daha kısa diğer ikisi onun yaklaşık birer metre ötesinde olmak üzere üç paralel çizgi çizdi.

“Horozları çukura sokun.”

“Hayır, önce gagalarını birbirine sürtelim,” diye diklendi cüce.

Miguel’le karşı karşıya, kol mesafesinde durup horozları öfkelenlendirmek için birbirlerine yaklaştırdılar. Juju diğerini ibiğinden yakalayıp acımasızca çekmeye başladı; sonunda Miguel onu

uzaklaştırmak zorunda kaldı. Kızıl miskinlikten sıyrılıp canlanmıştı ve cüce onu zapt etmekte zorlanıyordu. Horozları bir kez daha birbirine yaklaştırdıklarında Juju yine kızılın ibiğini kaptı. Beriki öfkeden çılgına dönmüştü ve ufak tefek horoza saldırmak için boğuşuyordu.

“Hazırız,” dedi cüce.

Miguel’le çukura atlayıp kuşları yüzleri birbirine dönük olarak kısa çizgilere yerleştirdiler. Horozları kuyruklarından tutmuş, Earle’ün işaretini bekliyorlardı.

“Bırak,” dedi Earle.

Earle’ün dudaklarını izliyordu Abe, horozunu ilk o saldı, ama Juju hemen sıçrayıp mahmuzlarından birini Hermano’nun göğsüne sapladı. İğneler tüyleri geçip horozun gövdesine girdi. Mahmuz hâlâ gövdesinde olduğu halde dönüp rakibinin başını iki kez gagaladı kızıl.

Miguel’le cüce horozları ayırıp tekrar kısa çizgilerin üstüne koydu.

“Bırak,” diye bağırdı Earle.

Juju yine diğerinin üstüne çıktıysa da mahmuz darbesi bu kez boşa gitti. Onu altına almaya çalışıyordu kızıl, ama beceremedi. Havada dövüşemeyecek kadar hantal ve ağırdı. Juju yeniden fırladı, mahmuzlarını o kadar hızlı indiriyordu ki altın rengi bacakları net görünmüyordu. Kuyruğunun üstünde geri geri gidip kedi gibi sıçrayarak ona karşılık verdi kızıl. Juju darbe üstüne darbe indiriyordu. Önce rakibinin kanatlarından birini kırdı; sonraki darbesiye bir bacağını koparıyordu az kalsın.

“Tut,” diye bağırdı Earle.

Cüce kızılı tuttuğunda, horozun boynu sarkmaya başlamış, kan revan içindeki tüyleri birbirine yapışmıştı. Ona bakıp inledikten sonra işe koyuldu Abe. Aralık gagasına tükürdü, ibiğini kanlanması için emdi. Kızıl tekrar öfkelenmeye başlamıştı ama

gücünü toparlayamıyordu. Gagasını kapayıp boynunu dikleştirdi. Tüylerini düzeltip şekle soktu cüce. Kırık kanadıyla sallanan ayağı için yapabileceği bir şey yoktu.

Earle, “Bırak,” dedi.

Cüce, horozların ortadaki çizgiye, gagaları birbirine değecek şekilde bırakılmasında ısrar ediyordu; böylece kızıl, rakibine saldırmak için hareket etmek zorunda kalmayacaktı. Miguel teklifi kabul etti.

Hermano çok cesurdu. Abe kuyruğunu bırakınca Juju’ya havada karşılık vermek için var gücüyle yükselmeye çalıştı; ama kendini sadece tek bacağıyla itebildiği için yana devrildi. Juju üzerine doğru süzüldü, yarım dönüş yaptıktan sonra sırtına çıkıp mahmuzlarının ikisini de sapladı ona. Beriki silkelenip Juju’yu üstünden attı; sağlam bacağıyla rakibini yakalamak için uğraştıysa da tekrar devrildi.

Juju havalanmaya fırsat bulamadan başını sertçe gagalamayı başarmıştı. Darbe küçük horozu yavaşlatınca yerde dövüşmeye başladılar. Gagalarını çarpıştırırlarken, sakat bacağı ile kanadını ağırlığı ve gücüyle telafi edebiliyordu kızıl. Canını dişine takmış saldırıyordu. Derken çatlak gagası kırılıverdi; geriye sadece kökü kalmıştı. Kopan yerden kan kabarcığı yükseliyordu. Ama tek bir adım bile gerilemedi Hermano; tekrar havalanmak için ter döküyordu. Tek bacağıyla ustaca zıplayarak yerden on-on beş santim yükselmeyi başardıysa da, hâlâ mahmuzlarını kullanamayacak kadar yakındı zemine. Juju da onunla birlikte havalanmıştı, ondan çok daha yükseğe çıkıp mahmuzlarının ikisini birden kızılın göğsüne sapladı. Çelik iğnelerden biri yine göğsünde kalmıştı.

“Tut,” diye bağırdı Earle.

Miguel horozunu kurtarıp diğerini cüceye verdi. Abe hafifçe inleyerek kızılın tüylerini düzeltti, gözlerini diliyle temizledi, sonra da kafasını olduğu gibi ağzına soktu. Ama Hermano tükenmişti.

Başını kaldıramıyordu. Cüce kuyruğunun altındaki tüylere üfleyip dudaklarını kıcına sımsıkı yapıştırdı. Bu da işe yaramayınca serçe parmağını kıcına sokup testislerini kaşdı. Horoz kanat çırpıyor, boynunu dikleştirmek için bütün gücüyle uğraşıyordu.

“Çukura koyun.”

Kızıl bir kez daha Juju’yla birlikte havalanmaya çalıştı; sağlam ayağıyla gövdesini yukarı itiyor, ama sadece çılgınca kendi etrafında dönebiliyordu. Juju yükseldi, fakat tekmesi ıska geçti. Kırık gagasıyla zayıf bir hamle yaptı kızıl. Juju tekrar havalandı ve mahmuzlarından birini kızılın bir gözünden beynine kadar soktu. Hermano cansız yere yığıldı.

Cüce acıyla inledi, başka kimseden çıt çıkmamıştı. Juju ölü horozun diğer gözünü gagalıyordu.

“Çekin şu iğrenç yamyamı!” diye bağırdı Abe.

Miguel güldü, Juju’yu yakalayıp mahmuzlarını çıkardı. Earle de kızılınkileri. Cesedi nazikçe, saygıyla tutuyordu.

Tod viskiyi uzattı.

Homer garaja geldiğinde sarhoş olmak üzereydiler. Ev sahibi halıda cansız yatan horozu görünce irkildi. Tod'un tanıştırması üzerine Claude'la ve Abe Kusich'le tokalaştı, ardından kısa bir konuşma yapıp herkesi eve, içmeye davet etti. Peşine düştüler.

Faye onları kapıda karşıladı. Üstünde yeşil ipek, pantolon gömlektten oluşan ev kıyafeti, ayağında büyük ponponlu, çok yüksek topuklu yeşil terlikler vardı. Gömleğinin ilk üç düğmesi açık olduğu için göğüs kafesi iyice ortaya çıkmıştı fakat memeleri görünmüyordu; küçük olduklarından değildi, fakat ayıktılar ve yukarı, dışa bakıyorlardı.

Tod'a elini uzattı Faye, ardından cücenin tepesini okşadı. Eski dosttular. Homer'ın onu Claude'la tanıştırtırken kullandığı garip tabirin hakkını verip tam bir hanımefendi gibi davranıyordu. En sevdiği roldü bu, ne zaman bir erkekle tanışsa kibarlığa soyunurdu, hele ki tanıştığı erkeğin varlıklı olduğu her halinden belliyse.

"Sizi ağırlamaktan memnuniyet duyarım," dedi sesini titreterek.

Cüce güldü ona.

Ardından kibirden kaskatı kesilmiş bir tonla, Homer'a mutfaktan sodayı, buzu ve bardakları getirmesini buyurdu kız.

Eşikten geçerken çıkardığı şapkasını takadursun, "Evi enfes döşemişsiniz," dedi cüce.

Dizleriyle ellerinden destek alarak İspanyol tarzı büyük koltuklardan birine tırmandı, koltuğun ucuna oturup bacaklarını sallandırdı. Vantrilok kuklalarına benziyordu.

Earle'le Miguel temizlik yapmak için garajda kalmıştı. Eve girdiklerinde Faye onları tepeden bakıyormuş gibi yaparak karşıladı.

"Nasılınız bakalım çocuklar? İçkiler şimdi geliyor. Sana likör mü versek Miguel?"

"Hayır, hanfendi," dedi Miguel, biraz afallamıştı. "Herkes ne içiyorsa ondan alayım."

Earle'ün peşi sıra odanın diğer ucundaki kanepeye gitti. Evlere alışkın değillermiş gibi, uzun adımlarla, kazık gibi yürüyorlardı. Kanepeye ilişip dimdik oturdular; geniş kenarlı şapkalarını dizlerine koymuş, ellerini de şapkaların altına sokmuşlardı. Garajdan çıkmadan önce saçını taramıştı ikisi de; küçük, yuvarlak kafaları sevimli sevimli parlıyordu.

Homer küçük bir tepside getirdiği içkileri misafirlere tuttu.

Herkes kibarlık ediyordu; daha doğrusu, her zamanki gibi küstahlığı üzerinde olan cüce hariç herkes. Viskinin kalitesi hakkında bile yorum yaptı. Herkes içkisini alır almaz Homer da oturdu.

Bir tek Faye ayaktaydı. Bütün gözler onda olmasına rağmen serinkanlılığını koruyordu. Bacağını kırmış, elini kalçasına dayamıştı. Claude oturduğu yerden, ters kalbe benzeyen kalçalarına inen omurgasının alımlı hatlarını görebiliyordu.

Hayranlıkla ıslık çaldı; diğerleri kâh huzursuzca kıpırdanarak, kâh gülerek onunla aynı fikirde olduğunu belli etti.

Homer'a, "Tatlım," dedi Faye, "puro içmek isteyen olabilir."

Homer şaşkın şaşkın evde puro olmadığını gevelemeye başladı, fakat isterlerse markete gidip... Bunları söylemek canını sıkırmıştı, herkese viski ikram etmeye koyuldu. Bardakları ağzına kadar dolduruyordu.

“Yeşilin bu tonu çok yakışmış sana,” dedi Tod.

Faye kasım kasım kasılarak üstündekileri gösterdi.

“Bana biraz cırtlak geldi... Zevksiz gibi.”

“Hayır,” dedi Claude hayranlıkla, “çok çekici.”

Faye iltifata kendine has gülümsemesiyle, gizliden gizliye karşılık verip dilini dudaklarında gezdirdi. Karakteristik hareketlerinden biriydi bu, son derece de etkileyiciydi. Adı konmamış mahrem anların emaresini taşıyordu; diğer taraftan, teşekkür kadar basit ve istemsizdi. Ona verdikleri şey ne kadar önemsiz olursa olsun, insanları ödüllendirmek için kullanıyordu bunu.

Tod’un da sıkça düştüğü hataya düşüp yerinden fırladı Claude.

Centilmence sandalyesini göstererek, “Ayakta kalmayın,” dedi. Faye teklifi, bir kez daha gizli gizli gülümseyip dilini dudaklarında dolaştırarak kabul etti. Claude eğilerek selam verdi, fakat herkesin onu izlediğini fark edince, budalanın teki gibi görünmemek için jestini şakaya vurdu. Tod onlara yaklaştı, Earle’le Miguel de onu takip etti. Claude kur yapmaya devam ederken, durmuş Faye’i izliyorlardı.

“Sinemacı mısınız Bay Estee?” diye sordu Faye.

“Evet. Tabii siz de sinemacısınız.”

Sesindeki yalvaran tınıyı herkes yakalamıştı, ama gülümseyen olmadı. Kimse onu suçlayamıyordu. İnsanın Faye’le konuşurken sesinin bu hale gelmemesi imkânsızdı. Erkeklerin sadece günaydın derken kullandığı tondur bu.

“Tam değil, ama ümitliyim,” dedi Faye. “Figüranlık yaptım, fakat karşıma iyi bir fırsat çıkmadı henüz. Yakında çıkar diye umuyorum. Tek istediğim bana şans tanınması. Oyunculuk içimde var. Biliyorsunuz, biz Greener’lar nesillerdir tiyatrocuyuz.”

Claude'un konuşmasına izin vermedi, fakat berikinin umurunda değildi.

"Müzikal değil, doğru düzgün dramlardan yana tercihim. Tabii başta hafif komediler de olabilir. Tek istediğim bana fırsat verilmesi. Kendime yatırım yapmak için bu aralar bir sürü kıyafet aldım. Şansa inanmam. Şansın sıkı çalışmaktan ibaret olduğunu söylerler, ben de elimden geldiğince canla başla çalışacağım."

"Çok hoş bir sesiniz var, çok da iyi kullanıyorsunuz onu," dedi Claude.

Elinde değildi. O gizli gülümsemeyi ve ima ettiklerini görmüştü bir kere, Faye mimiği durmadan tekrarlasın istiyordu.

"Broadway'de sahneye çıkmak istiyorum," diye devam etti kız. "Bu aralar herkes sektöre böyle adım atıyor. Sahne deneyimi olmayanın suratına bile bakmıyorlar."

Sinemacıların meslekte nasıl ilerlediğini, kendisinin de başarılı olmak istediğini soluk almadan anlattı. Saçmalığın daniskasıydı söyledikleri. Uğraş dergilerinde okuyup yarım yamalak anladığı tavsiyeleri magazinlerde gördüklerine katıyor, sonra hepsini beyazperdenin yıldızlarıyla film yapımcılarının faaliyetleri hakkındaki efsanelerle karşılaştırıyordu. Sözüünü ettiği olasılıklar, daha ne olduğu anlaşılmadan akla yatkın hale geliyor, nihayetinde kaçınılmaz gerçekler oluveriyordu. Claude'un ona yürekten katıldığı nakaratlarını duymak için ara sıra susuyordu önceleri; ama söze iyi başladı mı ne yönelttiği sorulara yanıt bekliyor ne de çenesi durmak biliyordu.

Aslında onu dinleyen yoktu. Gülümsemesini, kahkaha atmasını, ürpermesini, fısıldamasını, içerlemesini, bacak bacak üstüne attıktan sonra bacaklarından birini indirmesini, dil çıkarmasını, gözlerini fal taşı gibi açıp kısmasını, başını geri attığında platin sarısı saçlarının sandalyenin kırmızı pelüş arkalığine yayılmasını izlemekle meşguldüler. Vücut hareketleriyle mimiklerinin tuhaf

yanı, aslında anlatmak istediklerini tanımlamamalarıydı. Hani neredeyse saftılar. Vücudu söylediklerinin ne kadar aptalca olduğunu sezdiğinden, dinleyenlere Faye'i eleştirmemelerini telkin ediyordu sanki. O gece işe yaradı bu; kızla alay etmeyi aklından dahi geçiren olmadı. Faye'in etrafında oluşturdıkları daireyi daraltmak dışında hiç kıpırdamadılar.

Tod dairenin dış sınırında durmuş, Earle'le Meksikalının arasındaki boşluktan onu izliyordu. Birinin omzuna hafifçe dokunduğunu hissetti, gelenin Homer olduğunu anlamıştı, ama arkasını dönmedi. Beriki bir kez daha dokununca silkinip elden kurtuldu. Birkaç dakika sonra, geriden gelen ayakkabı gıcırtısının ne olduğuna bakmak için dönünce ev sahibinin parmaklarının ucuna basa basa uzaklaştığını gördü. Homer güç bela vardığı sandalyeye iç çekerek yığıldı. Hantal ellerini dizlerine koyup bir süre adamların sırtını izledi. Tod'un gözlerini üzerinde hissedince de başını kaldırıp gülümsedi.

Gülümsemesi Tod'u huzursuz etmişti. "Dostum, acı çekmek nedir, nereden bileceksin sen?" diyormuş gibi görünen sinir bozucu gülümsemelerdendi. Tepeden bakan, büyüklük taslayan bir yanı vardı ve tahammül edilemeyecek kadar züppeceydi.

İçinin kabardığını hissediyordu Tod, biraz da midesi bulanıyordu sanki. Homer'a sırtını dönüp evden çıktı. Hiddetli çıkışı pek başarılı olmadı. Fena sendeliyordu ve kaldırırma vardığında taşa oturup sırtını hurma ağacına vermek zorunda kaldı.

Oturduğu yerden kanyonun aşağısına, vadiye kurulmuş şehir görülmüyordu; ama ışıklarının, gökyüzüne batık bir gölgelik gibi asılmış yansısını seçebiliyordu. Gölgeğin kenarındaki karanlık gökyüzü parçası, içinde maviden eser olmayan zifiri bir siyahtı.

Tod'un peşinden gelmişti Homer, yaklaşımdan korkarak arkasında duruyordu. Tod birden yere bakıp gölgesini görmese, Homer'ın o farkına varmadan sıvışması işten bile değildi.

“Merhaba,” dedi Tod.

Homer’a yanına oturmasını işaret etti.

“Üşüteceksin,” dedi Homer.

Neden karşı çıktığını anlıyordu Tod. Tod’un ona eşlik etmesini sahiden istediğinden emin olmaya çalışıyordu. Ancak Tod davetini yinelemedi. Hatta Homer’a tekrar bakmadı bile. Yüzünde o çilekeş gülümseme olduğundan emindi, görmek istemiyordu.

Homer’a duyduğu sempatinin nasıl olup da gareze dönüşüğünü merak ediyordu. Faye yüzünden miydi? Kabullenmesi mümkün değildi bunu. Yoksa ona hiç yardım edemediği için miydi? Bu olasılık onu biraz rahatlatsa da, üstünde bir önceki ihtimal kadar bile durmadan zihninden uzaklaştırdı. Her derde derman olacak hali yoktu.

Homer başını öbür yana, eve çevirmiş, salonun penceresine bakıyordu. İçeride birinin güldüğünü duyunca başını eğdi. Ha-ha ve tekrar ha-ha’dan ibaret belirgin notaları, o dört kısa sesi cüce çıkarıyordu.

“Abe’den ders al,” dedi Tod.

Tod’a dönüp, “Ne konuda?” diye sordu Homer.

“Koy ver gitsin.”

Kestirip atması Homer’ı hem kırmış, hem de şaşkına çevirmişti. Bunu fark edince yanına oturmasını işaret etti; bu kez üsteledi de.

Homer karşı koymadı. Beceriksizce çöelmeye çalışırken canını yaktı. Oturup dizini ovuşturmaya başladı.

Tod sonunda, sevecen davranmaya çalışarak, “Ne oldu?” diye sordu.

“Yok bir şey, Tod, bir şey yok.”

Homer minnettar kalmıştı, gülümsemesi bütün yüzüne yayıldı. Tod gülümsemenin sinir bozucu özelliklerini, o boyun eğişi, şefkati, alçakgönüllülüğü görmezlikten gelemiyordu.

Sessizce oturuyorlardı; hantal omuzları çökmüş, tatlı tatlı sırtıyordu Homer, Tod ise sırtını hurma ağacına yapıştırmış, kaşlarını çatmıştı. Evden yükselen radyonun sesi sokağı dolduruyordu.

Uzun süre tek kelime etmeden oturdular. Homer birkaç kez konuşmak için ağzını açtı, fakat kelimeleri bir araya getiremiyordu sanki. Tod ise dili çözülsün diye soru sorarak ona yardım etmek istemiyordu.

Dizlerinin üstündeki parmaklarını birbirine dolayarak oyun oynadıktan sonra, ellerini kaldırıp koltukaltlarına sakladı Homer. Onları biraz burada tuttuktan sonra bacaklarının altına soktu. Derken elleri tekrar kucağındaydı. Sağ eliyle sol el parmaklarını teker teker çıtlattı, ardından da sol eliyle sağ el parmaklarını. Elleri bir an sakinleşmiş gibi görünse de, bu uzun sürmedi. Parmaklarını tekrar birbirine dolamaya başladı, deminki gösteriyi baştan tekrarlayıp geçen seferki gibi eklemelerini kıtlatarak bitirdi. Aynısına üçüncü kez başlamıştı ki, Tod'un ona baktığını görünce durup ellerini dizlerinin arasına sıkıştırdı.

Tod hiç bu kadar teferruatlı bir tik görmemişti. Onu iyice korkunç yapan bu kadar belirli olmasıydı. İlk başta düşündüğünün aksine pantomim değil, elle yapılan bir baleydi.

Homer'ın ellerinin yine kıpırdamaya başladığını görünce patladı Tod.

“Yeter ama!”

Eller kurtulmaya çalışıyordu; Homer dizlerini sımsıkı kapayıp zapt etti onları.

“Özür dilerim,” dedi.

“Tamam, önemli değil.”

“Elimde değil Tod. Üç kez tekrarlamam lazım.”

“Benim için hava hoş.”

Sırtını Homer'a döndü.

Faye şarkı söylemeye başlamıştı, sesi sokağa kadar geliyordu.

*“Rüyama bir buçuk metrelik cigara girdi,
Ne çok yumuşak ne sertti,
Kafan kıyak olur bir an,
Eğer dumancıysan dumancıysaaan.”*

Her zamanki kıvrak yorumunun aksine, bu kez hüzünlü söylüyor, ağıt yakıyormuş gibi inliyordu. Her dörtlüğün sonuna minör diziden bir nota ekliyordu.

*“Kraliçesiyim âlemin,
Havaya giremem kafayı bulmadan,
Bir tane yaktın mı kalmaz tasan,
Eğer dumancıysan, dumancıysaaan.”*

“Çok güzel söylüyor,” dedi Homer.
“Sarhoş.”

Homer, “Ne yapacağımı bilemiyorum Tod,” diye şikâyet etmeye başladı. “Bu aralar çok içiyor. Hep o Earle yüzünden. O gelmeden önce keyfimiz yerindeydi, ama Earle bizimle takılmaya başladığından beri hiç eğlenemiyoruz.”

“Kovsana adamı.”

“Tavuk besleme izni için söylediklerini düşünüyordum da...”

Tod nereye varmaya çalıştığını anlamıştı.

“Yarın onları Sağlık Bakanlığı’na ihbar ederim.”

Homer ona teşekkür ettikten sonra yetkililere neden kendisinin haber veremeyeceğini uzun uzun açıklamaya koyuldu.

“İhbarla sadece Meksikalıdan kurtulmuş olursun,” dedi Tod.
“Earle’ü senin şutlaman lazım.”

“Belki de arkadaşıyla birlikte gider.”

Homer’ın hevesini kırmamak için, söylediğini onaylaması gerektiğini biliyordu Tod; fakat hiç oralı olmadı.

“İmkânı yok. Senin halletmen lazım.”

Homer bunu o cesur, tatlı gülümsemesiyle kabullendi.

“Belki de...”

“Faye’e söyle, o konuşsun,” dedi Tod.

“Yok, söyleyemem.”

“Nedenmiş? Ev senin.”

“Kızma bana Toddie.”

“Pekâlâ, Homie, kızmıyorum.”

Açık pencereden Faye’in sesi geliyordu.

“Boğazın kuruduğunda,

Anlarsın gitmiş kafa,

Eğer dumancıysan.”

Diğerleri, son kelimeyi söylerken Faye’e katılıyordu.

“Dumancıysaaan...”

“Toddie,” diye söze girdi Homer, “eğer...”

“Toddie demeyi kes be!”

Homer anlamamıştı. Tod’un elini tuttu.

“Kötü bir niyetim yoktu. Bizim oralarda...”

Homer’in duygusal yakınlığını tir tir titreyerek göstermesine dayanamıyordu Tod. Elini sertçe çekti.

“Ama Toddie, ben...”

“Faye fahişenin teki!”

Homer’in homurdandığını, ardından ayağa kalkmaya çalışırken dizlerinin çıtırdadığını duydu.

Faye’in boğuk tereddütleri şarkıyı kesintiye uğrattıyor, tiz iniltileri sokağa taşıyordu.

“Kıyak, kıyak, kıyaksa kafan,

Tek kusur bulunmaz nereye baksan,

*Şekercinin yolunu tutarsın,
Nanelisinden yutarsın!
Bilirsin o zaman bedenin gezintiye çıkmış,
Umursamazsın, kiran mı yatmış,
Gök yüksek, beş karış havada kafan,
Eğer dumancıysan, dumancıysaaan.”*

Tod içeriye geri döndüğünde Earle, Abe Kusich ve Claude'un dip dibe durmuş, Faye'le Miguel'in dansını izlemeye dalmış olduklarını gördü. Gramofondan yükselen müzik eşliğinde yavaşça tango yapıyorlardı. Faye'e sımsıkı sarılmıştı Miguel, bir bacağını Faye'in bacaklarının arasına sokmuştu; birlikte sallanarak uzun sarmallar çiziyorlardı ve başlangıç noktasına her döndüklerinde Miguel Faye'i ritme uyarak geriye yatırıyordu. Faye'in gömleğinin bütün düğmeleri açılmıştı, belindeki el, kıyafetlerinin altındaydı.

Tod bir süre eşikte onları izledikten sonra viski şişesinin durduğu küçük masaya gitti. Büyük bir su bardağı aldı, dörtte birini doldurup başına dikti, ardından tekrar doldurdu. Elinde içkisiyle diğerlerinin yanına gitti. Kimsenin onunla ilgilendiği yoktu; başlarını sadece, tribünden tenis maçı izleyenler gibi, dansçıları takip etmek için oynatıyorlardı.

Claude'un koluna dokunarak, "Homer'ı gördün mü?" diye sordu Tod.

Claude dönüp bakmadı; fakat cüce başını çevirdi. Büyülenmiş gibi konuşuyordu.

“Sürtüğe bak sürtüğe!”

Tod onlardan ayrılıp Homer’ı aramaya başladı. Mutfakta olmadığını görünce yatak odalarını kolaçan etti. Bir tanesi kilitliydi. Kapıyı tıklattı, bekledi, tekrar tıklattı. Yanıt alamadı, ama birinin hareket ettiğini duymuştu sanki. Anahtar deliğinden baktı. İçerisi kapkaranlıktı.

“Homer,” diye seslendi alçak sesle.

Yatağın gıcırdadığını duydu, ardından Homer yanıt verdi.

“Kim o?”

“Benim... Toddie.”

Küçültme ekini büyük bir ciddiyetle telaffuz etmişti.

“Git lütfen,” dedi Homer.

“İzin ver gireyim. Bir şey söyleyeceğim.”

“Hayır,” dedi Homer, “lütfen git.”

Tod oturma odasına geri döndü. Gramofondan şimdi fokstrot yükseliyordu ve Faye’le Earle dans ediyordu. Faye’i kabaca kucaklamıştı; birlikte sendeleye sendeleye dönüyor, duvarlara, mobilyaya çarpıyorlardı. Faye başını arkaya atmış, kahkahalarla gülüyordu. Earle gözlerini sımsıkı yummuştu.

Miguel’le Claude da gülüyordu; cücenin yüzünderse gülümsemeden eser yoktu. Yumruklarını, dişlerini sıkmıştı. Sabrı tükenince kızı kapmak için dansçıları kovalamaya başladı. Earle’ü pantolonunun arkasından yakaladı.

“Ben de dans edeceğim,” diye gürlledi.

Earle başını çevirip omzunun üstünden yere, cüceye baktı.

“Bas git hadi! Yaylan!”

Faye’le Earle kolları birbirine dolanmış halde durdu. Cüce başını keçi gibi eğip aralarına girmeye çalışınca, Faye uzanıp burnunu sıktı.

“Ben de dans edeceğim,” diye böğürdü cüce.

Dansa devam etmeyi denediler, ancak Abe izin vermiyordu. Ellerini çiftin arasına sokmuştu ve cansiparane ayırmaya çalışıyordu onları. Beceremeyince Earle’ün kavalkemiğini sertçe tekmeledi. Earle karşılık verip çizmesini midesine indirince sırtüstü yere serildi. Herkes güldü.

Cüce güç bela ayağa fırlayıp küçük bir koç gibi başını eğdi. Tam Faye’le Earle tekrar dansa başlamıştı ki Earle’ün bacaklarının arasına dalıp iki eliyle birden kasığına yapıştı. Beriki acıyla bağırıp onu yakalamak için uzandı. Tekrar bağırıdıktan sonra inleyerek devrildi, düşerken Faye’in ipek elbisesini de yırttı.

Abe’in boğazına sarıldı Miguel. Cücenin ellerinin gevşemesi üzerine Earle yere yığıldı. Miguel cüceyi çekip aldıktan sonra boğazını bıraktı, ayak bileklerinden tuttuğu gibi, ağaca vura vura tavşan öldürüyormuşçasına duvara çarpmaya başladı. Bir kez daha duvara çarpmak için geriye savurmuştu ki Tod kolunu tuttu. Derken Claude da Abe’i yakaladı, birlikte onu Meksikalının elinden kurtardılar.

Abe kendinden geçmişti. Onu mutfığa taşıyıp başını soğuk suya tuttular. Beriki çabucak ayılıp küfretmeye koyuldu. Bir şeyi olmadığını görünce, Tod’la Claude oturma odasına geri döndü.

Earle koltuğa oturmaya çalışıyor, Miguel de ona yardım ediyordu. Beti benzi atmıştı Earle’ün, yüzü kan ter içindeydi. Miguel pantolonunun düğmelerini çözerken Claude da kravatını gevşetip yakasını açtı.

Faye’le Tod kenardan onları izliyordu.

“Bak,” dedi Faye, “yeni elbisem mahvoldu.”

Gömleğinin bir kolu neredeyse tamamen sökülmüştü ve omzu meydana çıkmıştı. Pantolon da yırtılmıştı. Tod ona bakarken Faye pantolonu belinden sıyrıp çıkardı. Vücuduna sımsıkı oturan dantel bir külot giymişti. Tod ona doğru bir adım attıktan

sonra durakladı. Beriki pantolonunu koluna astı, yavaşça arkasını dönüp odadan çıktı.

“Faye,” dedi Tod nefes nefese.

Kız durup ona gülümsedi.

“Uyumaya gidiyorum,” dedi. “Şu ufaklığı götürün.”

Claude gelip Tod’u kolundan tuttu.

“Kaçalım biz,” dedi.

Tod başıyla onayladı.

“Cüceyi de yanımıza alalım, evde kimseyi sağ bırakmaz bu.”

Tod tekrar başını sallayıp Claude’un peşi sıra mutfağa gitti. Abe büyük bir buz parçasını şakağına dayamıştı.

“O Meksikalı soysuzun vurduğu yer biraz şişti.”

Şişe dokunmalarını söyleyip yüzlerinde oluşan hayranlık ifadesini izledi.

“Gidelim,” dedi Claude.

“Hayır,” dedi cüce, “birkaç kız bulalım. Gece yeni başlıyor.”

“Bırak kızını mızı,” diye tersledi onu Tod. “Hadi bakalım.”

Abe’i kapıya doğru sürüklemeye başladı.

“Çek ellerini serseri!” diye böğürdü cüce.

Claude araya girdi.

“Sakin ol ahab,” dedi.

“Tamam, ama itiş kakış istemem.”

Çalım satarak yürüyordu; Tod’la Claude peşindeydi.

Earle kanepede boylu boyunca yatıyordu hâlâ. Gözleri kapalıydı, elleriyle karnının altını tutuyordu. Miguel yanında değildi.

Abe koca kafasını neşeyle sallayıp kıkırdadı.

“Kovboyu fena benzettim.”

Dışarıda, kaldırımında, Claude’la Tod’u bir kez daha ikna etmeye çalıştı.

“Hadi millet... Eğleniriz biraz.”

“Ben eve dönüyorum,” dedi Claude.

Cüceyle birlikte arabasına kadar gidip direksiyonun başına geçmesini izlediler. Arabasında, debriyajla frene küçük ayaklarıyla yetişmesini sağlayan özel eklentiler vardı.

“Şehre mi gidiyoruz?”

“Hayır, teşekkürler,” dedi Claude kibarca.

“Canın cehenneme o zaman!”

Böylece vedalaşmış oldu. El frenini indirdi ve araba hareket etti.

Ertesi sabah uyandığında başı çatlıyordu Tod'un. Stüdyoyu arayıp gelemeyeceğini söyledi, öğlene kadar da yataktan çıkmadı; ikindide kahvaltı etmek için şehre indi. Fincan fincan sıcak çay yardımıyla toparlanınca Homer'ı ziyaret etmeye karar verdi. Ondan özür dilemek istiyordu hâlâ.

Pinyon Kanyonu'nu tırmanırken kafası zonklamaya başladığı için, defalarca çalmasına rağmen kapı açılmayınca rahatladı. Tam ayrılmak üzereydi ki perdelerden birinin oynadığını görmesi üzerine dönüp tekrar tıklattı kapıyı. Gelen giden olmadı yine.

Evin köşesinden garajın önüne geldi. Faye'in arabası da, dövüş horozları da kayıplara karışmıştı. Arka tarafa geçip mutfak kapısını tıklattı. Çıt çıkmıyordu neredeyse. Kolu zorlayınca kapının kilitli olmadığını fark etti. Birkaç kez, Kimse yok mu, diye, uyarı yollu bağırdıktan sonra, mutfaktan oturma odasına geçti.

Kırmızı kadife perdeler sımsıkı çekili olmasına rağmen Homer'ın koltukta oturmuş, dizlerinde kenetlediği ellerinin

üstüne baktığını görebildi. Sırtında eski, pamuklu bir pijama vardı ve yalınayaktı.

“Yeni mi kalktın?”

Homer ne kıpırdadı ne de yanıt verdi.

Tod şansını tekrar denedi.

“Ne partiydi ama!”

Neşeli görünmenin aptalca olduğunun farkındaydı, ama nasıl davranacağını kestiremiyordu.

“Çok fena akşamdan kalmayım,” diye devam etti, hatta kıkırdamaya bile çalıştı.

Homer onu tamamen görmezlikten geliyordu.

Oturma odası önceki gece bıraktıkları gibiydi. Masalarla sandalyeler devrilmişti, çerçevesi kırılmış fotoğraf da düştüğü yerdeydi hâlâ. Evde kalmaya vesile olsun diye etrafı toplamaya başladı Tod. Sandalyeleri kaldırdı, halıyı düzeltilti, yerdeki izmaritleri topladı. Perdeleri ve pencereyi açtı.

“Hah, bir şeye benzedi, değil mi?” diye sordu şen şakrak.

Homer bir an başını kaldırıp ona baktıktan sonra gözlerini yine ellerine indirdi. Sersemliği üzerinden atmak üzere olduğunu fark etti Tod.

“Kahve ister misin?” diye sordu.

Homer ellerini dizlerinden çekti, koltukaltlarına yerleştirip adamakıllı sıkıştırdı, ama yanıt vermedi.

“Sıcak bir kahve... Ne dersin?”

Ellerini koltukaltlarından çıkarıp bacaklarının altına soktu. Kısa süre bekledikten sonra, başını hayır anlamında, yavaşça, hantalca, kulağına çimen girmiş köpekler gibi salladı.

“Gidip yapayım.”

Tod mutfığa gidip demliği ocağa koydu. Su kaynarken gizlice Faye’in odasına göz attı. Odaya hırsız girmişti sanki. Şifonyerin çekmeceleri açıktı, yere de boş kutular saçılmıştı. Bir parfüm şişesi halının ortasına düşüp kırılmıştı ve içerisi gardenya kokuyordu.

Kahve olunca iki fincan doldurup tepsiyle oturma odasına getirdi. Tod odadan çıktığından beri kıpırdamamıştı Homer, hâlâ ellerinin üstünde oturuyordu. Küçük bir sehpayı yanına çekip tepsiyi koydu.

“Bir fincan da kendime getirdim,” dedi Tod. “Hadi... Soğutmadan iç.”

Fincanlardan birini kaldırıp uzattı; Homer’ın konuşmak üzere olduğunu görünce tepsiye bırakıp bekledi.

“Wayneville’e dönüyorum,” dedi Homer.

“İyi fikir... Harika!”

Kahveyi tekrar uzattı. Homer fincanı görmemişti sanki. Boğazına takılmış bir şeyi yutmaya çalışıyormuş gibi bir-iki kez yutkunduktan sonra hüngür hüngür ağlamaya başladı. Ağlarken ne elleriyle yüzünü kapadı ne de başını eğdi. Baltayla çam ağacı keserken çıkanlar gibi ağır, içi boş, gacı gacı sesler çıkarıyordu. Ritmik bir tekrara girmişti sesi, ama tekdüzeydi. Bir yere varmaya çalışmıyordu. Her parçası bir öncekinin tıpatıp aynısıydı. Bir tepe noktasına ulaşması mümkün değildi.

Onu durdurmaya yeltenmenin nafile olduğunu anladı Tod. Böyle bir şeye kalkışmak için aklı kıt olmak gerekirdi. Odanın uzak köşesine çekilip beklemeye koyuldu.

Tam ikinci sigarasını yakmak üzereyken Homer seslendi.

“Tod!”

“Buradayım.”

Hemen koltuğa yaklaştı.

Beriki ağlamaya devam ediyordu, ama hıçkırıkları başladığı gibi ansızın kesildi.

“Söyle Homer,” dedi Tod, onu cesaretlendirmek istercesine.

“Gitti.”

“Evet, biliyorum. Kahveni iç.”

“Gitti.”

Tod onun özdeyişlere inandığını bildiği için bir tanesini kullanmak istedi.

“Çok şükür musibetten kurtulduk.”

“Ben kalkmadan evi terk etmiş,” dedi Homer.

“Salla gitsin. Wayneville’e dönüyorsun ya.”

Homer delilere özgü dinginliğiyle, “Ağzını bozma,” dedi.

“Özür dilerim,” diye mırıldandı Tod.

Özrü, bir barajın temeline konmuş dinamitin patlaması kadar etkili oldu. Kelimeler bulanık, kıvrım kıvrım bir sel gibi dökülmeye başladı Homer’ın ağzından. Tod içini böyle dökmenin ona iyi geleceğini düşündü önce. Ama yanılıyordu. Baraj gölü kendini hemencecik tazeliyordu. Homer konuşmaya devam ettikçe suyun baskısı da artıyordu; zira yarattığı sel daireseldi ve fışkırdıktan sonra gerisin geri kaynağına dönüyordu.

Yirmi dakika durmaksızın konuştuktan sonra bir cümlenin ortasında durdu. Arkasına yaslanıp gözlerini kapadı; uyuyakalmış gibiydi. Tod başının altına yastık koydu. Bir süre onu izleyip mutfığa döndü.

Oturup Homer’ın anlattıklarını yorumlamaya çalıştı. Çoğu ipe sapa gelmez şeylerdi. Ama hepsi değildi. Söylediklerinin çoğunun karmakarışık değil, zaman sırasını takip etmeyen cümleler olduğunu fark edince, duyduklarını anlamlandırmaya yardım edecek anahtarı da bulmuş oldu. Homer’ın kelimeleri, birbirlerini art arda takip edeceğine, geriye doğru hareket etmişti. Tod’un tirat sandığı şey, aslında upuzun bir kelimeydi. Aynı şekilde, çoğu cümle de eşzamanlıydı, paragraf oluşturmuyorlardı. Bu anahtarı kullanarak Homer’ın söylediklerinin bir kısmını sıraya koyup açıklığa kavuşturabilirdi.

Tod, Faye hakkında o ağza alınmayacak şeyi söyleyip kalbini kırdıktan sonra Homer dışarıdan dolanıp koşarak evin arkasına geçmiş, mutfak kapısından girip oturma odasını gözetlemeye

başlamıştı. Tod'a kızmamıştı; sadece şaşırmış ve canı sıkılmıştı çünkü onun iyi biri olduğunu düşünüyordu. Oturma odasına uzanan koridordayken herkesin keyfinin yerinde olduğunu görmüş; gördükleri hoşuna gitmişti, zira onun gibi yaşlı biriyle oturduğu için bunalıyordu Faye. Huzursuzluk çıkarıyordu. Gözetlediğini iyi ki kimse fark etmemişti, çünkü eğlenen insanları izlemek hoşuna gitse de, onlara katılmayı canı pek de çekmiyordu. Bay Estee'yle dansa kalkmıştı Faye, birbirlerine yakışmışlardı. Mutlu görünüyordu. Yüzü neşelendiğinde olduğu gibi pırıl pırıldı. Sonra Earle'le dans etmeye başlamıştı. Earle'ün ona nasıl yapıştığını görünce dansları hoşuna gitmemişti Homer'ın. Faye'in onda ne bulduğunu bir türlü anlamıyordu. Earle sağlam pabuç değildi, işte o kadar. Kötü kötü bakıyordu. Otelcilikte onun gibilere karşı temkinli olunur, kredi açılmazdı, borç takarlardı çünkü. Kimse ona güvenmediği için iş bulamıyor olabilirdi, gerçi Faye de haklıydı, bu aralar işsiz çoktu. Homer partiyi izler, kahkahaların, şarkıların tadını çıkarırken Earle'ün Faye'i geriye yatırıp öptüğünü, herkesin de buna güldüğünü görmüştü, gerçi Faye'in bundan hoşlanmadığı da belliydi çünkü Earle'ü tokatlamıştı. Earle hiç oralı olmadan Faye'i bir kez daha, bu sefer uzun uzun, edepsizce öpmüştü. Faye ondan kurtulup Homer'ın arkasında beklediği kapıya doğru koşmuştu. Homer saklanmaya çalışmışsa da Faye onu görmüştü. Bir şey söylememesine rağmen Faye onu dikizlemesinin ne kadar ayıp olduğunu belirtmiş, mazeretlerini de dinlememişti. Odasına gidince Homer davranışını açıklamak için gelmiş, fakat Faye ona ağzına geleni söylemiş ve kırmızı rujunu sürerken küfredip durmuştu. Sonra parfüm şişesini devirmişti. Bu onu iyice çileden çıkarmıştı. Homer açıklamaya çalışmış fakat Faye hiç kulak asmadan verip veristirmeye devam etmişti. Bunun üzerine Homer odasına gitmiş, soyunup uyumaya çalışmıştı. Derken Tod onu uyandırmış, içeri girip konuşmak istemişti. Homer kızgın değildi, ama o sırada konuşmak istemiyordu; istediği tek şey uyumaktı.

Tod kapıdan uzaklaşmış, Homer da yatağa daha yeni dönmüştü ki içeride kızılca kıyamet kopmuştu. Neler olduğuna bakmaya korkmuştu ve aklından polisi aramak geçmişti ama koridordan telefon etmeye çekinmişti, bu yüzden pencereden çıkıp yardım çağırmak için giyinmeye başlamıştı çünkü adam öldürüyorlar gibi sesler geliyordu ama ayakkabılarını giymeye fırsat bulamadan Tod'un Faye'le konuştuğunu işitmiş ve Faye güldüğüne göre her şeyin tatlıya bağlandığını düşünmüş ve o yüzden soyunup tekrar yatağa girmişti. Olanları merak ettiği için uykuya dalamamıştı, bu yüzden etrafın sessizleşmesini fırsat bilip neler olduğunu öğrenmek için Faye'in kapısını çalmıştı. Faye onu içeri çağırmıştı. Küçük bir kız gibi tortop olmuştu yatakta. Homer'a babacığım demiş, onu öpüp hiç kızmadığını söylemişti. Kavga çıktığını ama kimsenin canının çok yanmadığını, Homer'a gidip yatmasını ve sabah etraflıca konuşacaklarını söylemişti. Söz dinleyip odasına dönmüştü Homer, uykuya dalmış, şafak vakti uyanmıştı. Önce buna şaşırmıştı çünkü bir kez uykuya daldı mı genelde saatin alar-mı çalmadan kalkmazdı. Bir şeyler döndüğünün farkındaydı ama ne olduğunu Faye'in odasından yükselen sesi duyana kadar idrak edememişti. İnleme duymuş, kızın rüya gördüğünü sanmıştı ama inilti kulağına tekrar gelmişti. Faye'in inlediği belliydi. Hasta mı acaba diye düşünmüştü Homer. Beriki acı çekiyormuş gibi bir kez daha inlemişti. Homer kalkmış, Faye'in kapısına gitmiş, kapıyı tıklatıp hasta olup olmadığını sormuştu. Faye yanıt vermemişti fakat inlemenin arkası gelmeyince Homer yatağına dönmüştü. Hemen sonra sesi tekrar duyunca sıcak su torbası ya da bir bardak suyla birkaç aspirin ya da başka bir şey istiyor olabilir diye düşünüp sırf yardım etmek için bir kez daha kapısında almıştı soluğu. Faye onu duymuş ve bir şeyler gevelemişti. Dediklerini anlamamış, ama içeri girmesini söylediğini düşünmüştü Homer. Gecenin köründe başı ağrıdığına Homer'ın ona aspirin ve su getirdiği çok olmuştu. Kapı kilitli değildi. İnsan kapının kilitli

olacağını düşünüyordu çünkü Meksikalıyla sarmaş dolaş, çıplak yatıyorlardı. Faye onu görünce bir şey söylemeden yatak örtüsünün altına gizlenmişti. Homer ne yapacağını bilemediği için gerisin geri odadan çıkıp kapıyı kapamıştı. Utancından yerin dibine geçmiş bir halde koridorda durmuş bir sonraki hareketine karar vermeye çalışırken, Earle elinde çizmeleriyle karşısına dikilmişti. Herhalde oturma odasında uyumuştur. Neler olduğunu sormuştu. “Faye hasta,” demişti Homer, “bir bardak su getirmiştim.” Ama sonra Faye yine inlemiş ve Earle bunu duymuştu. Kapıya yüklenip açmıştı. Faye çılgılık atmıştı. Homer Earle’le Miguel’in birbirlerine küfredip kavgaya tutuştuğunu duymuştu. Arada Faye olduğu için polisi aramaya korkmuş, eli ayağı birbirine dolaşmıştı. Faye feryat figandı. Homer kapıyı tekrar açınca Miguel ile Earle alt alta üst üste koridora düşmüştü, birbirlerini paralıyorlardı. Homer odaya dalıp kapıyı kilitlemişti. Faye örtüyü kafasına çekmiş, bağırıyordu. Earle’le Miguel’in koridorda kavga ettiğini duyabiliyordu, derken sesler kesilmişti. Faye örtünün altından çıkmıyordu. Homer onunla konuşmaya çalışmış ama Faye yanıt vermemişti. Earle’le Miguel geri dönebilir diye, Faye’i korumak için bir sandalyeye oturmuştu ama ne gelen vardı ne giden ve bir süre sonra Faye başını çıkarıp onu kapı dışarı etmişti. Homer yanıt verirken tekrar örtünün altına girince beriki biraz daha beklemiş ve bunun üzerine Faye yüzünü ona göstermeden, bir kez daha odadan kovmuştu. Homer ne Miguel’i duyabiliyordu ne de Earle’ü. Kapıyı açıp koridora bakmıştı. İkisi de gitmişti. Kapıları, pencereleri kilitleyip odasına dönmüş ve yatağa uzanmıştı. Farkına bile varmadan uykuya dalmıştı, uyandığında Faye evde yoktu. Geride Earle’ün koridordaki çizmeleri dışında hiçbir iz kalmamıştı. Çizmeleri arka kapıdan atmıştı ve bu sabah onların da yerinde yeller esiyordu.

Homer'ı yoklamak için oturma odasına döndü Tod. Beriki hâlâ koltuktaydı, ama duruşunu değiştirmişti. Koca gövdesi tortoptu. Dizlerini çenesine kadar çekmiş, dirseklerini kırmış, ellerini göğsüne koymuştu. Ama rahatlamış görünmüyordu. Sinirlerinden, kaslarından çıkan içsel bir güç iyice yuvarlamaya çalışıyordu onu. Takılı olduğu makineden sökülmüş, olanca kuvvetiyle büzüşmeye bırakılmış çelik bir yaydı sanki. Makinenin parçasıyken, ondan daha büyük güçlere karşı kullanılıyordu çekişi; ama şimdi, sarmalı nihayet serbest kalmıştı ve esas kıvrıklığına dönmek için uğraşıyordu.

Esas kıvrıklığı... Üniversite kütüphanesinden ödünç aldığı, normal dışı psikolojik hastalıklar hakkındaki kitapta, hamakta uyuyan, duruşu Homer'inkine çok benzeyen bir kadının fotoğrafını görmüştü bir keresinde. Fotoğrafın altında 'Rahme Kaçış' gibi bir şey yazıyordu. Hamakta, yıllardır hiç kıpırdamadan, rahimdeki fetus gibi uyuyordu kadın. Akıl hastanesindeki dok-

torlar onu ancak kısıacık süreler boyunca uyanık tutabiliyordu, üstelik iki uyanıklığının arası ayları buluyordu.

Tod sigara içmek için oturup ne yapacağını düşünmeye başladı. Doktor mu çağırıyordu? Ama sonuçta Homer geceyi ayakta geçirmişti ve yorgundu. Doktor onu bir-iki kez sarsacak, beriki esneyecek, ne olduğunu soracaktı. Onu kendi de uyandırmaya çalışabilirdi. Ama Homer'ın başına zaten yeterince dert açmamış mıydı? Uyuması daha iyiydi, uykusu 'Rahme Kaçış' vakalarından olsa bile.

Rahme dönüş ne kadar da kusursuz bir kurtuluştı. Dinden, sanattan ya da güney denizindeki adalardan fersah fersah üstündü. Alabildiğine kuytu, alabildiğine sıcak bir yerdi orası, insan zahmetsizce karnını doyuruyordu. Her şey kusursuzdu o otelde. O rahatlığın anısının herkesin kanına, sinirlerine işlemiş olması olağandı. Rahim karanlıktı, evet, ama nasıl da ılık, zengin bir karanlıktı o. Mezar yoktu orada. Dokuz aylık kontrat dolduğunda insanın oradan çıkarılmamak için umutsuzca direnmesine şaşmamak gerekti.

Tod sigarasını söndürdü. Açtı, akşam yemeğini yemek, bir duble de viski-soda yuvarlamak istiyordu artık. Sonra dönüp Homer'a bakacaktı. Onu yine uyurken bulursa kaldırmaya çalışacaktı. Beceremediği takdirde doktor çağırabilirdi.

Ona bir kez daha göz attıktan sonra parmaklarının ucuna basa basa kulübeden çıktı, kapıyı dikkatlice kapadı.

Doğrudan yemek yemeye gitmedi. Hem Earle, hem de onun vasıtasıyla Faye hakkında bir şeyler öğrenebilmek umuduyla Hodge's saraçhanesine uğradı önce. Calvin uzun saçlarını alnına boncuklu bantla tutturmuş, vücudu kırış kırış bir Kızılderili'yle dükkânın önündeydi. Kızılderili'nin boynuna astığı ilan tahtasında şunlar yazıyordu:

TUTTLE PAZARI
HAKİKİ ESKİ BATI ANTİKALARI
*Boncuklar, Gümüş, Mücevher, Mokasenler,
Bez Bebekler, Oyuncaklar, Nadir Kitaplar, Kartpostallar.*
TUTTLE PAZARI'NDAN
HEDİYELİK EŞYA ALMAYI UNUTMAYIN

Calvin her zamanki gibi güleryüzlüydü.
“Selam ahbap,” dedi Tod yaklaşırken.
Sırıtarak, “Şefle tanış,” diye ekledi. “Bi’ tarafımın şefi.”

Kızılderili bu espriye kahkahalarla güldü.

“Ne yaparsın, para kazanmak lazım,” dedi.

“Earle’ü gördün mü bugün?” diye sordu Tod.

“Ya. Bir saat önce gitti.”

“Dün gece partideydik ve ben de...”

Calvin elinin tersiyle dizine vurup sözünü kesti.

“Earle’den duyduk, amma dans şamata olmuş. Di mi aslanım?”

Kızılderili simsiyah ağzındaki pembe dilini, portakal rengi kırık dişlerini gösterip başıyla onaylayarak, “Sen de gitti miydin?” diye sordu.

“Benden sonra kavga çıkmış galiba.”

Calvin yine dizine vurdu.

“Çıkmıştır. Earle’ün gözler mosmordu.”

“Rezil Meksikalılarla takılırsa olacağı bu,” dedi Kızılderili, heyecanlanmıştı.

Onunla Meksikalılar üzerine uzun bir tartışmaya girişti Calvin. Kızılderili hepsinin kötü olduğunu söylüyordu. Calvin’se bayağı iyi birkaç tanesiyle tanıştığını iddia ediyordu. Beriki tek başına dolaşan bir madenciyi elli sent uğruna öldüren Hermanos kardeşlerden bahsedince, Calvin cevaben, yolunu kaybettiği çölde, hiç tanımadığı başka bir kayıpla son suyunu paylaşan Tomas Lopez’i uzun uzun anlatmaya başladı.

Tod konuşmayı asıl ilgilendiği noktaya getirmeye çalışıyordu.

“Meksikalılar kadından anlar,” dedi.

“Atlardan daha da iyi anlarlar,” dedi kızılderili. “Hatırlarım, bir keresinde Brazos’ta...”

Tod bir deneme daha yaptı.

“Earle’ün yanındaki hatun yüzünden kavga etmişler, değil mi?”

“Bana öyle anlatmadı,” dedi Calvin. “Para meselesiymiş... Uyurken Meksikalı bunu soymuş.”

“İğrenç madrabaz, pis sıçan,” dedi Kızılderili, yere tükürüp.

“O kaltakla işi olmazmış artık,” diye devam etti Calvin. “Öyle dedi.”

Bu kadarı Tod’a yetmişti.

“Görüşürüz,” dedi.

“Tanıştığımıza memnun oldum,” dedi Kızılderili.

Tod’un arkasından, “Ayağını sağlam basasın,” diye bağırdı Calvin.

Faye’in Miguel’le kaçıp kaçmadığını merak ediyordu Tod. Tekrar Bayan Jennings’in yanında işe girmesi daha büyük ihtimaldi. Ama her halükârda kazanan yine Faye olacaktı. Kıza hiçbir şey zarar vermiyordu. Mantar gibiydi. Deniz ne kadar kabarırsa kabarsın, çelik gemileri batıran, sağlamlaştırılmış beton iskeleleri parçalayan dalgalarda dans etmeye devam edecekti. Muazzam bir denizde süzüldüğünü getirmeye çalıştı gözünün önüne. Tonlarca su kütlesi ardı arkası kesilmeyen dalgaların sırtında şahlanıp şidetle kırılıyor, Faye ise yoluna döne döne, neşeyle devam ediyordu.

Musso Frank’in restoranına varınca biftek ve duble viski söyledi. Önce içkisi geldi; içkisini yudumlarken, hâlâ mantarın fırıl fırıl dönüşünü hayal ediyordu.

Tepesine süs olarak küçük bir ayna iştirilmiş göz alıcı bir mantardı zihnindeki. Mantarın dans ettiği deniz de çok güzeldi; dalgalarının içi yeşil, ucu gümüşiydi. Fakat Ay’dan ne kadar güç alırlarsa alsınlar, parlak mantarı kısa süreliğine oya gibi köpüklerin ağına düşürmekten fazlasını beceremiyordu dalgalar. Sonunda mantar yabancı bir sahile vurdu; burada parmakları domuz sosisine benzeyen, kıcı sivilceli bir vahşi onu alıp sarkık göbeğine sıkıştırdı. Tod şanslı adamı tanımıştı; Bayan Jennings’in müşterilerinden biriydi.

Garson siparişini getirdi, eğilip Tod’un yorumunu beklemeye başladı. Boşuna. Tod’un zihni bifteği inceleyemeyecek kadar meşguldü.

“Memnun kaldınız mı efendim?” diye sordu beriki.

Tod genelde sinekleri kovalarken yapılan bir hareketle savdı onu. Adam gözden kayboldu. Tod aynı hareketle hislerini de defetmeyi denedi; fakat arzusu dinmek bilmiyordu. Bir gece Faye’i bekleyip kafasına şişe indirecek, ona tecavüz edecek kadar cesur olabilseydi keşke.

Karanlıkta boş bir arsaya gizlenip onu beklemenin neye benzeyeceğini biliyordu. California’da geceleri öten o kuş, adı her ne idiye, dramatik, titrek sesiyle yürek parçalayacaktı; gece ayazı ise pembe karanfil kokacaktı. Faye arabayla gelecek, kontak kapatacak, yıldızlara baktığında göğüsleri dikelecek, derken başını sallayıp iç çekecekti. Kontak anahtarını el çantasına atıp çantayı kapayacak, arabadan inecekti. Uzun adımları yüzünden vücuduna sımsıkı oturmuş elbisesi gerileceği için siyah çorabının bittiği yerde parlak teni biraz görünecekti. Tod dikkatle ona yaklaşıırken, Faye elbisesini çekiştirecek, kalçalarının üstünden güzelce düzeltecekti.

“Faye, Faye, bir dakika,” diye seslenecekti Tod.

“Aa, Tod, merhaba.”

Kıvrımlı omzuna olanca zarafetiyle bağlanan uzun kolunu tokalaşmak için Tod’a uzatacaktı.

“Korkuttun beni!”

Yol kenarında yürürken, ansızın dönemeçte beliren kamyonla burun buruna gelen bir karacaya benzeyecekti.

Tod arkasına sakladığı soğuk şişenin basıncını parmaklarında hissedecekti; Faye’e doğru bir adım atıp şişeyi...

“Yemeği beğenmediniz mi efendim?”

Sineği andıran garson yine gelmişti. Tod eliyle gitmesini işaret etti; beriki bu kez kıpırdamadı.

“İsterseniz geri götürebilirim efendim.”

“Hayır, kalsın.”

“Teşekkür ederim efendim.”

Fakat adam yerinden oynamadı. Müşterinin yemeği yiyeceğinden hiç şüphesi kalmayana dek orada dikilecekti. Tod bıçağı alıp etten bir dilim kesti. Garson ancak Tod ağzına birkaç tane de haşlanmış patates atınca yanından ayrıldı.

Tecavüze kaldığı yerden devam etmeye çalıştı Tod; fakat Faye’e vurmak için kaldırdığı şişeyi avucunda hissedemiyordu. Vazgeçti.

Garson geri geldi. Tod bifteğe baktı. Çok lezizdi, ama artık kendini aç hissetmiyordu.

“Hesap lütfen.”

“Tatlı istemez miydiniz?”

“Hayır, teşekkürler, hesabı alayım.”

Garson neşeyle, “Hemen efendim,” deyip küçük defteriyle kalemini çıkarmak için elini cebine attı.

Tod sokağa çıkınca, akşam göğünde delişmen kavisler çizen bir düzine kadar mor ışık sütunu gördü. Kıpır kıpır sütunlardan biri ne zaman çizdiği kavisin alt noktasına ulaşsa, kısa süreliğine Kahn'ın Pers Sarayı Sineması'nın gül rengi kubbelerini, zarif minarelerini aydınlatıyordu. Gösterinin amacı, yeni bir filmin galasını haber vermektir.

Projektörlere sırtını dönüp ters yöne, Homer'ın evine doğru yürümeye başladı Tod. Fazla uzaklaşmadan, sokak saatlerinden birinin altıyı çeyrek geçeyi gösterdiğini görünce vazgeçti. Zavalının bir saat daha uyumasına izin verebilir, kalabalığa göz atarak vakit öldürebilirdi.

Sinemanın bir blok uzağındayken, sokağın ortasına asılmış elektrikli tabelayı gördü. Devasa tabelada üç metrelik harflerle şöyle yazıyordu:

“BAY KAHN BİR ZEVLER KUBBESİ İNŞA ETTİ”

Ünlülerin gelmesine daha saatler olmasına rağmen binlerce insan şimdiden toplanmıştı. Yüzlerini sinemaya, sırtlarını cadde-nin kenarındaki oluğa dönmüş, yüzlerce metrelik sıkış tıkiş bir kuyruk oluşturmuşlardı. Kalabalık bir polis grubu, sinemayla ön sıradaki insanları ayıran şeridi boş tutmaya çalışıyordu.

Polis elindeki yırtık paketten etrafa portakallar saçılan bir kadınla uğraşırken, Tod boş şeride girdi. Başka bir polis bağırarak hemen yolun karşısına geçmesini söylediye de tehlikeyi göze alıp ilerlemeyi sürdürdü. Polislerin zaten işi başından aşkındı. Yüzlerindeki endişeyi, ne kadar titizlendiklerini fark etti Tod. Birini tutuklamak zorunda kaldıklarında onunla tatlı tatlı şaka-laşıyor, sokağın köşesine dek havadan sudan konuşuyor, ardından adamı coplamaya başlıyorlardı. Kişiyi kalabalıktan koparana kadar nezaket gösteriyorlardı sadece.

Tod dar şeritte ancak bir-iki adım atabilmişti ki, korkuya kapıldı. Çevresindekiler şapkası, tavırları, elbiseleri hakkında fer-yat figan yorum yapıyordu. Yuhalamaların, kahkahaların, zaman zaman çığlıklarla bölünen bağırtıların haddi hesabı yoktu. Çığ-lıktan sonra genelde yoğun kalabalıkta beklenmedik bir hareket-lenme oluyor, insanların bir kısmı polis kordonunun zayıf kaldığı noktalara hücum ediyordu. Bu yığın püskürtülür püskürtülmez, bu sefer de kalabalığın başka bir yeri kabarıyordu.

Film yıldızları görüldüğünde polis sayısını iki katına çıkarmak gerekecekti. Kahramanlarını görür görmez çılgına dönecekti kalabalık. Yıldızların ya çok beğenecekleri, ya da epey rahatsız edici bulacakları en ufak jestinde gemi aزیya alacaklardı, işte ondan sonra ancak makineli tüfekler durdurabilirdi onları. Tek tek bakıldığında, sadece hatıra eşya peşindeydiler belki; ama bir araya geldiklerinde ellerine ne geçerse paramparça ediyorlardı.

Seyyar mikrofonlu genç bir adam manzarayı tarif ediyordu. Hızlı hızlı, çılgınca konuşurken, cemaatini vecde gelmesi için kamçılayan vaizleri andırıyordu.

“Ne kalabalık ama! İğne atsan yere düşmez! Bu akşam Kahn’ın Pers Sarayı önünde heyecanla çığlık atan hayranların sayısı on bini bulmuştur. Polis onları zapt edemiyor. Şu uğultuya kulak verin.”

Mikrofonunu uzatınca yakınındakiler durumdan vazife çıkarp haykırmaya başladı.

“Duydunuz mu? Kızılca kıyamet kopuyor burada. Düpedüz tımarhanedeyiz! Şu heyecana bakın! Çok galaya katıldım ama hiç bu kadar... bu kadar hayret vericisine şahit olmadım. Polis izdihamı engelleyebilecek mi acaba? Becerebilecekler mi? İmkânsız gibi görünüyor...”

Başka bir polis ekibi daha taarruza geçti. Komiser muavini spikere geri çekilmesini söyledi, etraftakilerin onu duymasını istemiyordu. Emrindekiler kalabalığa saldırdı. Hem amaçsız bir yığın oluşturduklarından hem de alışkanlıktan, kimse polis müdahalesine ses çıkarmıyordu. Bir çocuğun incecik sopasıyla komut vermesine itiraz etmeyen erkek fil gibi, polise müsamaha gösteriyorlardı.

Güçlü kuvvetli çok az insan gözüne çarptı Tod’un; hiç işçi de görememişti. Alt orta sınıftan mürekkep bir kitleydi, her üyesi, Tod’un tablosundaki meşalecilerden birinin karşılığıydı.

Şeridin sonuna gelmek üzereyken insanlar önünü kesince kendine yol açmaya çalıştı. Şapkasını düşürdüler, Tod almak için eğildiğinde de tekmeyi yedi. Öfkeyle arkasını dönünce çepeçevre sarıldığını, herkesin ona güldüğünü gördü. Akıllıca davranıp o da bastı kahkahayı. Kalabalığın sevgisini kazanmıştı. İri yarı bir kadın sırtına bir şaplak indirdi, adamın biri de şapkasını elbisesinin koluna sürtüp güzelce tozunu alarak geri verdi. Başka bir adamsa bağırarak, Bırakın geçsin, dedi.

Epey bir itiş kakıştan sonra, hırpalanmaktan zevk alıyormuş gibi görünmeyi de ihmal etmeden, sonunda aralarından sıyrıl-

mayı becerdi Tod. Üstüne başına çekidüzen verip otoparka doğru yürüdü, arsayı çevreleyen alçak duvara oturdu.

Yeni gruplar, cümbür cemaat aileler gelmeye devam ediyordu. Kalabalığa karıştıkları anda değiştiklerini görebiliyordu Tod. Kuyruğa varana dek pısırkıça, hatta süklüm püklüm hareket ederlerken, topluluğa katılır katılmaz kibirli, hırçın bir kisveye bürünüyorlardı. Onları kimseye zararı dokunmayan garabet düşkünleri olarak yaftalamak hata olurdu. Vahşi ve amansızdılar, özellikle de orta yaşlılarla ihtiyarlar; onları bu hale can sıkıntısı ve hayal kırıklığı getirmişti.

Hayatları boyunca sıkıcı, ömür törpüsü işlerde, masaların, tezgâhların arkasında, tarlalarda, usanç veren çeşit çeşit makinenin başında, her kuruşu biriktirmiş, yeterince tasarruf ettiklerinde kavuşacakları rahatın hayalini kurarak alın teri dökmüşlerdi. Bekledikleri gün nihayet gelip çatmıştı işte. Emekli haftalıkları on-on beş doları buluyordu. Güneş ve portakal diyarı California'ya gitmeyeceklerdi de nereye gideceklerdi?

Bir kez buraya varınca, güneşin onlara yetmediğini keşfediyorlardı. Portakaldan, hatta avokado ve çarkifelekten bıkiyorlardı. Günler olaysız geçiyordu. Oyalanacak hiçbir şey bulamıyorlardı. Tatil mefhumları yoktu, keza hayattan zevk almalarını sağlayacak parasal ve fiziksel donanımdan da yoksundular. Bunca yıl arada bir Iowa'ya pikniğe gitmek için mi kölelik etmişlerdi? Başka bir şey lazımdı onlara. Venice'te dalgaları izliyorlardı. Çoğunun geldiği yerin okyanusa kıyısı yoktu, ama insan hayatında bir defa dalga gördü mü bütün dalgaları görmüş sayılırdı. Aynısı Glendale'deki uçaklar için de geçerliydi. Keşke ara sıra bir uçak düşseydi de, gazetelerin deyimiyle yolcuların "alev topu" tarafından yutulduğunu izleyebilselerdi. Ama uçaklar düşmek bilmiyordu.

Can sıkıntıları zamanla katbekat korkunçlaşıyordu. Kandırıldıklarının farkına varıyor, öfkeden çılgına dönüyorlardı. Her

gün gazeteleri okuyor, sinemaya gidiyorlardı. Her ikisi de onları linç girişimleriyle, cinayetle, cinsel nitelikli suçlarla, patlamalarla, enkazlarla, aşk yuvalarıyla, yangınlarla, mucizelerle, devrimlerle, savaşıla besliyordu. Bu günlük öğünler sayesinde görmüş geçirmişlerden oluyorlardı. Güneş dediğin, palavranın daniskasıydı. Portakallar, tadı tuzu kalmamış damaklarını okşayamıyordu. Hiçbir şey pörsük zihinleriyle bedenlerini diriltecek kadar şiddet içermiyordu. Dolandırılmış, ihanete uğramışlardı. Bir hiç uğruna kölelik edip boşu boşuna para biriktirmişlerdi.

Tod ayağa kalktı. Oturduğu on dakika boyunca kuyruk on metre daha uzamıştı, daha fazla oyalanırsa kaçış yollarının tıkana-
cağından korkuyordu. Karşıya geçip gerisin geri yürümeye başladı.

Homer'ı uyandıramazsa ne yapacağına karar vermeye çalışı-
yordu ki, kalabalığın üstünden Homer'ın kafasını seçti. Hemen ona doğru koştu. Görünüşünden, bir şeyin ters gittiği belliydi.

Homer'ın yürüyüşü üretim hatası olan bir robotunkine ada-
makıllı benziyordu artık; yüzüne kaskatı, mekanik bir sırtış yayılmıştı. Pantolonunu pijamasının üstüne geçirmişti ve pija-
manın önü, pantolonun açık fermuarından dışarı sarkıyordu. İki
elinde de birer bavul vardı. Adım attıkça yalpalıyor, dengesini
kurmak için bavulların ağırlığından yararlanıyordu.

Tam önünde dikilip yolunu kesti Tod.

"Nereye gidiyorsun?"

"Wayneville'e," diye yanıtladı Homer, kelimeyi telaffuz eder-
ken çenesini gereğinden fazla oynatmıştı.

"İyi. Ama istasyona kadar yürüyemezsin. Ta Los Angeles'ta."

Homer etrafından dolanmaya çalışınca kolunu tuttu.

"Taksiye binelim. Seninle geleyim."

Gala nedeniyle taksiler bloğun çevresindeki yolları kullanı-
yordu. Tod bunu Homer'a açıkladıktan sonra onu köşeye kadar
yürümeye ikna etmeye çalıştı.

“Gel, yan sokakta kesin buluruz bir tane.”

Onu taksiye soktuktan sonra şoföre en yakın hastaneye gitmesini söyleyecekti. Ama ne kadar çekiştirirse çekiştirsin, ne kadar dil dökerse döksün Homer yerinden kıpırdamıyordu. İnsanlar durmuş onları izliyordu, dönüp dönüp bakanlar da vardı. Homer’ı orada bırakıp tek başına taksi aramaya karar verdi Tod.

“Hemen dönerim,” dedi.

Homer’ın gözlerinden ya da suratından duyup duymadığı anlaşılmıyordu; bomboştular, ikisinden de kızgınlık dâhil hiçbir duygu okunmuyordu. Köşeye varıp da arkasına dönünce Homer’ın sağına soluna bakmadan yolun karşısına geçmeye çalıştığını gördü Tod. Arabalardan fren sesleri yükseldi, iki kez de az kalsın eziliyordu; ama ne geri döndü ne de adımlarını hızlandırdı. Dümdüz yürüyordu. İnsanların üst üste durduğu bir yerden kaldırıma çıkmaya çalışınca sertçe ittiler onu. İkinci denemesindeyse bu kez bir polis onu ensesinden tuttuğu gibi kuyruğun sonuna sürükledi. Polis onu bıraktığında, hiçbir şey olmamış gibi yürümeye devam etti.

Tod yanına gitmek için uğraşıyordu, ama trafik ışıkları yanana kadar karşıya geçemedi. Kaldırıma vardığında, Homer kalabalıktan on beş-yirmi metre uzakta, bir bankta oturuyordu.

Kolunu omzuna atıp birkaç blok yürümeyi teklif etti Tod. Beriki yanıtlamayınca bavullardan birine uzandı. Homer bavula yapışmıştı.

Tod bavulu hafifçe çekip, “Bırak ben taşıyayım,” dedi.

“Hırsız!”

Homer tekrar bağırmaya fırsat bulamadan Tod elini geri çekmişti bile. Polisin önünde ona hırsız diye bağırması fazlasıyla utandırıcı olacaktı. Telefonla ambulans çağırmayı düşündü. Ama delirdiğinden nasıl emin olabilirdi? Kimseye bulaşmadan, sessizce bankta oturuyordu sadece.

Beklemeye, onu taksiye bindirmeyi bir kez daha denemeye karar verdi. Sokak sıkış tıktı, ama kuyruk daha bir yarım saat banka kadar gelmezdi. O zamana kadar bir şeyler düşünecekti Tod. Biraz uzaklaştı, dikkat çekmeden Homer'ı izleyebilmek için bir vitrine dayandı.

Bankın üç-dört metre ilerisinde büyük bir okaliptüs ağacı, onun arkasındaysa küçük bir çocuk vardı. Oğlanın etrafa ihtiyatla göz attığını, sonra başını aniden geri çektiğini gördü Tod. Beriki bir dakika sonra aynı şeyi tekrarladı. Tod önce saklambaç oynadığını sandı; derken Homer'ın oturduğu bankın önünde duran eski cüzdana bağlı bir ip tuttuğunu fark etti. Çocuk ara sıra ipi çekiştiriyor, çanta da tembel kurbağalar gibi hopluyordu. Yırtık astarı, demir ağzından tüylü bir dil gibi çıkmıştı, kararsız birkaç sinek üzerine üşüşmüştü.

Tod çocuğun oynadığı oyunu biliyordu. Küçükken kendisi de oynardı. Homer içinde para olduğunu sanıp cüzdanı almak için eğilecek olursa, çocuk çantayı çekip kahkahalarla gülecekti.

Tod ağaca doğru yürüyünce çocuğun Homer'ın karşı komşusu Adore Loomis olduğunu fark edip şaşırdı. Onu kışkırlamaya çalıştı; fakat Adore ağacın arkasına saklanıp nanik yaptı. Tod vazgeçip vitrinin önüne geri döndü. O yanından ayrılır ayrılmaz Adore yine cüzdanla oynamaya koyuldu. Homer onunla hiç ilgilenmediği için Tod çocuğu rahat bırakmaya karar verdi.

Bayan Loomis kalabalığa karışmış olmalıydı. Bu akşam Adore'u bulunca ona sopa atacağını düşündü Tod. Çocuğun ceket cebi yırtılmış, yakalığına makine yağı bulaşmıştı.

Adore huysuzlanmıştı. Homer'ın hem kendisini hem de cüzdanı görmezlikten gelmesi çileden çıkarmıştı onu. Çantayı çekiştirmeyi bırakıp parmaklarının ucuna basa basa, yüzünü şekilden şekle sokarak banka yaklaştı; diğer taraftan, Homer hareket eder etmez koşa koşa uzaklaşmak için tetikte bekliyordu. Banka bir

metre kala durup dil çıkardı. Homer istifini bozmadı. Beriki bir adım daha atıp hareket çekmeye başladı.

Tod çocuğun elinde taş olduğunu bilse araya girerdi. Ama Homer'ın Adore'u incitmeyeceğinden emindi ve rahatsız edilmesine karşın sükûnetini koruyup korumayacağını görmek istiyordu. Adore kolunu kaldırdığında iş işten geçmişti. Taş Homer'ın suratına isabet etti. Çocuk dönüp kaçacakken takılıp düştü. Daha ayağa kalkmaya fırsat bile bulamadan Homer sırtına atlamış, iki ayağıyla tepinmeye başlamıştı.

Tod durması için bağırıp Homer'ı sakinleştirmeye uğraşıyordu. Onu itip topuklarıyla çocuğa vurmaya devam etti Homer. Tod var gücüyle adamın önce karnına, sonra suratına birer yumruk indirdi. Beriki bana mısın demiyor, çocuğu çiğnemeye devam ediyordu. Homer'ı defalarca yumrukladıktan sonra ona sarılıp çekmeye çalıştı Tod. Homer yerinden kıpırdamıyordu. Taş bir sütuna dönmüştü.

Derken bir de baktı ki Homer kollarından kurtuluvermiş; başına gelen bir darbeyle yan dönüp dizlerinin üstüne düştü Tod. Sinemanın önündeki kalabalığın saldırısına uğramıştı. İnip kalkan bacaklarla, ayaklarla çepeçevre sarılmıştı. Bir adamın paltosuna tutunup ayağa kalktı, üzerine abananlarla birlikte kavisler çizerek geri geri sürüklendi. Bir an Homer'ın kalabalıktan yükseldiğini, havaya fırlatıldığını gördü; çığlık atmak istemiş de becerememiş gibi açtı ağız. Kalabalıktan bir el kalktı, Homer'ı açık ağzından yakalayıp çekti.

İnsanlar bir kez daha serseme dönmüş gibi koşturmaya başladı. Tod gözlerini yummuş, devrilmemeye gayret gösteriyordu. Omuzlardan, sırtlardan meydana gelen kuru felaket dalgalarıyla itilip kakılıyor, ne olduğunu bile anlayamadan bir o yana bir bu yana taşınıyordu. Debeleniyor, etrafındakileri yumrukluyor, yüzünü sürüklendiği yöne dönmeye çalışıyordu. Geri geri gitmek onu dehşete düşürmüştü.

Okalıptüsü hedeflemişti; ona ulaşmak için akıntıya karşı yalamasına ilerliyor, ağaçtan uzaklaştığında çevresindekileri sertçe itiyor, ona doğru sürüklendiğindeyse kendini salıyordu. Ağaca elli-altmış santim kadar yaklaşmıştı ki, insanların aniden çullanmasıyla hedefinden uzaklaştı. Bir an çılgınca boğuşuktan sonra vazgeçip kendini insan seline bıraktı. Ters yöne hareket eden bir başka kitleye uçan bir mızrağın ucu gibi çarptı. Çarpmanın etkisiyle olduğu yerde çevrildi. İki güç birbirini yerinden etmeye çalışırken, değirmen taşlarının arasındaki buğday tanesi gibi, kendi etrafında dönüp durdu. Ta ki o da karşıt gücün parçası halini alana dek. Baskı o kadar artmıştı ki yere yığılıp kalacağını sandı. Yavaşça havaya doğru itiliyordu. Yükselmek çatlamış kaburgalarının acısını dindirmesine rağmen zemine basmaya çalışıyordu yine de. Ayağının yerden kesilmesi geriye doğru sürüklenmekten bile beterdi.

İnsanların yine itişmeye başladığını hissetti; bu seferki kısa ömürlüydü ama, sonunda yerinden kımlıdayamayacağı bir noktada sıkışıp kaldı, gerçi burada üzerindeki baskı azalmış ve bedeninin her tarafında eşitlenmişti. Sol bacağına, bileğinin hemen yukarısına korkunç bir acı saplanınca bacağına daha rahat edeceği bir yere çekmeye çalıştı. Dönemiyordu, fakat başını çevirip bakmayı başardı. Western Union amblemlı şapka takmış sıkı bir çocuk sırtını Tod'un omzuna dayamıştı. Ağrı kuvvetleniyor, bacağı ta kasığına kadar zonkluyordu. Sonunda sol kolunu kurtarıp çocuğun ensesini kavradı. Var gücüyle sıktı. Berikinin gövdesi, elbiselerinin altında hoplamaya başladı. Çocuğun ensesine bastırınca dirseğini düzeltebilmiş, vücudunu yarı yarıya çevirip bacağına kurtarabilmişti Tod. Fakat ağrısı hafiflememişti.

Müthiş bir dalgalanmanın sonunda bir kez daha kapana kısılmış buldu kendini. Hüngür hüngür ağlayan bir genç kızla yüz yüzeydi bu kez. Kızın desenli ipek elbisesinin önü yırtılmış, küçük sutyeninin askılarından biri kopmuştu. Arkasındakilere

abanarak ona yer açmaya çalıştı Tod; fakat ne zaman kımıldasa kız da onunla birlikte hareket ediyordu. Arada bir vücudu şiddetle seğirdiği için Tod nöbet mi geçirecek yoksa diye korktu. Kızın bir kalçası bacaklarının arasındaydı. Ondan kurtulmaya çalıştıysa da beriki ona yapışmıştı, onunla birlikte ilerliyor, vücudunu onunkinden ayıramıyordu.

Başını çevirip arkasındaki birine, “Dur, yapma,” dedi kız.

Onu neyin rahatsız ettiğini gördü Tod. Panama şapkalı, bağa gözlüklü bir ihtiyar, kıza sarılmıştı. Bir elini elbisesinin altına sokmuş, boynunu dışlıyordu.

Tod sağ elini çekip kurtardı, yumruğunu kızın üstünden adamın kafasına indirdi. Çok sert vuramamasına rağmen adamın şapkasıyla gözlüğünü düşürdü. İhtiyar başını kızın omzuna gömmeye çalıştı; Tod bir kulağını yakalayıp çekti. Tekrar sürüklendiler. Tod elinde kalacağı ümidiyle, kulağa asıldıkça asılıyordu. Kız Tod’un kolunun altında vücudunu oynatmayı becerdi. Elbisesinden bir parça koptu, ama saldırganı bertaraf etmişti.

Kalabalık bir kez daha galeyana gelince kaldırıma doğru sürüklenmeye başladı Tod. Sokak lambasına tutunmaya çalıştıysa da, lambaya yetişmeden savruldu. Elbisesi yırtılan kıızı başka bir erkeğin yakaladığını gördü. Çılgılık çılgılığa yardım istiyordu kız. Ona yaklaşmaya çalıştı, fakat ters yöne çekiliyordu. Kalabalığın bu saldırısı da kıpırdayamayacağı bir noktada son buldu. Burada, etrafındakilerin hepsi Tod’dan kısa boyluydu. Başını kaldırıp yanan ciğerlerine temiz hava çekmeye çalıştı; fakat hava ter kokusuyla tamamen kirlenmişti.

Sinir krizi geçiren kimse yoktu etrafında. Hatta insanların çoğu halinden memnun görünüyordu. Yanında tombul bir kadın vardı, adamın biri, kadının önüne dayanmıştı. Çenesini omzuna yaslamış, kollarını vücuduna dolamıştı. Beriki hiç oralı olmayıp yanındaki kadınla laflıyordu.

Kadının, “Bir de baktım ki koşuşturmanın tam ortasında kalmışım,” dediğini duydu Tod.

“Evet. Biri, ‘Gary Cooper geldi,’ derken, olan oldu!”

Yün şapkalı, kazaklı, kısa boylu bir adam, “Hayır efendim,” dedi, “ayaklanma bu.”

“Evet,” dedi yılankavi, gri saçları yüzüne, omzuna düşmüş bir kadın. “Sapığın teki bir çocuğa saldırdı.”

“Linç etmek lazım öylelerini.”

Çevredekiler hararetle onayladı.

Tombul kadın, “St. Louis’liyim,” dedi, “bizim mahallede de sapık vardı. Makasla bir kızı kesip biçtiydi.”

“Delirmiş herhalde,” dedi şapkalı adam. “Ne zevk alırlar o işten?”

Herkes güldü. Tombul kadın ona sarılana döndü.

“Bana bak,” dedi. “Yastık mıyım ben?”

Adam pişmiş kelle gibi sırtıyordu, fakat istifini bozmadı. Ondan kurtulmak için hiçbir şey yapmayan kadın da kahkahayı koyuverdi.

“Uyanığa bak,” dedi.

Diğer kadın güldü.

“Evet,” dedi. “Bedava hizmet.”

Şapkalı, kazaklı adam sapık hakkında bir-iki espri daha patlatıp insanları güldürmeye devam edebileceğini düşünüyordu.

“Kızı makasla mı parçalamış? Aleti yanlış seçmiş.”

Haklıydı. Bu kez öncekinden daha büyük bir kahkaha tufanı koptu.

Kafatasının şekli böbreğe benzeyen, burma bıyıklı bir delikanlı, “Sen olsan ne yapardın bakalım?” dedi.

İki kadın da gülüyordu. Kahkahaları şapkalıyı cesaretlendirmişti; uzanıp tombul kadının arkadaşını çimdikledi. Kadın ciyakladı.

“Kes şunu,” dedi tatlı tatlı.

“Arkadan ittiler,” dedi beriki.

Sokakta ambulans sireni yankılandı. Feryadı kalabalığı tekrar harekete geçirmişti; Tod’u yavaşça, durmamacasına sürüklüyorlardı. Gözlerini yummuş, zonklayan bacağına korumaya çalışıyordu. İtişme kesildiğinde, sırtı bu sefer de sinemanın duvarına dayalıydı. Gözlerini açmadan ağırlığını sağlam bacağının üstüne verdi. Saatler gibi gelen bir sürenin sonunda onu saran yığın seyrekleşmeye başlayıp tekrar, dalgalana dalgalana ilerlemeye koyuldu. Kalabalık gücünü topluyor, hızlanıyordu. Sinemayı sokağa bağlayan yolun kenarındaki demir parmaklıklara hızla çarpana dek gelişigüzel yol aldı Tod. Darbe nefesini kestiye de parmaklığa tutunmayı başardı. Umutsuzca yapışmıştı, kalabalık tarafından tekrar yutulmamak için çırpınıyordu. Bir kadın onu belinden tutmuş, ayakta kalmaya çalışıyordu. Düzenli hıçkırıklarla ağlıyordu. Tod parmaklarının demirlerden kaydığını hissedince bütün gücüyle arkaya doğru bir tekme attı. Kadın belini bıraktı.

Bacağındaki acıya rağmen ‘Los Angeles Yangını’ hakkında olanca berraklığıyla düşünebiliyordu. Faye’le tartıştıktan sonra, kendine eziyet etmemek için gece gündüz demeden çalıştığından, ezbere biliyordu eserini.

Sağlam bacağının üstünde durmuş, demir parmaklıklara çaresizce tutunurken, eskizindeki karakalem vuruşlarını gözünün önüne getirebiliyordu. Tepede, çerçeveye paralel olarak, yanan şehri, Mısır’dan Cape Cod koloni tarzına dek pek çok farklı mimari stili barındıran o şenlik ateşini çizmişti. Merkezde, soldan sağa, tepelere doğru kavisli bir yol uzanıyordu; yoldan da, ön plana, tuvalin ortasına doğru beysbol sopalarıyla meşaleler taşıyan grup iniyordu. Kalabalıktakilerin yüzünü çizirken California’ya ölmek için gelen insanlardan yola çıkarak yaptığı sayısız taslaktan yararlanmıştı: Dinî olduğu kadar ekonomik niteliği de olan tari-

katların müritleri; dalgaları, uçakları, cenazeleri, ilk gösterimleri izlemeye gelenler; kısacası sadece mucize vaadiyle galeyana gelip tepkisini bir tek şiddet yoluyla gösterebilen garibanlar. İnsanüstü bir 'Her Şeyi Gören, İçyüzü Bilen Doktor'dan gereksindikleri sözü almışlardı; onun sancağının altında, meczuplar ile deliliklerine kılıf arayanlardan oluşan geniş bir birleşik cephe oluşturmuş, ülkeyi arındırmak için uygun adım yürüyüşe geçmişlerdi. Canları sıkılmıyordu artık, alevlerden yayılan kızıllığın ortasında şarkı söylüyor, neşeyle dans ediyorlardı.

Ön planda, aşağıda, bu savaşı çetenin önünden, erkek kadın demeden çılgın gibi kaçıyordu insanlar. Aralarında Faye, Harry, Homer, Claude ve kendisi de vardı. Faye dizlerini iyice karnına çekerek, mağrurca koşuyordu. Harry o çok sevdiği melon şapkasını iki eliyle kavramış, kızının arkasında yalpalıyordu. Gözlerinden uyku akan ve koca elleri kederle boşluğu tırmalayan Homer tuvalden düşecek gibiydi. Claude koşarken arkasına dönmüş, onu takip edenlere nanik yapıyordu. Tod ise durmuş, kaçmaya tekrar başlamadan önce peşindekilere atmak üzere yerden küçük bir taş alıyordu.

Hem bacağı hem de içinde bulunduğu berbat durum aklından neredeyse çıkmıştı; nerede olduğunu tamamen unutmak için bir sandalyeye çıkıp tuvalin üst köşesindeki alevler üzerinde çalışmaya koyuldu; uçları cevizli sandviç tezgâhının palmiye yaprağı çatısını ayakta tutan Korint sütununu daha şevkli yalıyor görünsün diye rötuşladı.

Yalımlardan birini tamamlamış, bir diğerine başlamak üzereydi ki, kulağının dibinde patlayan bağırtıyla kendine geldi. Gözlerini açtı; tutunduğu parmaklığın diğer tarafından, bir polis ona ulaşmaya çalışıyordu. Sol elini demirden ayırıp kolunu havaya kaldırdı. Polis onu bileğinden yakaladı, fakat yukarı çekemiyordu. O kadar korkuyordu ki, başka biri polisin imdadına koşup

da ceketinin arkasından tutana dek parmaklığı bırakmadı Tod. Sonra parmaklarını çözdü; onu kaldırıp diğer tarafa aldılar.

Ayakta duramadığını görünce yavaşça yere yatırdılar onu. Sokaktan sinemaya uzanan yoldaydılar. Yanında, bir kadın kaldırıma çökmüştü, yüzünü eteğine gömmüş, ağlıyordu. Perişan haldeki insanlar duvar dibine dizilmişti. Yolun başında ambulans bekliyordu. Bir polis hastaneye gitmek isteyip istemediğini sordu Tod'a. Beriki başını iki yana salladı. Tod'u eve bırakmayı teklif etti sonra. Tod akıllıca davranıp ona Claude'un adresini verdi.

Onu sinemanın arka sokağa açılan kapısından polis arabasına kadar taşıdılar. Siren çalmaya başladığında, Tod önce gürültüyü kendisinin çıkardığını düşündü. Dudaklarına dokundu. Sımsıkı kapalıydılar. O zaman sesin sirenden geldiğini anladı. Gülesi gelmişti ne hikmetse; avazı çıktığı kadar bağırarak sireni taklit etmeye başladı.

*“Çılgınca komik, çaresizce hüznünlü, acımasız ve nazik,
öfkeli ve sabırlı; Nathanael West gibisi yok.”*

DOROTHY PARKER

Çekirgenin Günü, Büyük Buhran sonrası Hollywood ve California'nın kavurucu güneşi altında kâbusa dönüşen Amerikan rüyası hakkında. Başarısız bir ressam, maço bir kovboy, saf bir taşralı, güzel ama yeteneksiz bir yıldızcık, fahişeler, horoz dövüşçüleri... Nathanael West, parlak yıldızların gölgesinde yaşam mücadelesi veren bir grup kaybetmeye mahkûm, umutsuz ve yozlaşmış karakterin portresini grotesk bir üslupla çiziyor.

Raymond Chandler'ın Büyük Uyku'su ve John Fante'nin Toza Sor'uyla aynı yıl yayımlanan Çekirgenin Günü, bu iki romanla birlikte Los Angeles'ı bugün hâlâ en iyi yansıtan başyapıtlardan kabul ediliyor. Unutulmaz kahramanlarından birinin Simpsonlar'daki Homer Simpson'ın isim babası olduğu, birçok yazara ilham veren roman 1975 yılında filme de alındı.

Birçok eleştirmenin İngilizcede yazılmış en iyi romanlar listesinde yer alan Çekirgenin Günü, gerçeklikle alay edip sahteliği yücelten, kendi ürettiği vahşi şiddetin kurbanı olan bir dünyayı tasvir edişindeki ustalığı ve sade ama sert diliyle zamansız bir roman.

*“Döneminin, güneşin altında parıldayan bir polaroid
fotoğrafı niteliğindeki Çekirgenin Günü,
daimi bir kehanet.”*

JONATHAN LETHEM

EVEREST

www.everestyayintari.com

[f/everestyayinlari](https://www.facebook.com/everestyayinlari)

[t/everestkitap](https://www.instagram.com/everestkitap)

[@everestyayintari](https://www.instagram.com/everestyayintari)

